

Bu kitaba sığmayan daha neler var!

eba
www.eba.gov.tr

Karekodu okut, bu kitapla
ilgili EBA içeriklerine ulaş!

Teknoloji Yolculuğumuz

**BU DERS KİTABI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA
ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR.
PARA İLE SATILAMAZ.**

ISBN: 978-975-11-6908-2

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Beşinci Maddesinin
İkinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşınması Zorunlu Değildir.

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

PAZARLAMA VE PERAKENDE ALANI

SİGORTA HUKUKU **11** Ders Materyali

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

SİGORTA HUKUKU

11

DERS MATERYALİ

YAZARLAR

Derya GÜN AKSU
Eda POLAT
Gölmira KİREZ
Selda KAR

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI..... : 8556
YARDIMCI VE KAYNAK KİTAPLAR DİZİSİ : 2448

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Ders materyalinin metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

HAZIRLAYANLAR

Dil Uzmanı

Metin BOLAT
Murat YILDIZ

Program Geliştirme Uzmanı

Dr. Eda ÖZ

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı

Arzu DURSUN URGUN

Rehberlik Uzmanı

Elif YAZICI

Görsel Tasarım Uzmanı

Nilgün YALÇIN

ISBN: 978-975-11-6908-2

Millî Eğitim Bakanlığının 24.12.2020 gün ve 18433886 sayılı oluru ile
Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünce ders materyali olarak hazırlanmıştır.

BASKI

Ayrıntı Basım Yayım ve Mat. Hiz. Sanayi Ticaret A.Ş.
Saray Mahallesi 126. Cadde No: 20
Kahramankazan/Ankara
Sertifika No: 49599

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerâhamdan İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

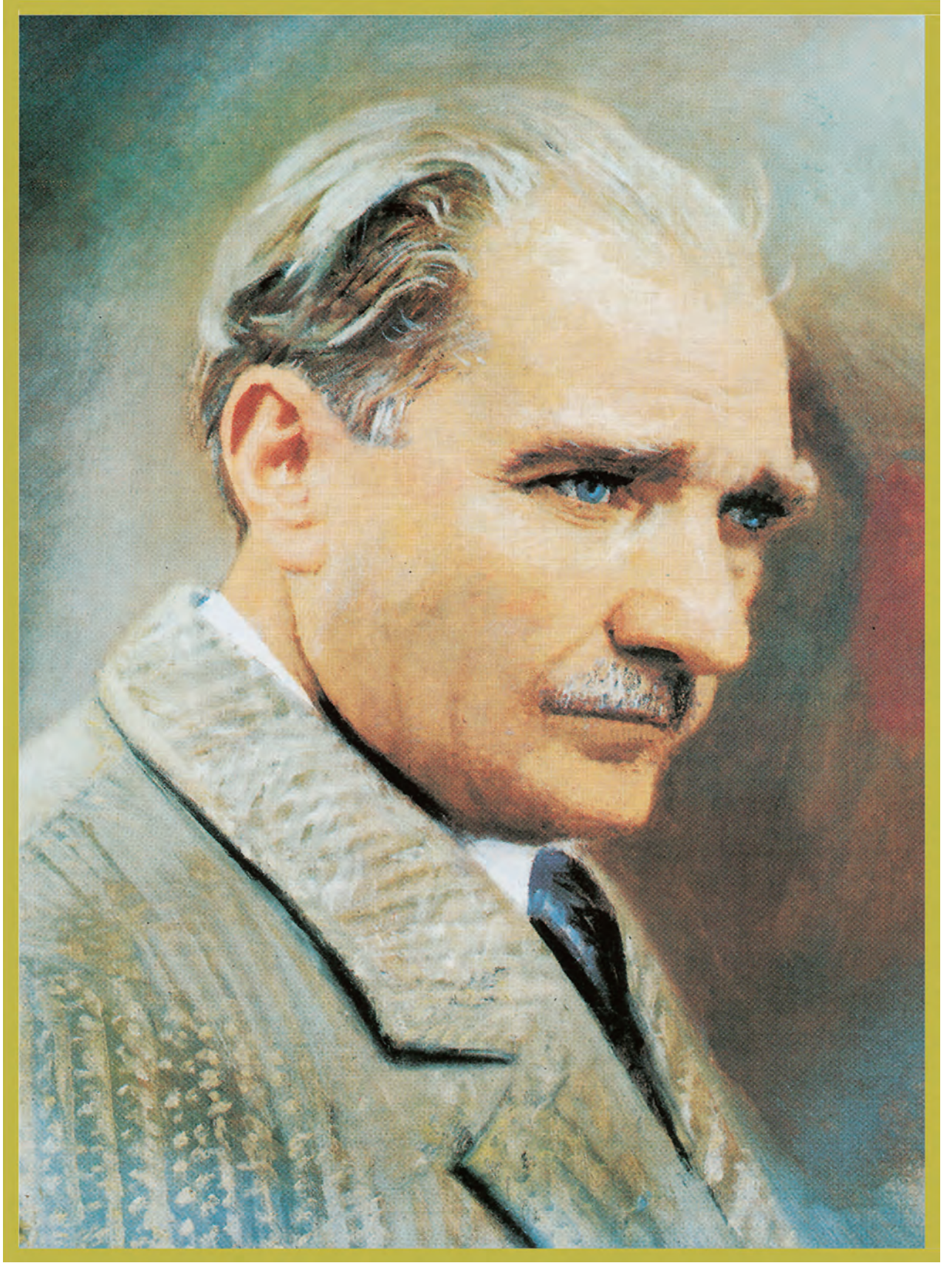
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

SİGORTA HUKUKU

DERS MATERYALİNİ TANIYALIM	12
1.1. SİGORTA MEVZUATI	16
1.1.1. Sigortacılık Kanunu	16
1.1.1.1. Sigortacılık Kanunu'nda Dikkat Edilmesi Gereken Esaslar	17
1.1.2. Sigorta Acenteleri Yönetmeliği	21
1.1.2.1. Sigorta Acentelerinin Kuruluş Esasları	22
1.1.2.2. Acentelerin Teşkilatı	24
1.1.2.3. Acentelerin Faaliyetleri	25
1.1.2.4. Acentelerin Faaliyetlerinin Sona Ermesi	26
1.1.3. Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmelik	28
1.1.3.1. Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirme Yükümlülüğü	28
1.1.4. Bireysel Kredilerle Bağlantılı Sigortalar Uygulama Esasları Yönetmeliği	33
1.1.4.1. Sigorta Türleri ve Esasları	33
1.1.5. Türk Ticaret Kanunu'nda Acente ve Poliçelere İlişkin Hükümler	36
1.1.5.1. Acentelere İlişkin Hükümler	37
1.1.5.2. Poliçelere İlişkin Hükümler	40
1.1.6. Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilecek Faaliyetler ve Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmeleri Hakkında Yönetmelik	42
1.1.6.1. Sigortacılık Faaliyeti ve Tüketici Lehine Yapılan Sigorta Sözleşmeleri	43
1.1.7. Yanlış Sigorta Uygulamaları	48
1.1.7.1. Yanlış Sigorta Uygulamalarına İlişkin Faaliyetler	49
1.1.7.2. Yanlış Sigorta Uygulamalarının Değerlendirilmesi ve Raporlanması	50
1.1.8. Mevzuatta Yapılan Değişiklerin Uygulamalara Yansıtılması	52
1.2. SİGORTA SÖZLEŞMESİ	53
1.2.1. Sigorta Sözleşmesinin Konusu	53
1.2.1.1. Sigorta Sözleşmenin Unsurları	59

1.2.1.2. Sigorta Sözleşmesinde Tarafların Borç ve Yükümlülükleri	61
1.2.1.3. Sigorta Sözleşmesinin Son Bulması ve Zaman Aşımı	62
1.2.2. Sigorta Sözleşmelerinin Sınırlılıkları	65
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	67

ÖĞRENME BİRİMİ 2.

SEKTÖR KURUM VE KURULUŞLARI

2.1. DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR	76
2.1.1. Sigortacılık Genel Müdürlüğü	76
2.1.2. Sigorta Denetleme Kurulu	77
2.1.2.1. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun Görevleri	78
2.2. SİGORTA SEKTÖRÜNDE FAALİYET GÖSTEREN AKTÖRLER	80
2.2.1. Acente	80
2.2.2. Broker	82
2.2.3. Sigorta Eksperi	84
2.2.4. Aktüer	86
2.2.5. Sigorta Şirketi	86
2.2.6. Reasürans Şirketi	88
2.2.7. Bağımsız Denetim Kuruluşları	90
2.3. MESLEKİ KURULUŞLAR	92
2.3.1. Türkiye Sigorta Birliği	92
2.3.2. TOBB Sigorta Acenteleri İcra Komitesi	93
2.3.3. TOBB Sigorta Eksperleri İcra Komitesi	95

2.4. ÖZELLİKLİ KURUMLAR.....	96
2.4.1. Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK)	97
2.4.1.1. Doğal Afet Sigortaları Kurumunun Amaçları	99
2.4.1.2. Doğal Afet Sigortaları Kurumu Görev ve Yetkileri	101
2.4.1.3. Doğal Afet Sigortaları Kurumunun Sunduğu Teminatlar	103
2.4.2. Sigorta Tahkim Komisyonu	104
2.4.2.1. Sigorta Tahkim Komisyonuna Başvuru Şartları	105
2.4.2.2. Sigorta Tahkim Komisyonunun Görev ve Yetkileri	107
2.4.3. Güvence Hesabı	108
2.4.3.1. Güvence Hesabının Kapsamı	109
2.4.3.2. Güvence Hesabı Başvuru İşlemleri	110
2.4.3.3. Güvence Hesabı Komisyonunun Görev ve Yetkileri	111
2.4.4. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi (SBM)	113
2.4.4.1. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin (SBM) Görev ve Yetkileri	114
2.4.5. Sigortacılık Eğitim Merkezi (SEGEM)	117
2.4.5.1. Sigortacılık Eğitim Merkezinin (SEGEM) Görev ve Yetkileri	117
2.4.6. Emeklilik Gözetim Merkezi (EGM)	118
2.4.6.1. Emeklilik Gözetim Merkezinin (EGM) Görev ve Yetkileri	119
2.4.7. Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu (TMTB)	121
2.4.7.1. Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunun (TMTB) Görev ve Yetkileri	122
2.4.8. Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM)	123
2.4.8.1. Devlet Destekli Tarım Sigortaları Kapsamında Sunulan Teminatlar	125
2.4.8.2. Tarım Sigortaları Havuzunun (TARSİM) Görev ve Yetkileri	126
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	129
EK 1 DERECELENDİRME ÖLÇEKLERİ	137
KAYNAKÇA	142
CEVAP ANAHTARI	143

DERS MATERYALİNİ TANIYALIM

Öğrenme biriminin
numarasını gösterir.

ÖĞRENME BİRİMİ
2.

Öğrenme biriminin
adını gösterir.

SEKTÖR KURUM VE KURULUŞLARI

Öğrenme biriminde anla-
tılacak konuları gösterir.

KONULAR
2.1. DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR
SIGORTA SEKTÖRÜNDE FAALİYET
GÖSTEREN AKTÖRLER
MESLEKİ KURULUŞLAR
ÖZELLİKLI KURUMLAR

Öğrenme biriminin
karekodunu gösterir.

TEMEL KAVRAMLAR

Broker
Sigorta Eksperti
Sigorta Şirketi
Güvence Hesabı

Temel Kavramlar

Öğrenme
biriminde
anlatılan
temel
kavramları
gösterir.

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Sigortacılık Genel Müdürlüğünü,
- Sigorta Denetleme Kurulunu,
- Acente, broker, sigorta eksperti, sigorta şirketi, reasürans şirketi ve denetim kuruluşlarını,
- Türkiye Sigorta Birliğini, TOBİAcenteleri İcra Komitesi ve TOBİA Ekspertleri İcra Komitesi'ni,
- Doğal Aras Sigortaları Kurumunu,
- Sigorta Tahkim Komisyonunu,
- Güvence Hesabını,
- Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi,
- Sigortacılık Eğitim Merkezini,
- Emeklilik Gözetim Merkezini,
- Türkiye Motorlu Taahhüt Bürosunu,
- Tanım Sigortaları Havuzunu öğreneceksiniz.

Bu öğrenme
birimindeki
kazanımları
gösterir.

Hazırık Çalışmaları

1. Sigortacılık Genel Müdürlüğü ile ilgili bilgileri araştırınız.
2. Sigorta sektöründe faaliyet gösteren kurumları araştırınız.
3. Sigorta sektöründe faaliyet gösteren kurumların görevlerini araştırınız.

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

Konuya dikkat çekmek,
bilgi, beceri ve merak
oluşturmak için verilen
soruları gösterir.

SIGORTA HUKUKU

BUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

Yönetmeliğin 4. maddesine göre uzaktan iletişim aracı; mektup, katalog, telefon, faks, radyo, televizyon, elektronik posta mesajı, kısa mesaj, internet, mobil uygulama, ATM vb. fiziksel olarak karşı karşıya gelinmesizin sözleşme kurulmasına imkan veren her türlü araç veya ortamı ifade eder.

Bunu biliyor musunuz?

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

İşletim, kendi kendisi veya acentesi tarafından her hâllerde on hayr için, yetkili. Sigortacı polisenin geç verilmesinden gideri kendisine ait olmak üzere, yeni poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla

Sayfa numarasını
gösterir

SIGORTA HUKUKU

SIRA SİZDE

Türk Ticaret Kanunu'na göre acentenin yetkileri, borçları ve haklarından üç tanesini aşağıdaki ilgili kutucuğa yazınız.

Acentenin Yetkileri	Acentenin Borçları	Acentenin Hakları

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

Konuları hazırılık
amacıyla verilen
faaliyetleri gösterir.

UYGULAMA FAALİYETİ

UYGULAMA NUMARASI	2.3
UYGULAMA ADI	Mesleki kuruluşlarla ilgili broşür çalışması
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 1 hafta
UYGULAMA AMACI	Mesleki kuruluşları kavrama

AÇIKLAMA: Mesleki kuruluşlarla ilgili bilgiler içeren bir broşür hazırlayınız.

Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır.

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmak ve mesleki kuruluşlar ile ilgili bilgileri içermelidir.
- Broşür içeriğinde yazı, resim, tablo, grafik, video, şekil, fotoğraf gibi farklı materyaller kullanılmalıdır.
- Broşür hazırlanırken Türkiye'de ruhsatlı meslek kurallarına dikkat edilmelidir.
- Broşür en az A4 boyu ve her iki yüzü de kullanılmalıdır.

Not: Uygulama faaliyetinin yer alan derecelendirme ölçeği kullanılacaktır.

Konulara yönelik beceri geliştirmek amacıyla verilen çalışmaları gösterir.

2.4. ÖZELLİKLİ KURU

Sigortacılık sektöründe siber güvenlik önemi giderek artmaktadır. Sigortacılık sektöründe siber güvenlik önemi giderek artmaktadır. Sigortacılık sektöründe siber güvenlik önemi giderek artmaktadır.

Sigortalıların menfaatlerinin gözetilmesi

Sigortacılık sistemine olan güvenin artırılması

Sigortacılık sektöründe haksız rekabetin önlenmesi

Kanun ve mevzuatların aktif şekilde takip edilmesi ve uygulamaya geçirilmesi

Şekil 2.5: Sigortacılık sektöründe denetim ve gözetimin temel amaçları

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1. ÖĞRENME BİRİMİ											
A)	1. Y	2. D	3. D	4. Y	5. Y	6. D	7. Y	8. Y	9. Y		
DOĞRU/	10. D	11. Y	12. D	13. Y	14. D	15. D	16. Y	17. D	18. D		
YANLIŞ	19. Y	20. Y	21. D	22. D	23. Y	24. D	25. D	26. Y	27. Y		
CEVAPLARI	28. D										
	29. 5684		30. T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı					31. Uygunluk belgesi			
			32. TOBB İnternet Sitesi	33. On Beş	34. Kalkıcı Veri Saklayıcısı			35. On			
B)			36. Şikayet Birimi		37. Bireysel Kredi			38. Kredi Kuruluşuna			
BOŞLUK			39. Üç ay içinde	40. Görüldükten belli bir süre sonra				41. Sigorta şirketleri			
DOLDURMA			42. Sigorta	43. Sigorta Süistimalleri Bilgi Paylaşım Sistemi				44. Sözleşme			
CEVAPLARI			45. Sigortacı	46. Poliş	47. Sigortacı - Sigortalı	48. Lehtar	49. Riziko				
	50. 1 yıl	51. Yenileme-tamir ettirme-nakit ödeme	52. 1 Ay	53. 2 yıldır							
	54. A	55. D	56. A	57. A	58. B	59. B	60. A	61. E	62. C		
C)			63. E	64. E	65. C	66. D	67. D	68. E	69. C	70. E	71. B
TEST											

Cevap Anahtarını gösterir.

GÖRSEL KAYNAKÇA

<http://kitap.eba.gov.tr/karekod/Kaynak.php?KOD=2915>

Karekod, görsel kaynakçayı gösterir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

- A) Aşağıdaki ifadelerin başındaki boşluğu ifade doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazınız.
1. ☐ Ulusal düzenleme ve denetleme işlemleri Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yapılır.
 2. ☐ **ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME** Denetleme Kurulu birleştirilerek Sigortacılık ve Özel Emeklilik Kurumunun oluşturulmasıyla 1963 yılında Sigorta Murakabe Komisyonu olarak kurulmuştur.
 3. ☐ Her öğrenme birimi sonunda öğrendiklerinizi değerlendirebileceğiniz sorular bu bölümde yer alır.
 4. ☐ Olabilecek zararları azaltmak amacıyla tercih ederler.
 5. ☐ İşletme faaliyetleri zaman içerisinde azalmıştır.
 6. ☐ Masrafların azaltılması Sigorta Acenteleri Yönetmeliği'nde belirtilmiştir.
 7. ☐ Türkiye'de 2016 yılında oluşturulan primlerin %61,5'ini acenteler sağlamıştır.
 8. ☐ Broker, ücretini sigortalıdan alır.
 9. ☐ Broker, müşteriyi temsil eder.
 10. ☐ Sigorta eksperleri aynı anda birkaç dalda hizmet verebilirler.
 11. ☐ Aktörler isterlerse kendi acentelerinde isterlerse sigorta şirketlerinde çalışabilirler.
 12. ☐ Mühendislik, tarım ve hayvan hayatı sigorta eksperliği branşlarından biridir.
 13. ☐ Sigorta şirketleri, sigorta sektöründe faaliyet gösteren aktörlerin dışındadır.
 14. ☐ Sigorta şirketi, maddi olarak tek başına üstlenemeyeceği derecede hasar oluştuğunda zararların karşılanabilmesi için reasürans şirketi ile birlikte çalışır.
 15. ☐ Bağımsız denetim kuruluşlarının yönetmeliği yoktur.
 16. ☐ Uygulanması zorunlu olan meslek kurallarını oluşturmak, TOBB Sigorta Acenteleri İcra Komitesi'nin görevlerindendir.
 17. ☐ Türkiye Sigortalar Birliği, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 24. maddesi hükümlerine göre oluşturulmuştur.
 18. ☐ Sigorta Acenteleri Meclisi üyelerinin görev süresi dört yıldır.
 19. ☐ Sigorta Acentesi İcra Komitesine seçilmesi için en az beş yıl acentelik faaliyetinde bulunmak gerekir.
 20. ☐ Uygulama faaliyetlerinde birliği sağlamak, TOBB Sigorta Ekspertisi İcra Komitesi'nin görevlerinden biridir.

EK-1 DERECELENDİRME ÖLÇEKLERİ

SUNUM HAZIRLAMA EK-1 DERECELENDİRME ÖLÇEKLERİ											
Öğrencinin Adı Soyadı											
Sınıfı- No											
Tarih											
Genel Değerlendirme Puanı											
Yönerge: Sunum hazırlama uygulama faaliyetini aşağıdaki değerlendirme kriterlerine göre (4) Çok İyi, (3) İyi, (2) Orta, (1) Geliştirilebilir dereceleri göz önünde bulundurarak değerlendiriniz.											
DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ								PERFORMANS DÜZEYİ			
								4	3	2	1
Hazırlık	1. Gereken ön hazırlıkları yaptı.										
Araştırma	2. Kaynak araştırmalarını yaptı.										
İçerik	3. Faaliyette doğru bilgiler verdi.										
	4. Faaliyette yeterli bilgiler verdi.										
Materyal	5. Faaliyeti farklı materyaller ile destekledi.										
	6. Türkçeyi doğru kullandı.										
Etkili Sunum Becerisi	7. Beden dilini doğru kullandı.										
	8. Etkili konuşma gerçekleştirdi.										
	9. Etkili iletişim tekniklerini kullandı.										
Zaman Yönetimi	10. Verilen süre içerisinde sunumunu tamamladı.										
Sütun Toplamları											
Ölçek Puanı											
Ölçek puanını 100'lük sisteme dönüştürme işlemi: Tabloda her kriter için en yüksek puan 4'tür. Tabloda toplam 10 kriter vardır. Alınabilecek en yüksek puan 40'tür.											
Puan: [(Ölçek puanı/40)] formülü uygulanarak değerlendirme yapılır. Elde edilen puan 100 üzerinden 70 ise bu öğrenme için başarı düzeyiniz yeterlidir. 69 veya altında bir puan aldysanız ilgili öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.											
Uygulama ile ilgili Notlar:											

Değerlendirme ölçeklerini gösterir.

ÖĞRENME BİRİMİ
1.

SİGORTA HUKUKU

KONULAR

1.1. SİGORTA MEVZUATI

1.2. SÖZLEŞME

TEMEL KAVRAMLAR

Acente ✓

Sigorta Kanunu ✓

Sigorta Sözleşmesi ✓

Mevzuat ✓

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Sigortacılık Kanunu ve dikkat edilmesi gereken esasları
- Sigorta Acenteleri Yönetmeliği'ni ve dikkat edilmesi gereken esasları
- Sigorta sözleşmelerinde bilgilendirmeye ilişkin yönetmeliği
- Bireysel Kredilerle Bağlantılı Sigortalar Uygulama Esasları Yönetmeliği'ni
- Türk Ticaret Kanunu'na göre acente ve poliçelere ilişkin hükümleri
- Sigortacılık kapsamında değerlendirilebilecek faaliyetleri
- Yanlış sigorta uygulamalarını
- Sigorta sözleşme konusunun neler olabileceğini öğreneceksiniz.

Hazırlık Çalışmaları

1. Sigortacılık sektöründe ve diğer ticari alanlarda kanuni düzenlemelere neden ihtiyaç duyulmuştur? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. Sigorta sözleşmelerinde bilgilendirme neden önemlidir? Arkadaşlarınızla paylaşınız.
3. Sigortacılık sektöründe karşılaşılan yanlış uygulamaların neler olabileceğini arkadaşlarınızla tartışınız.

“İnsanların refah ve huzurunun temeli hukuktur.”

M.T. Cicero (Çiçero)

1.1. SİGORTA MEVZUATI

Sigorta, bir toplumun her bir ferdi ilgilendiren rizikoların teminatlarını oluşturan ekonomik faaliyetleri kapsar. Ülkeler için uzun vadeli finansal kaynak oluşturmaları ve devlet hazinesinin tasarruf kapasitesini artırması açısından önemlidir.

Yürürlükteki hukuk kurallarının tümüne mevzuat denir. Mevzuat sistemi sırasıyla anayasa, kanun, tüzük, yönetmelik ve tebliğden oluşmaktadır.

Sigorta mevzuatı ise sigortacılık sektöründe geçerli olan hukuk kurallarını kapsayan kurallar bütünüdür. Ülkemizde sigortacılık sektörünün işleyişi ve kuralları Sigortacılık Kanunu ile düzenlenmiştir.

1.1.1. Sigortacılık Kanunu

Türkiye’de sigortacılık sektörünün yüz elli yıllık bir geçmişi bulunmaktadır. 1870 yılında İstanbul’da meydana gelen Büyük Beyoğlu Yangını sonrasında yabancı sigorta şirketleri ülkemize girerek sigortacılık faaliyetlerini başlatmıştır. 1927 yılında yürürlüğe giren “Sigortacılığın ve Sigorta Şirketlerinin Teftiş ve Murakabesi Kanunu” ile ülkemizde sigortacılık faaliyetleri resmîyet kazanmıştır.

Günümüzde ise sigortacılık faaliyetlerinde 14.06.2007 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu (SK) kullanılmaktadır (Görsel 1.1).

Görsel 1.1: Sigortacılıkta kanun

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nun 1. maddesine göre bu kanunun amacı aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

- Sigortacılık sektörünün geliştirilmesini sağlamak
- Sigorta sözleşmesinde yer alan kişilerin hak ve menfaatlerini korumak
- Sigortacılık sektörünün güvenli ve istikrarlı bir ortamda etkin bir şekilde çalışmasını temin etmek
- Kanuna tabi kişi ve kuruluşların, faaliyete başlama, teşkilât, yönetim, çalışma esas ve usulleri ile faaliyetlerinin sona ermesi ve denetlenmesine ilişkin hususları belirlemek
- Sigorta sözleşmesinden doğan uyuşmazlıkların çözümlenmesine yönelik sigorta tahkim sistemi ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

İnsanlar her zaman kendisi ve sevdiklerinin güvende olmasını ister. Sigortacılık faaliyetleri insanlara bu güveni sağlamayı amaçlamaktadır. Sigortacılık Kanunu, hem sigortacılık sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin hem de sigorta yaptıran gerçek ve tüzel kişilerin hak ve menfaatlerini korumak amacıyla düzenlenmiştir.

Sigortacılık Kanunu'nun 1. maddesine göre Türkiye'de faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar aşağıda sıralanmıştır.

- Sigorta şirketleri
- Reasürans (ikili sigorta) şirketleri
- Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği,
- Aracılar
- Aktüerler
- Sigorta eksperleri

Sosyal güvenlik kurumları, Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketi ve özel kanunlarına göre sigortacılık faaliyetinde bulunan diğer kuruluşlar Sigortacılık Kanunu kapsamında değildir.

BUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

Sigorta şirketleri, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının Sigortacılık Genel Müdürlüğüne bağlıdır.

SIRA SİZDE

Sigortacılık Kanunu'nun sigortacılık sektörüne sağladığı faydalar neler olabilir? Aşağıda verilen boşluğa yazınız.

1.1.1.1. Sigortacılık Kanunu'nda Dikkat Edilmesi Gereken Esaslar

Sigortacılık alanında faaliyet gösteren kuruluşların taşımaları gereken şartlar, uymaları gereken esaslar Sigortacılık Kanunu'nda bölümler hâlinde düzenlemiştir.

a) Sigorta Şirketleri ve Reasürans (İkili Sigorta) Şirketleri

Sigortacılık Kanunu'nun 3. maddesine göre "Türkiye'de faaliyet gösterecek sigorta şirketleri ile reasürans şirketlerinin anonim şirket veya kooperatif şeklinde kurulmuş olması şarttır. Sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri, sigortacılık işlemleri ve bunlarla doğrudan bağlantısı bulunan işler dışında başka işlerde faaliyet gösteremez."

Kanunun 3. maddesinde yer alan ifadeye göre sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri anonim şirket şeklinde kurulacak ise kurucularının iflas etmiş veya konkordato (iflas durumundan kurtulmak için borç yapılandırması) ilan etmemiş olması gerekir. Aynı zamanda şirketin kurucusu ve ortağı gerekli itibara ve mali güce sahip olmalıdır.

Kurucuların, kanunun 3. maddesinin 4. fıkrasında yer alan taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar dahi süreli hapis veya sigortacılık mevzuatına aykırı hareketlerinden dolayı hapis veya birden fazla adli para cezasına mahkûm edilmemiş olması gerekmektedir. Aynı zamanda cezası ne olursa olsun basit ve nitelikli zimmet, kötülük etme, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, görevi kötüye kullanma gibi yüz kızartıcı suçlar ile kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, terörün finansmanı, devlet sırlarını açığa vurma veya vergi kaçakçılığı suçlarından dolayı hüküm giymemiş olması” gerekir.

Sigortacılık Kanununun 3. maddesine göre Türkiye’de faaliyet gösteren yabancı sigorta şirketlerinin ve reasürans şirketlerinin faaliyetlerine ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenir. İlgili kanunun 4. maddesinde, sigorta şirketleri ve reasürans şirketlerinin yönetim kurullarının yönetici ve denetçi olmak üzere iki gruptan oluştuğu ifade edilmektedir. Sigorta şirketinin yönetim kurulu genel müdür dâhil beş kişiden; denetçiler ise iki kişiden az olamaz ve genel müdür, yönetim kurulunun doğal üyesidir.

Kanunun 5. maddesine göre “Sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri, faaliyete geçebilmek için, faaliyet göstermek istedikleri her bir sigorta branşında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığından ruhsat almak zorundadır. Sigorta şirketleri hayat ve hayat dışı sigorta gruplarından sadece birinde faaliyet gösterebilir.” Ferdi kaza sigortası ve sağlık sigortası hayat sigortaları grubuna örnek verilebilir. Hayat dışı sigortalar ise hasarın sonucunun maddi olarak ölçülebildiği sigortalardır. Makine kırılması sigortası, tarım sigortası ve yangın sigortası hayat dışı sigortalara örnek verilebilir. Bakanlıktan alınan ruhsatlar, ticaret siciline tescil ettirilir ve Ticaret Sicili Gazetesi ile Türkiye çapında dağıtımı yapılan ve baskı sayısı bakımından ilk on sırada yer alan günlük gazetelerden ikisinde ilan ettirilir (Görsel 1.2).

Görsel 1.2: Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi

Sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri kuruluş işlemlerini tamamladıktan sonra bir yıl içinde ruhsat başvurusunda bulunmalıdır. Başvuruda bulunmadıkları takdirde ticaret unvanlarında sigorta şirketi veya reasürans şirketi ibaresini kullanamazlar. Sigorta şirketleri ve reasürans şirketlerinin yönetici ve denetçilerinin ruhsat talebi, ilgili kanunun 6. maddesine göre aşağıdaki durumlarda reddedilir.

- Sigortacılık Kanunu’nda belirtilen şartları taşıyamaması
- Yapılan başvurunun yeterli beyan ve bilgileri içermemesi
- Gerekli teknik alt yapı ve yeterli sayıda nitelikli personele sahip olmaması
- Ruhsat talep ettiği alanda sigortacılık faaliyeti yapma yeterliliğinin bulunmamasıdır.

BUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

Türkiye’de 2021 yılı itibarıyla hayat dışı sigortalı branşında faaliyet gösteren 39 şirket, hayat sigortalı branşında faaliyet gösteren 21 şirket ve 3 adet reasürans şirketi bulunmaktadır.

Sigortacılık alanında faaliyet gösteren sigorta ve reasürans şirketlerinin bazı durumlarda ruhsat iptali söz konusu olmaktadır. Kanunun 7. maddesine göre ruhsat iptalini gerektiren durumlar aşağıda sıralanmıştır.

- Ruhsat verilmesine yönelik şartların bir kısmının veya tamamının kaybolması halinde Bakanlık tarafından verilen süre (üç aydan az olmamak üzere) içinde düzeltilmemiş olması
- Ruhsatın verildiği tarihten itibaren bir yıl içinde altı ay süre ile sigorta veya reasürans sözleşmesi yapılmaması
- Sigortacılık Kanunu hükümlerinden doğan yükümlülüklerin ağır bir şekilde ihlal edilmesi
- Kişilerin hak ve menfaatlerinin mevzuata aykırı davranışlar sonucunda tehlikeye düşmesi
- İş planında Bakanlığın bilgisi dâhilinde yapılanlar hariç makul nedenler olmaksızın aşırı derecede uzaklaşılması durumları ruhsat iptalini gerektirir.

Sigorta ve reasürans şirketlerinin ruhsat talebi için yapılan beyanlarının ve bilgilerinin doğru olması gerekir. Doğru olmayan bilgiler ruhsat iptali gerekçelerindendir. Ruhsatı alan firmaların kanuna ve mevzuata aykırı faaliyetlerde bulunmaması gerekir. Aynı zamanda yukarıda belirtildiği üzere sigorta şirketi ruhsat verildiği tarihten itibaren altı ay içinde sigorta sözleşmesi düzenlemelidir. Örneğin A sigorta şirketi ruhsat için gerekli bütün şartları tamamlamış ve 06.09.2021 tarihinde Bakanlıktan ruhsat onayını almıştır. A sigorta şirketi 06.03.2022 tarihine kadar hiç sigorta sözleşmesi yapmamıştır. Bu durumda sigorta şirketinin ruhsatı iptal olur.

Sigortacılık Kanunu'nun 8. maddesine göre sigorta şirketleri ile reasürans şirketlerinin ana sözleşmelerinin değiştirilmesinde Bakanlığın uygun görüşü aranır. Bakanlığın uygun görmediği değişiklikler genel kurul gündemine alınamaz ve görüşülemez. Bakanlığın uygun görüşü olamadan yapılan ana sözleşme değişiklikleri ticaret siciline tescil edilemez.

Sigortacılık Kanunu'nun 10. maddesinin 1. fıkrasına göre sigorta şirketinin kendi talebi ile tasfiye edilmesi, başka şirket ile birleşmesi, aktif ve pasifleri ile başka bir şirkete devrolunması, sigorta portföyünü diğer bir şirkete devretmesi T.C. Maliye ve Hazine Bakanlığının iznine bağlıdır (Görsel 1.3).

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

Görsel 1.3: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı logosu

SIRA SİZDE

Türkiye'de Sigortacılık Kanunu'na göre faaliyet gösteren kurum ve kuruluşları aşağıdaki kutucuğa yazınız.

b) Sigorta Sözleşmeleri

Sigorta sözleşmelerinin içeriği genel şartlara uygun olacak şekilde düzenlenerek Bakanlıkça onaylanır. Bununla birlikte sigorta şirketleri sözleşmelerinde işin özelliğine uygun özel şartlar oluşturabilir. Şirketler tarafından oluşturulan özel şartların neler olacağı sözleşmelerde açıkça belirtilmelidir.

Örneğin kasko sigortasının teminat kapsamı genel olarak çarpma, çarpılma, yanma ve çalınmadan oluşur. Şirket bu teminatların yanında özel şartları sözleşmeye ekleyebilir. Özel şartlara örnek olarak Türkiye dışında meydana gelecek zararları temin etme; sel, su baskını zararlarını temin etme verilebilir.

Sigorta sözleşmelerinde hangi şartların kapsam dışında olacağı da açıkça belirtilmelidir. Örneğin kasko sigortası kapsam dışı teminatları kasko sigortası genel şartlarında açıkça belirtilmektedir. Bu şartlardan bir tanesi savaş, ayaklanma gibi olaylardan gelecek zararlardır. Bu zararlar kasko sigortası teminatı kapsamında değildir.

Sigorta şirketleri ve taraflar arasında kurulan sözleşmenin tarafları bilgilendirilmesine yönelik esaslar, Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmelik kapsamında düzenlenmiştir. Sigorta şirketleri, sigorta sözleşmesi kapsamındaki riskleri açıkça belirtmelidir. Sigorta sözleşmesinde belirtilmeyen riskler teminat kapsamındadır. Sigorta sözleşmesi hazırlanırken Türkçe kelimeler kullanılmalıdır. Yabancı kelimeler sigorta sözleşmelerinde kullanılamaz.

Sigortacılık Kanunu'nun 12. maddesine göre sigorta tarifeleri, sigortacılık esasına ve genel kabul görmüş risklere ve istatistiklere uygun olarak sigorta şirketleri tarafından serbestçe belirlenir. Ancak bu kanuna ve diğer kanunlara göre ortaya çıkan zorunlu sigortaların tutarları, tarife ve talimatları Bakan tarafından belirlenerek Resmî Gazete'de yayımlanır.

Kamu yararı açısından gerekli hâllerde Cumhurbaşkanı tarafından zorunlu sigorta oluşturulabilir. Türkiye'de yerleşik olan kişiler, sigortalanabilecek menfaatlerini Türkiye'de faaliyette bulunan sigorta şirketlerine ve Türkiye'de yaptırmak zorundadır. Ancak kanunla bazı sigortalara yurt dışında yaptırılabilme hakkı verilmiştir. Yurt dışında yaptırılabilen sigortaların kapsamı Cumhurbaşkanı tarafından genişletilebilir (Görsel 1.4).

Görsel 1.4: Sigorta sözleşmesi

c) Aktüerler, Aracılar, Sigorta Şirketleri

Sigortacılık Kanunu'nun 21. maddesine göre "Sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri yeterli sayıda aktüerle çalışmak zorundadır. Aktüerlik unvanının kazanılmasına ve görevlerine ilişkin usuller Aktüerler Yönetmeliği'nde belirlenir." Brokerlik yapılabilmesi için Bakanlık tarafından ruhsat alınması gerekir. Brokerlerin görevlerine yönelik çalışma esasları Brokerler Yönetmeliği'nde belirlenir. Gerçek veya tüzel kişiler sigorta eksperliği yapabilir. Yabancı sigorta eksperliği faaliyetlerine ilişkin esaslar ise Cumhurbaşkanı tarafından belirlenmiştir.

UYGULAMA FAALİYETİ

UYGULAMA NUMARASI	1.1
UYGULAMA ADI	Sigortacılık Kanunu'nun Bölümleri Afişi
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 2 saat
UYGULAMA AMACI	Sigortacılık Kanunu'nun esaslarının kavrama

AÇIKLAMA: Sigortacılık Kanunu'nun bölümlerini anlatan bir afiş hazırlayınız.

Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır.

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmalı ve Sigortacılık Kanunu'nun bütün bölümlerini içermelidir.
- Afiş içeriğinde yazı, resim, tablo, grafik, şekil, fotoğraf gibi farklı materyaller kullanılmalıdır.
- Afiş hazırlanırken Türkçe doğru kullanılmalı, yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.
- Afiş en az A3 boyutunda olmalıdır.

Not: Uygulama faaliyetinin değerlendirilmesinde EK-1 bölümünde yer alan derecelendirme ölçeği kullanılacaktır.

1.1.2. Sigorta Acenteleri Yönetmeliği

Kurum ve kuruluşların görevlerini, faaliyetlerini doğru ve güvenli bir şekilde sürdürebilmeleri için uymaları gereken kurallar vardır. **Yönetmelikler**, kurumların kendi görev alanlarını ilgilendiren ve kanunlara aykırı olmamak şartıyla çıkarılan yazılı hukuk kurallarıdır.

Sigorta Acenteleri Yönetmeliği (SAY) 5684 sayılı ve 03.06.2007 tarihli Sigortacılık Kanunu esas alınarak hazırlanmıştır. SAY'ın 1. maddesine göre bu yönetmeliğin amaçları şunlardır.

- Sigorta acenteciliği faaliyetlerinin sigortacılık sektörüne olan güveni artırıcı biçimde sürdürülmesini sağlamak
- Sözleşme taraflarının hak ve menfaatlerinin korunmasını sağlayarak acentecilik sisteminin kurumsallaşmasını sağlamak
- Acentecilik faaliyetlerinin çerçevesinin neler olduğunu ve bu faaliyetlere ilişkin temel ilkeleri belirlemektir.

SAY'ın kapsamını yönetmeliğin 1. maddesine göre "Sigorta acenteciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilerin nitelikleri, yetki ve sorumlulukları ve faaliyetlerine ilişkin esas ve usulleri oluşturur." (Görsel 1.5).

Görsel 1.5: Sigorta Acenteleri Yönetmeliği

1.1.2.1. Sigorta Acentelerinin Kuruluş Esasları

Sigorta acenteleri gerçek kişi acenteler ve tüzel kişi acenteler olmak üzere iki şekilde kurulabilir. Acentecilik faaliyetinde bulunabilmek için hem gerçek kişi acentelerin hem de tüzel kişi acentelerin yönetmelikte belirlenen nitelikleri taşıması gerekir.

SAY'ın 4. maddesine göre gerçek kişi acentelerin taşıması gereken nitelikler aşağıda sıralanmıştır.

- Teknik personel unvanı taşımak,
- Türkiye'de yerleşik olmak,
- Kasten işlenen bir suçtan dolayı affa uğramış olsa dahi beş yıldan fazla hapis cezası almamış olmak,
- Sigortacılık mevzuatına aykırı hareketlerinden dolayı hapis veya birden fazla adli para cezasına mahkûm edilmemiş olmak,
- Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine, millî savunmaya ve devlet sırlarına karşı suçlardan hüküm giymemiş olmak,
- Casusluk, zimmet, rüşvet alma, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma suçlarından hüküm giymemiş olmak,
- Bilişim sistemini engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme, banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama, terörün finansmanı, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı veya haksız mal edinme suçlarından hüküm giymemiş olmak,
- Asgari mal varlığı şartını yerine getirmiş olmak,
- Fiziki şartlar, teknik ve idari alt yapı ve insan kaynakları bakımından yeterli donanımına sahip olmak,
- Kanunda belirtilen öğrenim düzeylerini ve mesleki deneyim sürelerini tamamlamış olmaktır.
- SAY'ın Ek-1 bölümünde öğrenim düzeyleri ve mesleki deneyim süreleri aşağıda tablodaki şekilde verilmiştir (Tablo1.1).

Tablo 1.1: Sigorta Acenteleri, Öğrenim Düzeyleri ve Mesleki Deneyim Süreleri

SİGORTA ACENTESİ ÇALIŞANLARININ ÖĞRENİM DÜZEYİ VE ASGARİ MESLEKİ DENEYİM SÜRELERİ		
Görev Tanımları	Öğrenim Düzeyi	Mesleki Deneyim Süreleri
Teknik Personel	Lise ve dengi okul	1 yıl
	Lise ve dengi okul (müfredatında sigortacılıkla ilgili konulara yer verilen lise dengi mesleki ve teknik eğitim okulları)	6 ay
	Lise ve dengi okul (teknik personel kamu istihdam programı)	6 ay
	İki yıllık yüksekokul	6 ay
	İki yıllık yüksekokul (sigortacılıkla ilgili bölümler)	Aranmaz
	Dört yıllık yükseköğretim kurumları	Aranmaz
Gerçek Kişi Acente Tüzel Kişi Acente Müdürü	İki yıllık yüksekokul (sigortacılıkla ilgili bölümler)	2 yıl
	Dört yıllık yükseköğretim kurumları	1 yıl 6 ay
	Dört yıllık yükseköğretim kurumları (sigortacılıkla ilgili bölümler)	Aranmaz
Genel Müdür (Şube şeklinde faaliyet gösteren acenteler için)	İki yıllık yüksekokul (sigortacılıkla ilgili bölümler)	7 yıl
	Dört yıllık yükseköğretim kurumları	6 yıl
	Dört yıllık yükseköğretim kurumları (sigortacılıkla ilgili bölümler)	5 yıl
Genel Müdür Yardımcısı (Şube şeklinde faaliyet gösteren acenteler için)	İki yıllık yüksekokul (sigortacılıkla ilgili bölümler)	5 yıl
	Dört yıllık yükseköğretim kurumları	4 yıl
	Dört yıllık yükseköğretim kurumları (sigortacılıkla ilgili bölümler)	3 yıl

SAY'ın 5. maddesine göre tüzel kişi acentelerin taşıması gereken nitelikler aşağıda sıralanmıştır.

- Acente merkezinin Türkiye'de bulunması,
- Anonim şirket veya limited şirket şeklinde kurulmuş olmak,
- Asgari ödenmiş sermaye şartlarını yerine getirmek,
- Fiziki şartlar, teknik ve idari altyapı, insan kaynakları açısından yeterli donanımına sahip olmak,
- Tüzel kişi acentelerin gerçek kişi ortakları ve tüzel kişi ortaklarının gerçek kişi acentecilik şartlarında belirtilen suçlardan dolayı ceza almamış olmasıdır.

BUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

SAY'ın 9. maddesine göre 2021 yılı itibarıyla gerçek kişi acentelerin asgari ödenmiş sermaye miktarı 50.000 TL'den az olamaz. Şube açacak acentelerin ise merkez için 300.000 TL, her bir şube için de 25.000 TL sermayeye sahip olması gerekir.

Acenteler için teknik personeller önemli bir yere sahiptir. Sigorta ürünlerine yönelik satış ve pazarlama işlemlerinin teknik personel tarafından yapılması gerekir. Teknik personellerin mesleki işlemleri yerine getirirken üçüncü kişilere verecekleri zararlardan personelin bağlı bulunduğu acente sorumludur.

SAY'ın 6. maddesine göre teknik personel unvanını kazanabilmek için aşağıdaki niteliklere sahip olmak gerekir:

- Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olmak,
- Acentecilik yapabilme şartlarında belirtilen suçlardan dolayı hüküm giymemiş olmak,
- Yönetmelikte belirtilen öğrenim düzeylerini ve bu öğrenim düzeylerinin karşısında yer alan mesleki deneyim süresini tamamlamış olmak,
- Sigortacılık Eğitim Merkezi (SEGEM) tarafından yapılacak teknik personel yeterlilik sınavını kazanmış olmak şartı gerekir.

SIRA SİZDE

Sınıfınızda 9x9 cm boyutlarında hazırladığınız kartlara gerçek kişi acente ve tüzel kişi acentelerin taşıması gereken özelliklerini yazıp katlayarak öğretmeninizin masasına bırakınız. Daha sonra masadan rastgele birer adet kart çekerek karttaki bilgilerin doğru mu yanlış mı olduğunu arkadaşlarınız ile tartışınız. Doğru olanları tahtaya yazınız.

Örnek Kart

Gerçek kişi acentenin teknik personel unvanı taşıması gerekir. Tüzel kişi acentenin ise anonim veya limitet şirket şeklinde kurulması gerekir.

1.1.2.2. Acentelerin Teşkilatı

Acenteler, şube olduklarını belirtmek kaydıyla merkezleri dışında da şube açabilir. Şube açarak teşkilatlanmak isteyen acentelerin asgari ödenmiş sermaye ve mal varlığı şartlarını yerine getirmesi gerekir.

Açılacak olan acente şubelerinin fiziki şartlar, teknik donanım, idari altyapı ve insan kaynakları açısından aranan şartları sağlaması gerekir. İçeriği itibarıyla ismi ne olursa olsun şube ile aynı niteliğe sahip her türlü yapılanmalar şubeler için var olan bütün uygulamalara tabidir.

Acentecilik faaliyetinde bulunacak gerçek veya tüzel kişilerin levhaya kayıt öncesinde T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığından uygunluk belgesi alması gerekmektedir. Levhaya kayıt işlemi yapılmadan acentecilik faaliyetinde bulunulamaz. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından görevlendirilecek odalara, uygunluk belgesi başvurusu yapılır. Belgeleri tamamlanmış olan acentelerin başvuruları TOBB tarafından Bakanlığa iletilir.

Bakanlık tarafından yapılan değerlendirmede uygun görülen acenteler levhaya kaydedilmek üzere TOBB'a bildirilir. Bu bildirim acenteler için uygunluk belgesi niteliğindedir. TOBB'un internet sitesinde levhaya kayıtlı olan tüm acenteler ilan edilir (Görsel 1.6)

ÖRNEKTİR

..... **TİCARET VE SANAYİ ODASI BAŞKANLIĞINA**

Odanızın / Ticaret Sicilinin/..... numaralarında kayıtlı üyesiyim.

Uygunluk belgesi müracaatının ve levha kayıt işlemlerinin yapılması için gerekli olan TL'yi ekte sunmuş olduğum dekont ile odanız veznesine yatırmış bulunmaktayım.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Tarih

Unvan ve İmza

Görsel 1.6: Uygunluk belgesi dilekçe örneği

Mesleki faaliyetlerini yerine getirirken üçüncü kişilere verebilecekleri zararlardan acenteler sorumludur. Acentelerin unvanlarında “sigorta aracılığı” veya “sigorta acenteciliği” ifadelerinden biri kullanılabilir. Acenteler, unvanlarında mevzuata aykırı olmamak kaydıyla ilave ifadeler de kullanabilirler.

Bakanlık, acentelerin faaliyetlerinde herhangi bir şekilde yönetmeliğe ve sigortacılık sektörünün genel menfaatlerine aykırılık tespit ederse TOBB'dan sigorta acentelerine yapılan düzenlemenin iptalini veya düzeltilmesini isteyebilir. Gerekli düzenlemeler en fazla üç ay içinde yapılır.

1.1.2.3. Acentelerin Faaliyetleri

SAY'ın 14. maddesinin 1. fıkrasına göre "Acentecilik yetkisi sigorta şirketleri tarafından özel bir vekâletnameyle verilir. Verilen yetkiler acenteler tarafından başka acentelere veya kişilere devredilemez." Acentecilik yetkisi verilen vekâletnamelerde, faaliyette bulunulacak sigorta dalları ve dallar kapsamında tanınacak yetkiler belirtilerek vekâletnameler usulü kapsamında tescil ve ilan ettirilir.

Yönetmeliğin 14. maddesinin 2. fıkrasına göre sigorta şirketleri, acentelerin tescil ve ilanını takip eden on beş iş günü içinde levhaya işlenmek üzere TOBB'a bildirir. Acentecilik yetkisi verilen levhaya kayıtlı acenteler, bu yetkinin kapsam ve sınırını belirtmek sureti ile TOBB tarafından oluşturulan bilgi işlemi programı ile elektronik ortama işlenir.

Levha kaydı bulunmayan acentelere sigorta şirketleri tarafından acentecilik yetkisi verilemez ve acentecilik sözleşmesi yapılamaz. Levha kaydı yapıldığı tarihten itibaren altı ay içinde en az bir sigorta şirketiyle acentecilik sözleşmesinin yapılarak poliçe düzenlenmeye başlanmış olması acentelerin faaliyete geçtiğinin göstergesi olarak kabul edilir.

a) Acentecilik Sözleşmesi

Sigorta şirketleri ve acenteler arasında acentecilik sözleşmesi yapılmalıdır. Yapılan acentecilik sözleşmesi ile acentelerin faaliyetleri ve bu faaliyetlerdeki sınırları belirlenmektedir.

Acentecilik sözleşmesi, SAY'ın 15. maddesinde belirtilen hususlara göre düzenlenir. Bu hususlar aşağıda sıralanmıştır.

- Sözleşmenin tarafları,
- Sözleşmenin süresi, yenileme ve fesih şartları,
- Acenteye verilen yetkinin sigorta branşları itibarıyla kapsamı ve coğrafi sınırı,
- Levha kayıt numarası veya sigorta icra komitesi ve TOBB için kayıt numarası,
- Branş bazında ödenecek komisyona ve sağlanacak diğer menfaatlere ilişkin usul ve esasları,
- Tarafların hak ve yükümlülükleri,
- Poliçe düzenlenmesi, prim tahsili ve sigorta şirketine geçişine ilişkin hükümler,
- Tesis edilecek teminata ilişkin hükümler,
- Hesap anlaşmasına yönelik hükümlerdir.

Eğer acentecilik sözleşmesi belirsiz bir süre için yapılmış ise sözleşme taraflarından herhangi birinin üç ay önceden ihbarda bulunması hâlinde sözleşme feshedilebilir. Sözleşme belirli bir süre dâhilinde bile olsa haklı sebeplerden dolayı sözleşme feshedilebilir. Fesih sebebi olarak sözleşmede yer verilmeyen konular gösterilemez.

b) Değişikliklerin Bildirilmesi

SAY'ın 16. maddesine göre yönetmelik çerçevesinde; acenteler veya sigorta şirketleri, meydana gelecek her türlü değişikliği değişikliğin yapıldığı tarihten itibaren on beş iş günü içinde uygunluk başvurusundan bulundukları odaya bildirirler. Yapılacak olan bu değişiklikler Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre TOBB tarafından levhaya kaydedilir.

c) Sigorta Poliçelerinin Düzenlenmesi ve Prim Tahsili

Sigorta şirketlerinin sigorta sözleşmesi yapma ve prim tahsil etme yetkisi bulunur. Sigorta şirketleri, sigorta acentecilik vekâletnamesi ile bu yetkiyi acentelerine devredebilir. Sigorta şirketinden yetki alamayan acenteler ise sigorta sözleşmesi ve prim tahsilatı yapamaz.

Acenteler tarafından kesilen poliçeler kapsamında sigortalı tarafından acentelere yapılan prim ödemeleri

Görsel 1.7: Sigorta prim tahsilatı

sigorta şirketine yapılmış sayılır. Poliçe kapsamındaki tazminat ödemelerinin ise doğrudan hak sahibine yapılması şarttır. Sigorta şirketleri tazminat ödemesini acenteye yapsa dâhi yapılan ödeme hak sahibi tarafından tahsil edilmedikçe ödenmiş sayılmaz (Görsel 1.7). Örneğin Hatice Hanım A sigorta şirketinin acentesi olan Z sigortaya arabası için kasko sigortası yaptırmıştır. Hatice Hanım'ın sigorta için yaptığı prim ödemelerinin A sigorta şirketine aktarılması gerekir. Hatice Hanım'ın arabasına çarpılması, çalınması vb. durumlarda A sigorta şirketinin yaptığı tazminat ödemesi Hatice Hanım tarafında tahsil edilmelidir.

Acente ile sigorta şirketleri arasında ve sigorta ettiren veya sigortalıya yönelik yapılacak bilgilendirmelere ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

SAY'ın 19. maddesinin 1.ve 2. fıkrasında belirtildiği üzere "Acentelerin ve şubelerinin antet (acentelerin isminin ya da logosunun yer aldığı kâğıt), afiş, reklam ve tabelalarında acente unvanına yer verilir." Acentecilik faaliyetinde bulunan işletmelerin acente unvanı ile levha kayıt numarasını içeren bir plaka, işletmenin girişine görülebilecek şekilde asılmalıdır.

1.1.2.4. Acentelerin Faaliyetlerinin Sona Ermesi

Acenteler faaliyetlerine son verme kararı alabilirler. Faaliyetlerine son verebilmek için kararın alındığı tarihten itibaren en geç beş iş günü içinde levhaya işlenmek üzere TOBB'a bildirim yapmalıdırlar. Acentelik yetkilerinin tamamının veya bir kısmının kaldırılması veya acentelik sözleşmelerinin feshedilmesi gibi durumlar sigorta şirketleri tarafından en geç beş iş günü içinde levhaya işlenmek üzere TOBB'a bildirilir.

Gerekli işlemler tamamlandıktan sonra faaliyetleri sona eren acentelerin levha kaydı, silinen acenteler listesine yazılır. Bu listede kaydın silinme nedeni de belirtilir. Mahkeme kararıyla kesinleşen prim borcunun ödenmemesi durumunda acentelerin acentelik yetkileri kaldırılarak Bakanlıkça bildirilir. Acentelerin faaliyetleri borçları ödeninceye kadar Bakanlıkça geçici olarak durdurulur ve levhaya işlenmek üzere TOBB'a bildirilir.

Levha kaydı silinen acentelerin hâlihazırda var olan müşteri portföylerine ilişkin devam eden işlemlerinde sigortalının, hak sahiplerinin ve acentelerin menfaatlerinin korunması için sigorta şirketi gerekli tedbirleri almalıdır (Görsel 1.8).

Görsel 1.8: Menfaatleri korunan mutlu müşteri

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığınca yapılan izleme, inceleme veya denetim sonucunda, Sigortacılık Kanunu'nun 32. maddesinde belirtilen acentecilik faaliyetlerine uygun hareket etmediği tespit edilen acentelere uyarı yapılır. Uyarılara rağmen durumlarını düzeltmemeleri hâlinde faaliyetleri altı aya kadar geçici olarak durdurulabilir. Bu durum Bakanlıkça levhaya kaydedilmek üzere TOBB'a bildirilir. Ayrıca çalıştıkları şirketlerce poliçe düzenlemesinin durdurulmasını sağlamak için durum, Türkiye Sigorta Birliğine (TSB) de bildirilir (Görsel 1.9).

Görsel 1.9: Acentelerin denetimi

Geçici olarak faaliyeti durdurulan acentelerin, faaliyete tekrar başladıkları tarihten itibaren bir yıl içinde durdurmaya sebep olan fiili tekrar etmeleri hâlinde uygunluk belgesi Bakanlıkça iptal edilir. Uygunluk belgesi iptal edilen acentelerin levha kayıtları, icra komitesi tarafından silinir. Levha kaydı silinen acenteler TOBB'da faklı bir listede tutularak TSB'ye elektronik ortamda iletilir.

Örneğin sigorta şirketleri, kişi ve kuruluşlara aldatıcı, yanıltıcı ve haksız rekabete yol açacak beyanlarda bulunamaz. Sigorta tazminat ödemelerini geciktiremez. İnceleme sonucu şirkette bu faaliyetlere rastlanır ise Bakanlık tarafından uyarı yapılır. Uyarılara rağmen aldatıcı, yanıltıcı ve haksız rekabete yol açacak beyanlar devam ederse şirketin uygunluk belgesi iptal edilir.

UYGULAMA FAALİYETİ

UYGULAMA NUMARASI	1.2
UYGULAMA ADI	Sigorta Acentelerinin Faaliyetleri
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 2 saat
UYGULAMA AMACI	Sigorta Acente Yönetmeliği'ne göre acente faaliyetlerini kavrama

AÇIKLAMA: Yakın çevrenizde bulunan bir sigorta acentesini ziyaret ederek faaliyetleri, fiziki şartları, teknik ve idari altyapısı hakkında bilgiler toplayarak bir sunum dosyası oluşturunuz. Oluşturduğunuz sunum dosyasındaki bilgileri sınıfta arkadaşlarınız ile paylaşınız.

Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır.

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmalı ve acentecilik faaliyetleri ile ilgili tüm konuları içermelidir.
- Sunum dosya içeriğinde yazı, resim, tablo, grafik, şekil, fotoğraf gibi farklı materyaller kullanılmalıdır.
- Dosya hazırlanırken Türkçe doğru kullanılmalı, yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.
- Dosya öğrenci tarafından seçilen araçlarla özgün bir şekilde hazırlanmalıdır.

Not: Uygulama faaliyetinin değerlendirilmesinde EK-1 bölümünde yer alan derecelendirme ölçeği kullanılacaktır.

1.1.3. Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmelik

Sigorta sözleşmesi, sigorta şirketi ile risklerini teminat ettiren sigortalı arasında yapılan yazılı bir anlaşmadır. Sözleşme, her iki tarafın da menfaatlerini koruyacak şekilde yapılmalıdır. Bu kapsamda Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmelik'in Amaçları (SSBİY) amaçları (SSBİY m. 1).

- Sigorta sözleşmesi yapmak isteyen kişilerin, gerek sözleşmenin kurulmasından önce gerekse kurulması sırasında sözleşmenin konusu, teminatları ve diğer özellikleri hakkında oluşabilecek bilgi eksikliklerinin giderilmesi,
- Sözleşmenin devamı sırasında ortaya çıkabilecek sözleşmenin işleyişi ile ilgili olarak sözleşme taraflarını etkileyebilecek nitelikteki değişiklik ve gelişmelerden tarafların haberdar edilmesi (Görsel 1.10),
- Sigortacı tarafından yerine getirilmesi gereken görev ve yükümlülöklere dair usul ve esasların düzenlenmesidir.

Görsel 1.10: Tarafların bilgilendirilmesi

1.1.3.1. Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirme Yükümlülüğü

Sigorta ettirene ve sigorta sözleşmesine taraf olmak isteyen kişilere sözlü ve yazılı şekilde bildirim yapmak sigortacının yükümlülüğüdür. Bilgilendirmenin yazılı yapılması esastır. Sigortacının bilgilendirme yükümlülüğü sigorta sözleşmesi kurulmadan önce başlar ve sözleşmenin geçerli olduğu tarih süresince devam eder.

Sigorta sözleşmesinin taraflarının fiziki olarak karşı karşıya gelemediği durumlar ortaya çıkabilir. Böyle durumlarda ise kalıcı veri saklayıcısı ile bilgilendirme yapılabilir.

Kalıcı veri saklayıcısının neier olduğuyla ilgili olarak SSBİY'nin 4. maddesinin c bendinde, “Kalıcı veri saklayıcısı sigorta ettirenin, sigortalının ve sigortadan faydalanacak kişilerin gönderdiği veya kendisine gönderilen bilginin kaydedilmesini ve değiştirilmeden kopyalanmasını sağlayan ve bu bilgiye aynen ulaşılmasına imkân veren; kısa mesaj, elektronik posta, internet, disk, CD, DVD, hafıza kartı, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi üzerinden veya E-Devlet üzerinden kurulacak yapı ve benzeri her türlü araç veya ortamı ifade etmektedir.” şeklinde bir bilgi bulunmaktadır.

Sigortacının çağrı merkezi veya telefon aracılığıyla yaptığı sözlü bilgilendirmenin manyetik veya dijital ortamda kayıt altına alınması şartı aranır. Bilgilendirme yapıldığına dair ispat yükümlülüğü sigortacıya aittir (Görsel 1.11).

SAYFA 1

ÖRNEKTİR

HAYAT SİGORTALARI BİLGİLENDİRME FORMU

En az iki nüsha olarak düzenlenen bu metin, sigorta sözleşmesine taraf olmak isteyen ve sigortadan menfaat sağlayacak diğer kişilerle, yapılacak sigorta sözleşmesine ilişkin önemli bazı hususlarda genel amaçlı bilgi vermek amacıyla 14.02.2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmeliğe istinaden hazırlanmıştır.

A. SİGORTACIYA İLİŞKİN

BİLGİLER

Adres : Tel.
E-posta Adresi: Faks:
İnternet Adresi: Ticaret Sicil Numarası:
V.D. V.N. MERSIS Numarası:
Faaliyet konusu:

B. ARACI BİLGİLERİ

Acente Ticaret Unvanı:

Adresi:

Acente Kodu: Telefon:

E-posta adresi: Faks:

İnternet Adresi: Ticaret Sicil Numarası:

Faaliyet Konusu:

Satış Temsilcisi Kodu:

Adı Soyadı:

İmza:

Sigorta Ettiren (imza):

Başvuru

SAYFA 3

G. ÖDEMELERİN YAPILMASI

1. Teminata konu olan riskin gerçekleşmesi halinde, sigortacının tazminat ödeme borcu söz konusu olur.
2. Riskin gerçekleşmesi halinde, tazminat talebinin gecikmeksizin, gerekli bilgi ve belgelerle birlikte, ilk sayfada adres ve telefonları yer alan Sigorta Şirketine ulaştırılması gerekmektedir.

H. ÖNEMLİ BİLGİLER

Sigorta priminin tamamı veya taksitle ödemesi kararlaştırılmış ise ilk taksit poliçenin tesliminde ve kalan taksitler de poliçe belirtilen tarihlerde nakden ödenir.

Sigorta sözleşmesinin yapılmasına ilişkin teklifnamenin sigorta şirketine ulaştığı tarihten itibaren 30 gün içinde ret edilmemesi halinde, sigorta sözleşmesi yapılmış olur.

Hayati sigorta olanın kimse ilk primin ödemesinden önce ölümü ise sigorta hükümsüzdür. Bir yıldan uzun süreli hayat sigortalılarında sigorta ücretinin veya taksitlere bağlanmış olduğu takdirde herhangi bir taksitin vadesinde ödenmemesi halinde sigortacı, sigorta ettirenin kendisine bildirmiş olduğu şu ikametgah adresine taahhütlü mektupla veya noter kanalıyla ücret veya taksitini bir ay içinde ödemesini, aksi takdirde sigortanın feshedilmiş olacağını ihtar eder. Bu sürenin sonunda söz konusu ücret veya taksit ödemesi ise sözleşme feshedilmiş olur.

Bir yıl ve daha kısa süreli hayat sigortalılarında ise, sigorta ettiren kimse primini veya taksitlere bağlanmış olduğu takdirde herhangi bir taksitin vadesinde ödemesi halinde temerride diğer ve temerrit gününü takip eden on beş gün içerisinde dahi sigorta ettiren prim borcunu ödemediği takdirde bu müddetin bitiminden itibaren on beş gün süre ile sigorta teminatı durur. Bu sürenin sonuna kadar prim ödemediği takdirde sigorta sözleşmesi herhangi bir itihara gerek kalmadan feshedilmiş olur.

Beyan yükümlülüğünün kasıtlı ihlalinde sigortacı riziko gerçekleşmiş olsa bile sözleşmeden cayabilir ve prime hak kazanır.

Sözleşmenin yapılmasından sonra, sigortacının izni olmadan, rizikoya etki edebilecek hususlarda meydana getirilen değişikliklerin sekiz gün içinde sigortacıya bildirilmesi gerekir.

Primin ödemesinden dolayı feshi veya tenvizi edilmiş olan sözleşme, ödenmeyen ilk primin vadesini izleyen altı ay içinde ve birikmiş primler, her primin vadesinden itibaren hesap edilecek kanuni gecikme faiziyle birlikte sigorta ettiren tarafından bir defada ödenmek şartıyla tekrar yürürlüğe konular veya eski haline dönüştürülür.

Sigorta ettiren kimse, aksine bir sözleşmeyle süre kısıtlı olmamak üzere az üç yıllık primi ödedikten sonra sigortadan cayar veya taahhüdüne uymaz ve de sigortayı satın alana (şifra) hakkını da kullanmaz ise, sigortası prim ödemesinden muaf bir sigorta haline çevrilmiş olur. Bu takdirde sigorta bedeli poliçede ve tarife teknik esaslarında gösterildiği şekilde indirilir.

Sigortacı, aksine bir sözleşmeyle kısıtlı olmamak üzere az üç yıllık primi ödemiş olan bir sigortayı, sigorta ettirenin talebi üzerine ve sigorta poliçesinin geri verilmesi karşılığında poliçede belirtilen şekilde satın almak zorundadır.

Sigorta ettiren, sigortadan faydalanan kimseyi sigortanın başlangıcında veya daha sonra tayin edilebileceği gibi istediği zaman değiştirme hakkına da sahiptir. Ancak, sigorta ettiren değiştirme hakkından vazgeçtiğini poliçeye yazarakla birlikte poliçeyi lehada teslim etmişse artık o kişiyi değiştirmez.

Sigortalı ve sigorta ettirenin bildirimleri, sigorta şirketinin merkezine noter diye veya taahhütlü mektupla yapılır. Sigortacı ve sigortalı adına hareket edenler bu sözleşmenin yapılması dolayısıyla sigortalıya, sigorta ettirene ve lehada ait öğrecekleri sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludurlar.

Bu sözleşmeden doğan uyuşmazlıklar nedeniyle sigorta şirketi aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkemeye sigorta şirketi merkezinin veya sigortalının ikametgahının bulunduğu, sigorta şirketince açılacak davalarda ise davalının ikametgahının bulunduğu yerdeki ticaret davalarına bakmakla görevli mahkemelerdir.

Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler iki yılda zaman aşımına uğrar.

Sigorta Ettiren (İmza):

Başvuru No:

SAYFA 2

D. TEMİNATLAR

Sigortacı, bu sigorta ile bir kimsenin belirli bir süre içinde veya sözleşmede belirtilen şart ve haller içinde ölümü veya o kimsenin sözleşmede belirtilen belli bir süreden fazla yaşaması ihtimalini ya da her iki ihtimali beraber sigorta edebilir.

Ancak, küçüklerin, mahcurların veya mümeyiz olmayanların ölümünü sigorta ederek sigorta etmek batıl, bunların hayatı üzerine sigorta yapmak geçerlidir. Her iki halde de ölüm gerçekleşirse sigortalının ölüm tarihindeki riyazi ihtiyatı ödenir. Bu genel şartlara göre riyazi ihtiyatı ödenmesi gereken hallerde varsa kar payı da ödenir.

Sigortaya hangi teminatların dâhil olacağı sigorta şirketi ve sigorta ettirenin kararı ile belirlenir.

E. İSTİSNALAR (TEMİNAT DIŞINDA KALAN HALLER)

Hayat sigortalıların genel şartlarında teminat dışında kalan haller ayrıntılı olarak incelenebilir.

F. RİZİKONUN GERÇEKLEŞMESİ HALİNDE HAK SAHİPLERİNİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Hak sahipleri, rizikonun gerçekleştiğini öğrendiği tarihten itibaren durumu beş gün içinde sigortacıya bildirmek zorundadırlar. Hak sahipleri, poliçeden doğan haklarını talep edebilmek için, gerekli yazılı belgeleri, masraflı kendilerine ait olmak üzere temin ederek sigortacıya verir. Sigortacı talep halinde lehada ya da sigorta ettirene tazminatın ödenmesine ilişkin olarak aldığı belgeler karşılığında bir alındı belgesi vermek zorundadır. Bütün belgelerin sigorta şirketine verilmesinden sonra sigortacı, sözleşme hükümlerine göre ödemesi gereken kesinleşmiş tazminatı on gün içinde hak sahiplerine öder. Poliçenin bulunmadığı durumlarda şirket kayıtları esas alınır. Sadece, hayatta kalma şartıyla yapılmış olan sözleşmelerde, sözleşmede belirtilen sürenin dolması nedeniyle yapılacak ödemelerde sadece sigorta poliçesi ve onaylı nüfus suretinden verilmesi yeterlidir.

Yürürlükteki vergi mevzuatına göre;

1. Ücretli çalışanların kendisine, eş ve küçük çocuklarına ait yaşam teminatı içeren hayat sigortası primleri ödedikleri ayda elde edilen brüt ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşmayacak şekilde vergi matrahından indirilebilir. Bu sigortada birikim primi yoktur.
2. Yıllık beyanname verenlerin kendisine, eş ve küçük çocuklarına ait yaşam teminatı içeren hayat sigortası primleri gelirin elde edildiği yılda ödenmiş olması ve beyan edilen gelirin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşmayacak şekilde vergi matrahından indirilebilir.
3. Hayat sigortalının vergilendirilmesi sigorta süresine bağlı olarak değişiklik göstermektedir.
 - On yıllık sigorta süresini doldurmadan ayrılanlara yapılan ödemelerde, elde edilen irat (gelir) üzerinden %15 oranında gelir vergisi kesintisi yapılır.
 - On yıllık sigorta süresini doldurandan ile ölüm, sakatlık veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerde, elde edilen irat (gelir) üzerinden %10 oranında gelir vergisi kesintisi yapılır.

Sigorta Ettiren (imza)

Başvuru No:

SAYFA 4

İ. ÖZEL ŞARTLAR

Sigorta sözleşmelerine, genel şartlara aykırı düşmemek ve sigortalı aleyhine olmamak üzere özel şartlar konulabilir.

I. ŞİKAYET VE BİLGİ TALEPLERİ

Sigorta tahkim sistemine üyedir. Sigortaya ilişkin bilgi talepleri ve şikayetler için ilk sayfada yer alan adres ve telefonlara başvuru bulunabilir. Sigortacı, başvurunun kendisine ulaşmasından itibaren on beş işgünü içinde talepleri cevaplandırmak zorundadır.

Sigorta kapsamına girecek veya giren kişiler, ilgili belgeleri imzalamakla risk değerlendirmesi yapılabilmesi ve tazminat başvurularının sonuçlandırılabilmesi amacıyla sağlık bilgilerinin, sigortalılık kayıtlarının ve diğer bilgilerin Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinden (SBGM), Sosyal Güvenlik Kurumundan, Sağlık Bakanlığından, sağlık kurum ve kuruluşlarından ve sigorta şirketlerinden edinilmesine ve şirket nezdindeki balse konu bilgi ve kayıtların SBGM ve sigorta şirketleri ile paylaşılmasına rıza göstermiş sayılır.

Sigorta Şirketi ile girdiğim her türlü hukuki ilişkinin kendi hesabıma / temsile yetkili olduğum tüzel kişi nam ve hesabına yaptığımı, aksi bir durumu bildirmek zorunda olduğumu bildiğimi, bu konuda her türlü sorumluluğum tarafıma / tarafıma ait olduğunu kabul ve beyan ederim.

Sigorta bilgilendirme metnini okuyup kabul ettiğimi ve verdiğim tüm bilgilerin doğru olduğunu beyan ve taahhüt ederim.

Düzenleme Tarihi:

Düzenleme Saati:

Sigortalı

Adı Soyadı:

Sigorta Ettiren

Adı Soyadı:

İmza:

İmza:

Başvuru No:

Görsel 1.11: Hayat sigortası bilgilendirme metni

SSBİY'in 5. maddesine göre sigortacı, dürüstlük ilkeleri çerçevesinde sigorta ettirene ve sigortalıya teknik konularda yardımcı olmalıdır. Sigorta işleminin özellikleri ve sözleşmeye konu olan sigorta teminatı ile sigortanın işleyişi hakkında gerekli her türlü bilgiyi sağlamalıdır. Sigorta ettireni yanıltıcı her türlü davranıştan kaçınmalıdır.

SSBİY'in 7. maddesine göre sigorta sözleşmesinin kurulması sırasında ve devamında "Bilgilendirme yükümlülüğü gerektiği gibi yerine getirilmemiş, sigorta sözleşmesi gerçeğe aykırı düzenlenmiş, sigorta ettireni yanıltıcı davranışlar söz konusu olmuş ise sigorta ettiren hem sözleşmesini feshedebilir hem de uğradığı zararın tazminini talep edebilir."

“Vicdanlı ve dürüst olmak, hesaplı olmaktan iyidir. Hesap, insanı makam sahibi yapar da, vicdan daha önemli bir işe yarar; insanı insan yapar.”

Nietzsche (Niçe)

a) Sözleşmenin Kurulmasından Önceki ve Kurulması Sırasındaki Bilgilendirme Yükümlülüğü

Sigortacının bilgilendirme yükümlülüğünü mevzuata ve usulüne göre yerine getirmiş sayılabilmesi için sözleşme metninin bilgilerinin eksik, yanlış veya yanıltıcı olmaması gerekir. Bilgilendirme metninin kapsam ve içeriğini belirleme yetkisi T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına aittir. SSBİY 8. maddeye göre bilgilendirme metninin içermesi gereken hususlar aşağıda sıralanmıştır.

- Sigortacı ile acenteye ilişkin unvan ve iletişim bilgileri,
- Akdedilecek sözleşmeye ilişkin genel uyarıları,
- Sözleşme ile verilen teminatları,
- Sigorta teminatının istisnaları ile her bir sigorta türü için teminat kapsamı dışında olup da, poliçede ayrıca belirtilmesi kaydıyla ek sözleşme ile teminat kapsamına alınabilecek kıymetleri, rizikoları veya sözleşmeye eklenebilecek özel hükümler ve şartlara ilişkin bilgileri,
- Tazminata ilişkin genel bilgiler ile tazminat ödeme kurallarını,
- Şikâyet ve bilgi talepleri ile tahkim üyeliğine ilişkin bilgileri,
- Bakanlıkça talep edilecek diğer bilgi ve belgeleri içermelidir.”

SSBİY'in 9. maddesine göre yazılı olarak bilgilendirme yapılmış ise bilgilendirme metni en az iki nüsha hâlinde düzenlenmelidir. Düzenlenen metin, sözleşmenin kurulmasından önce imzalanarak sözleşmeye taraf olmak isteyen kişiye imza karşılığı verilir. Bilgilendirme kalıcı veri saklama aracı ile yapılır ise kaydetme yükümlülüğü sigortacıya aittir. Bilgilendirme, çağrı merkezi veya telefon kullanarak yapılıyorsa sigortacı görüşmeyi manyetik veya dijital ortamda kayıt altına almalıdır (Görsel 1.12).

Görsel 1.12: Çağrı merkezi aracılığı ile bilgilendirme

b) Sözleşme Kurulduktan Sonra Sigortacının Yükümlülükleri ve Sigorta Ettirenin Bilgilendirilmesi

Sigortacının, sözleşme kurulduktan sonra meydana gelen değişiklikleri, sigorta ettirene ve sigortadan yararlanacak kişilere en geç on iş günü içinde bildirmesi gerekir. SSBİY'nin 10. maddesine göre sözleşme kurulduktan sonra meydana gelebilecek değişiklikler aşağıda sıralanmıştır.

- Sözleşmeye konu olacak sigortaya ilişkin mevzuatta meydana gelen değişiklikler,
- İflas veya tasfiye durumu,
- İlgili branşlarda yapılan ruhsat iptalleri,
- Sözleşme yapma yetkisinde olan değişiklikler,
- Sigorta ettiren ile sigorta sözleşmesinden yararlanacak kimselerin hak, borç ve yükümlülüklerini doğrudan etkileyebilecek nitelikteki her türlü değişiklik ve gelişmelerdir.

Sigorta ettiren veya sigortalı tarafından yazılı veya elektronik iletişim araçlarıyla sigortacıya, sigorta sözleşmesine ilişkin şikâyetler ve sözleşmeye bağlı her türlü bilgi talepleri iletilir. Sigortacı, taleplerin kendisine ulaşmasından itibaren on beş iş günü içinde sigortacı bunları cevaplamak zorundadır.

Sigortacı, şikâyetler ve bilgi taleplerini değerlendirmek ve sonuçlandırmak amacıyla en az iki kişiden oluşan şikâyet birimi kurar. Şikâyet biriminin görevi sigortacıya ulaşan tüm şikâyetlere ilişkin kayıt ve istatistikleri tutmak ve üçer aylık dönemlerde Bakanlığa rapor etmektir (Görsel 1.13).

Görsel 1.13: Müşteri şikâyet formu

SIRA SİZDE

Sigorta sözleşmesindeki değişikliklerin bildirilmesinin sigortacıya ve sigortalıya sağladığı faydalar neler olabilir? Aşağıdaki ilgili alanlara yazınız.

Sigortacıya Sağladığı Faydalar

.....

.....

.....

Sigortalıya Sağladığı Faydalar

.....

.....

.....

c) Kamuoyunun Bilgilendirilmesi ve İnternet Sitesi Kurma Zorunluluğu

Bilgilendirme yükümlülüğü kapsamında sigorta taraflarının sigortacılığa ve mevzuata ilişkin gelişmelerden haberdar olmaları için gerekli olan altyapı çalışmalarının sigortacı tarafından yapılması gerekir. Bilgi işlem ve altyapı çalışmalarına yönelik şartlar Bakanlıkça belirlenir.

Sigortacı, bilgilendirme faaliyetlerini etkin olarak yürütebilmek amacıyla kurumsal internet sitesi oluşturur. Oluşturulan internet sitesinde SSBİY'in 13. maddesinin 3. bendine göre aşağıdaki bilgilerin yer alması gerekir.

- Sigortacıya ilişkin genel bilgiler başta olmak üzere sigortacının ortaklık yapısı, idari yapısı ve sermayesine ilişkin bilgiler,
- Faaliyet gösterilen branşlar ile bu çerçevede sunulan sigortacılık hizmetleri ve ürünler ile ilgili bilgiler,
- Sigorta ürünleri çerçevesinde teminat kapsamında olmamasına rağmen ek sözleşme ile teminat kapsamına alınabilecek kıymetler, rizikolar veya sözleşmeye konulabilecek özel hükümlere ilişkin bilgiler,
- Sözleşmeye konu rizikonun gerçekleşmesi hâlinde sigorta ettirenin, sigortalının ya da lehtarın hak ve yükümlülükleri ile bunların izlemesi gereken prosedüre ilişkin bilgiler,
- Vergi uygulamalarına ilişkin bilgiler,
- Genel Müdürlük ve Bölge Müdürlükleri başta olmak üzere adres, elektronik posta, telefon ve faks numaraları,
- Acentelere ilişkin irtibat adresleri, telefon ve faks numaraları,
- Şikâyet ve başvuruların yapılma şekli ve usulleri,
- Sigorta ettirenlerin, sigortalıların veya sigortadan menfaat sağlayan kişilerin internet üzerinden bilgi talep edebilmesi ve şikâyetle bulunabilmesine olanak sağlanmasını teminen oluşturulacak elektronik formlar,
- İstatistiki veriler ve diğer bilgilerdir.

UYGULAMA FAALİYETİ

UYGULAMA NUMARASI	1.3
UYGULAMA ADI	Sigorta Sözleşmeleri Bilgilendirme Formları
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 2 saat
UYGULAMA AMACI	Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmelik kapsamında sigorta sözleşmelerindeki bilgilendirme yükümlülüğünü kavrama

AÇIKLAMA: En az iki adet sigorta şirketinin aynı sigorta türüne ait bilgilendirme formlarını inceleyiniz. İncelediğiniz bilgilendirme formlarındaki benzerlikleri ve farklılıkları anlatan bir afiş hazırlayarak sınıf panosunda sergileyiniz.

Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır:

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmalı ve acentecilik faaliyetleri ile ilgili tüm konuları içermelidir.
- Afiş içeriğinde yazı, resim, tablo, grafik, şekil, fotoğraf vb. gibi farklı materyaller kullanılmalıdır.
- Afiş hazırlanırken Türkçe doğru kullanılmalı, yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.
- Afiş en az A3 boyutunda olmalıdır.

Not: Uygulama faaliyetinin değerlendirilmesinde EK-1 bölümünde yer alan derecelendirme ölçeği kullanılacaktır.

1.1.4. Bireysel Kredilerle Bağlantılı Sigortalar Uygulama Esasları Yönetmeliği

Bireysel krediler, gerçek kişilerin bireysel amaçlı mal ve hizmet alımlarında sözleşme karşılığı kullanabildikleri finansal kaynaklardır. Bireysel kredilere taşıt kredisi ve ihtiyaç kredisi örnek olarak verilebilir (Görsel 1.14). Bireysel kredilerde hem kredi veren kuruluşun hem de kredi alan gerçek kişinin menfaatlerini korumak amacıyla sigorta uygulaması yapılmaktadır.

Bireysel Kredilerle Bağlantılı Sigortalar Uygulama Esasları Yönetmeliği'nin amacı, yönetmeliğin 1. maddesinde "Kredi kuruluşları tarafından sağlanan bireysel krediler için yaptırılan ihtiyari ve zorunlu sigorta ürünlerinin sunumunda güvenilirliği sağlamak ve sigorta taraflarının menfaatlerini korumaktır." şeklinde açıklanmıştır.

Bireysel kredilerle bağlantılı sigorta hizmetlerinin esas ve usulleri bu yönetmelikte düzenlenmiştir. Yönetmeliğin 2. maddesine göre "Türkiye'de faaliyet gösteren her türlü kredi kuruluşunun sağladığı bireysel kredilerle yaptırılan ihtiyari ve zorunlu sigortalar ve bu sigortalar dâhilinde verilecek teminatlar yönetmeliğin kapsamını oluşturur."

Görsel 1.14: Taşıt kredisi kullanımı

1.1.4.1. Sigorta Türleri ve Esasları

Yönetmeliğin 5. maddesine göre zorunlu sigortalar, kredi kuruluşlarının verdikleri kredilerle ilgili olarak kredi kullandırılması esnasında yaptırılan sigortalardır. İhtiyari sigortalar ise kredi kullananın menfaatinin sigorta edilmesi için yapılan sigortalardır. İhtiyari sigortalarda sigorta sözleşmesi ile sunulan teminatların kredi konusu ve kredi kullananın ihtiyaçları ile uyumlu olması gerekir. İhtiyaç kredisi kullanırken yapılan hayat sigortası bireysel kredilerle bağlantılı sigortalara örnek olarak verilebilir.

BUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

Konut kredisi kullanırken Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK) Sigortası yaptırmak zorunludur.

Yönetmeliğin 7. maddesine göre kredi ile bağlantılı olarak yapılacak sigortalar konusunda kredi sözleşmesi yapılmadan önce, kredi sağlayan kuruluş tarafından kredi kullananın bilgi verilmesi gerekir. Bilgilendirmenin yapılmasına dair usul ve esaslar T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenmektedir. Bilgilendirme yazılı olarak yapılmalı ve kredi kullananın imzaladığı bilgi formunun bir örneği, kredi kuruluşu veya şirket tarafından saklanmalıdır.

Kişilerin fiziki olarak bir araya gelmelerinin mümkün olmadığı durumlar olabilir. Bu gibi durumlarda ve işin niteliklerinin gerektirdiği durumlarda elektronik ortamda veya kredi kullananın bilgi formuna erişimini sağlayan araçlarla bilgilendirme yapılabilir. Bilgilendirmenin bu şekilde yapılması hâlinde sigortacının ispat yükümlülüğü bulunmaktadır.

SIRA SİZDE

Altışar kişilik gruplar oluşturunuz. Her bir grup üyesi altı şapkalı düşünme tekniğinde yer alan bir şapkayı üstleniniz. “Bireysel kredi veren kuruluşlar bireylere sağladıkları krediler ile birlikte neden sigorta yaptırır?” sorusu üzerindeki düşüncelerinizi aşağıda belirtilen tekniklere uygun olacak şekilde sınıf ortamında paylaşınız.

Beyaz (Tarafsız)

Neden sigorta yaptırıldığını tarafsız ve objektif şekilde ele alacaktır.

Mavi (Karar Verici)

Neden sigorta yaptırıldığını hakkında ortaya çıkan düşünceleri değerlendirecek ve sonuca ulaşmaya çalışacaktır.

Sarı (İyimser)

Neden sigorta yaptırıldığının olumlu taraflarını ve fırsatlarını ele alacaktır.

Kırmızı (Duygusal)

Neden sigorta yaptırıldığını duygusal ve sezgisel açıdan ele alacaktır.

Yeşil (Yaratıcı)

Kullanılan sigortanın sağlayabileceği yeni faydalara odaklanacaktır.

Siyah (Karamsar)

Neden sigorta yaptırıldığını dair olumsuz tarafları ele alacaktır.

a) Katılım Sertifikası ve Poliçe

Kredi kuruluşlarının aracı olduğu kredi bağlantılı sigorta sözleşmelerinde verilecek katılım sertifikasının veya poliçenin, yönetmeliğin 9. maddesine göre aşağıdaki yazılı hususları içermesi gerekir.

- Kredi kuruluşunun, şirketin, sigorta ettirenin, sigortalının ve varsa lehtarların adı, soyadı veya ticaret unvanı ve iletişim bilgilerini,
- Sigortanın türü, başlangıç ve bitiş tarihleri, sigorta ile sağlanan teminatlar ve tutarları ile varsa muafiyetleri,
- Sigorta priminin miktarını,
- Sigorta priminin peşin olarak tahsil edilmediği durumlarda taksitlerin ödenme dönemleri ve tahsil yöntemini,
- Riskin gerçekleşmesi durumunda nereye, hangi belgelerle ve hangi sürede başvurulacağı, şikâyet ve bilgi talepleri ile şirketin Sigorta Tahkim Komisyonuna üyeliğine ilişkin bilgileri,
- Bakanlıkça belirlenecek diğer hususları içermelidir.

Yönetmeliğin 8. maddesinde “Kredi kuruluşunun aracı olduğu kredi bağlantılı sigorta sözleşmelerinde, poliçe veya katılım sertifikasının bir örneği kredi kuruluşu tarafından imza karşılığında kredi kullanana verilir. Katılım sertifikası veya poliçenin imzalı bir örneği kredi kuruluşunda veya şirkette saklanır. Ancak kişilerin fiziki olarak bir araya gelemedikleri durumlarda elektronik ortamda veya ilgilinin erişimini mümkün kılan araçlarla sözleşmenin yapılmasından itibaren on beş gün içinde katılım sertifikası veya poliçe verilebilir. Bu durumda ispat yükümlülüğü kredi kuruluşuna aittir.” açıklaması yer almaktadır (Görsel 1.15).

Görsel 1.15: İspat yükümlülüğü

Yönetmeliğin 10. maddesine göre “Kredi bağlantılı yapılan meblağ (tutar) sigortaları, sigorta süresi kredi vadesine uyumlu olacak biçimde uzun süreli veya yenilemeli şekilde yapılır. Sigorta süresinin kredi vadesine eşit olmadığı ve yenilemeli şekilde yapılan sigortalarda; son yenileme döneminde kredi vadesinin bitimine kalan süre dikkate alınarak kredi vadesiyle sigorta süresinin uyumlu olmasını teminen, bir yıldan kısa süreli sigorta sözleşmeleri düzenlenir.”

Kredi bağlantılı yapılan meblağ sigortalarında kredi borcunun belirlenen vadeden önce geri ödenmesi veya kredi borç yapısında değişiklik olması durumları olabilir. Bu durumda kredi kullananın kredi kuruluşu tarafından bilgilendirilmesi ve onayının alınması koşuluyla; poliçe mevcut koşullarıyla devam ettirilebilir, sonlandırılabilir veya kredi borç yapısında gerçekleştirilen değişikliğe göre mevcut sigorta poliçesi teminat tutarları ve sigorta süresi yeniden düzenlenebilir.

Örneğin bir kredi kuruluşundan kredi kullanan İbrahim Bey kredi borcunu vadesinden altı ay önce ödeyerek borcunu kapatmıştır. Bu durumda İbrahim Bey, kullandığı kredi ile birlikte yapılan sigorta sözleşmesini de sonlandırabilir.

b) Yenileme ve Bildirim

Kredi bağlantılı sigortalarda kredi vadesi boyunca yenileme, kredi kullananın sorumluluğundadır. Sözleşmenin yenilenmesine ilişkin bildirim yapma sorumluluğu ise kredi kuruluşuna aittir. Sigorta sözleşmesinin yenileme döneminin geldiğine ilişkin bildirim, sözleşmenin vade sonu tarihinin on beş iş günü öncesinde kredi kuruluşu tarafından gerçekleştirilmelidir. Ayrıca kredi kuruluşunun, bildirimlerin zamanında ve gereği gibi yapıldığını ispat edebilmesi de gerekmektedir.

c) İyi Niyet

Kredi kullanacak olan kişinin istediği sigorta şirketini seçme hakkı vardır. Bu yüzden sözleşmede sigortanın belli bir şirkete yaptırılmasına ilişkin şartlar varsa bu şartlar geçerli değildir. Kredi bağlantılı ihtiyari sigortalarda, şirketin risk kabul politikaları kredi süresince kredi kullananın aleyhine değiştirilemez. Fakat kredi sağlayan şirket tarafından alınan risk kabul politikası kapsamında sağlık beyanı alınabilir. Bu durumda sigortalı yazılı ve sözlü soruların hepsini doğru cevaplamalıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

UYGULAMA NUMARASI	1.4
UYGULAMA ADI	Bireysel Kredilerle Bağlantılı Sigorta Sözleşmeleri
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 2 saat
UYGULAMA AMACI	Bireysel Kredilerle Bağlantılı Sigorta Uygulamaları Esasları Yönetmeliği'ne göre yapılan sigorta sözleşmelerini kavrama

AÇIKLAMA: Ailenizde veya yakın çevrenizde bireysel kredi kullanan kişilerin hangi tür bireysel kredi kullandığını ve onlara bireysel kredilerle bağlantılı hangi sigorta sözleşmesinin yapıldığını araştırmak üzere 10 soruluk bir anket hazırlayıp üç kişiye uygulayınız. Anket çalışmanızın sonucunu sınıfta arkadaşlarınız ile paylaşınız.

Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır.

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmalı ve bireysel kredilerle bağlantılı sigortalarla ilgili konuları içermelidir.
- Anket hazırlanırken Türkçe doğru kullanılmalı, yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.
- Ankette kişilerin bireysel kredilerle bağlantılı sigortalardan faydalanma nedenlerini tespit etmeye yönelik sorular sorulmalıdır.
- Her bir kişi için bir anket formu kullanılmalıdır.
- Anket anlaşılır, ölçülmesi istenen amaca yönelik kısa cevaplı soruları içermelidir.

Not: Uygulama faaliyetinin değerlendirilmesinde EK-1 bölümünde yer alan derecelendirme ölçeği kullanılacaktır.

1.1.5. Türk Ticaret Kanununda Acente ve Poliçelere İlişkin Hükümler

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK) Türkiye’de bulunan gerçek ve tüzel kişilerin ticari faaliyetleri ile ilgili iş ve işlemleri düzenleyen kanundur. Türk Medeni Kanunu'nun bir parçasıdır. Türk Ticaret Kanunu 14.02.2011 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. Türk Ticaret Kanunu; Ticari İşletme, Ticaret Şirketleri, Kıymetli Evrak, Taşıma İşleri, Deniz Ticareti ve Sigorta Hukuku olmak üzere altı kitaptan oluşur (Şekil 1.1).

Şekil 1.1: Türk Ticaret Kanunu'nun kapsamı

1.1.5.1. Acentelere İlişkin Hükümler

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) 102. maddesine göre "Ticari mümessil, ticari vekil, satış memuru veya işletmenin çalışanı gibi işletmeye bağlı bir hukuki konuma sahip olmaksızın, bir sözleşmeye dayanarak, belirli bir yer veya bölge içinde sürekli olarak ticari bir işletmeyi ilgilendiren sözleşmelerde aracılık etmeyi veya bunları o tacir adına yapmayı meslek edinen kimseye **acente** denir."

Yazılı olarak herhangi bir karar olmadan müvekkil, aynı zamanda aynı yer veya bölge içinde aynı ticaret dalı ile ilgili birden fazla acente atayamaz. Aynı yer veya bölgede bulunan acente ise birbirleriyle rekabette bulunan ticari işletmeler adına acentelik faaliyeti gösteremez.

a) Acentenin Yetkileri

6102 sayılı TTK, acentelere yetkiler sağlamaktadır. Acentelere sağlanan yetkiler aşağıda sıralanmıştır.

- Acente, aracılıkta bulunduğu veya yaptığı sözleşmelerle ilgili her türlü ihtar, ihbar ve protesto gibi hakkı koruyan beyanları müvekkili adına yapmaya ve bunları kabule yetkilidir (TTK madde 105/1).
- Bu sözleşmelerden doğacak uyuşmazlıklardan dolayı acente, müvekkili adına dava açabileceği gibi, kendisine karşı da aynı sıfatla dava açılabilir. Yabancı tacirler adına acentelik yapanlar hakkındaki sözleşmelerde de yer alan bu hükme aykırı şartlar geçersizdir (TTK madde 105/2).
- Acentelerin ad ve hesabına hareket ettikleri kişilere karşı Türkiye'de açılacak olan davalar sonucunda alınan kararlar acentelere uygulanamaz (TTK madde 105/3).
- Müvekkilinin özel ve yazılı izni veya vekâleti olmadan acente, bizzat teslim etmediği malların bedelini kabule ve bedelini bizzat ödemediği malları teslim almaya yetkili olmadığı gibi bu işlemlerden doğan alacağı yenileyemez veya miktarını indiremez (TTK madde 106/1).
- Acente özel ve yazılı bir yetki almadan, müvekkili adına sözleşme yapmaya yetkili değildir (TTK madde 107/1).
- Acentelere müvekkilleri adına sözleşme yapma yetkisi veren belgelerin acente tarafından tescil ve ilan ettirilmesi zorunludur (TTK madde 107/2).
- Acente, yetkisi olmaksızın veya yetki sınırlarını aşarak müvekkili adına bir sözleşme yaparsa müvekkili bunu haber alır almaz icazet (onay) verebilir, vermediği takdirde acente sözleşmeden kendisi sorumlu olur (TTK madde 108/1).

b) Acentenin Borçları

6102 sayılı TTK'ye göre acentenin yetkileri olduğu gibi borçları da bulunmaktadır. Acentenin borçları aşağıda sıralanmıştır.

- Acente, sözleşme uyarınca kendisine bırakılan bölge ve ticaret dalı içinde, müvekkilinin işlerini görmekle ve menfaatlerini korumakla yükümlüdür (TTK madde 109/1).
- Acente, kusursuz olduğunu ispat etmediği takdirde, özellikle müvekkili hesabına saklamakta olduğu malın veya eşyanın uğradığı hasarlardan sorumludur (TTK madde 109/2).
- Acente, üçüncü kişilerin kabule yetkili olduğu beyanlarını, bölgesindeki piyasanın ve müşterilerin finansal durumunu, şartlarını, bunlarda meydana gelen değişiklikleri ve yapılan işlemlere ilişkin olarak müvekkilini ilgilendiren bütün hususları müvekkiline zamanında bildirmek zorundadır (TTK madde 110/1).
- Acente; müvekkilin açık talimatı olmayan konularda, emir alıncaya kadar işlemi geciktirebilir. Ancak işin acele nitelik taşıması nedeniyle durum müvekkilinden talimat almaya müsait olmazsa veya acente en yararlı şartlar çerçevesinde harekete yetkiliyse basiretli bir tacir gibi kendi görüşüne göre işlem yapar (TTK madde 110/2).

- Acente, müvekkili hesabına teslim aldığı eşyanın taşınma sırasında hasara uğradığına dair belirtiler varsa müvekkilinin taşıyıcıya karşı dava hakkını teminat altına alarak hasarı belirlemelidir. Aynı zamanda gereken diğer önlemleri almak, eşyayı mümkün olduğu kadar korumak veya tamamen yok olması tehlikesi varsa yetkili mahkemenin izniyle sattırmak ve gecikmeksizin durumu müvekkiline haber vermekle yükümlüdür. Aksi takdirde acente, ihmali yüzünden doğacak zararı tazmin eder (TTK madde 111/1).
- Satılmak üzere acenteye gönderilen mallar çabuk bozulacak cinsten veya uğradığı değişiklik neticesinde değeri düşecek nitelikte olabilir Bu durumda müvekkilden talimat almak için yeterli zaman yoksa veya müvekkil izin vermede gecikirse acente yetkili mahkemenin izniyle eşyayı sattırmaya yetkilidir. Satış işlemi müvekkilin menfaatine olacaksa acente eşyayı satmakta zorunludur (TTK madde 111/2).
- Acente, müvekkiline ait olan parayı göndermekle veya teslim etmekle yükümlü olup da bunu yapmazsa yükümlülüğün doğduğu tarihten itibaren faiz ödemek ve gerekirse ayrıca tazminat vermek zorundadır (TTK madde 112/1).

c) Acentenin Hakları:

TTK'nin 113. maddesine göre acentecilik yetkisi verilen işletmelerin acentecilik ilişkisi devam ettiği sürece kendi çabasıyla yaptığı işlemlerden ücret isteme hakkı bulunmaktadır. Aynı zamanda acentecilik niteliğindeki işlemler için kazandırdığı üçüncü kişilerle yapılan işlemler için de ücret isteme hakkı bulunmaktadır (Görsel 1.16). Belli bir bölge veya müşteri çevresi acenteye bırakılmış ise acentecilik ilişkisinin devamı süresince kendi çabası olmasa bile bölgedeki müşterilerle yaptığı işlemler için ücret isteme hakkına sahiptir.

Görsel 1.16: Acente faaliyetleri

Acentecilik ilişkisinin sona ermesinden sonra yapılan işlemler için acenteler; işleme aracılık etmişse veya yapılan işlemi kendi çabaları doğrultusunda hazırlamış ise ücret isteyebilir. Acentenin müvekkilin talimatlarına uygun olarak tahsil ettiği ücretlerden tahsil komisyonu alma hakkı bulunur.

TTK'nin 114. maddesine göre acente, kurulan işlemi yerine getirdiği anda ücrete hak kazanır. Taraflar bu kuralı acentecilik sözleşmesiyle değiştirebilir. Üçüncü kişinin işlemi yerine getirmeyeceği kesinleşirse acentenin ücret hakkı düşer, ödenmiş tutarlar geri verilir. Aracılık edilen sözleşmeyi müvekkilin kısmen veya tamamen olması gerektiği şekilde yerine getirmeyeceği kesinleşse bile acente ücret isteyebilir. Müvekkilden kaynaklanmayan sebeplerle sözleşme yerine getirilemediği durumlarda acentenin ücret hakkı düşer.

Sözleşmede ücrete yönelik karar yoksa ücretin miktarı acentenin bulunduğu yerdeki ticari geleneğe göre belirlenir. Ticari bir geleneğin bulunmadığı durumda ise gereğine göre o yerdeki Asliye Ticaret Mahkemesince belirlenir. Acentenin almaya hak kazandığı ücretin doğumu tarihinden itibaren en geç üç ay içinde ve her durumda sözleşmenin sona erdiğini gösteren tarihte ödenmesi gerekir.

Acente bilgi istediği takdirde müvekkil, borcun vadesi ve hesaplanması bakımından önemli olan bütün konular hakkında bilgileri vermek zorundadır. Acente de ücrete bağlı işlemlere ilişkin defter kayıtlarının örneklerini müvekkilden isteme hakkına sahiptir.

SIRA SİZDE

Türk Ticaret Kanunu'na göre acentenin yetkileri, borçları ve haklarından üç tanesini aşağıdaki ilgili kutucuğa yazınız.

Acentenin Yetkileri	Acentenin Borçları	Acentenin Hakları
.....		
.....		
.....		

ç) Müvekkilin Borçları

TTK'ye göre acentenin müvekkile karşı borçları olduğu gibi müvekkilin de acenteye karşı birtakım borçları bulunmaktadır. Bu borçlar TTK'nin 120. maddesine göre aşağıda sıralanmıştır.

- Mallarla ilgili belgeleri vermek,
- Acentelik sözleşmesinin yerine getirilmesi için gerekli olan hususları ve özellikle iş hacminin acentenin normalde bekleyebileceğinden önemli ölçüde düşük olabileceğini bildirmek,
- Acentenin yaptığı işleri kabul edip etmediğini ya da yerine getirilmediğini uygun bir süre içinde bildirmek,
- Acentenin istemeye hak kazandığı ücreti ödemek,
- Ücret, avans ve olağanüstü giderler hakkında kanun hükümlerine göre faiz ödemektir.

d) Acentecilik Sözleşmesinin Sona Erme Sebepleri ve Buna Bağlı Durumlarda İzlenecek Yöntemler

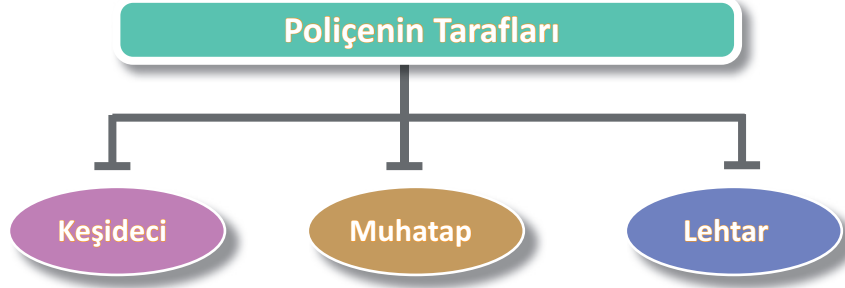
TTK'nin 121. maddesine göre acentecilik sözleşmesinin sona erme sebepleri ve buna bağlı durumlar aşağıda sıralanmıştır.

- Belirsiz bir süre için yapılmış olan acentecilik sözleşmesini, taraflardan her biri üç ay önceden ihbarda bulunmak şartıyla feshedebilir.
- Sözleşme, belli bir süre için yapılmış olsa da haklı sebeplerden dolayı her zaman feshedilebilir.
- Müvekkilin veya acentenin iflası, ölümü veya kısıtlanması hâlinde Türk Borçlar Kanunu'nun 513. maddesine göre sözleşmeden veya işin niteliğinden aksi anlaşılmadıkça sözleşme kendiliğinden sona ermiş olur. Bu hüküm tüzel kişiliğin sona ermesinde de geçerli olmaktadır.
- Belirli süre için yapılan bir acentelik sözleşmesinin süre dolduktan sonra uygulanmaya devam edilmesi hâlinde sözleşme, belirsiz süreli hâle gelir.
- Haklı bir sebep olmadan veya üç aylık ihbar süresine uymaksızın sözleşmeyi fesheden taraf, başlanmış işlerin tamamlanmaması sebebiyle diğer tarafın uğradığı zararı tazmin etmek (karşılıklı) zorundadır.
- Müvekkilin veya acentenin ölümü, ehliyetini kaybetmesi veya iflası sebebiyle acentelik sözleşmesi sona ererse işlerin tamamlanması hâlinde acenteye verilmesi gereken ücret miktarına oranlanarak belirlenecek uygun bir tazminat acenteye ya da bu maddede yazılı hâllere göre onun yerine geçenlere verilir.

1.1.5.2. Poliçelere İlişkin Hükümler

Poliçe, sigorta şirketi ile sigortalı arasında belirli bir süreye bağlı olarak yapılan, yasal olarak karşılanması gereken talepleri içeren sözleşmedir. Poliçenin üç tarafı bulunur. Bu taraflar; keşideci, muhatap ve lehtar-
dır (Şekil 1.2). Keşideci poliçeyi düzenleyen kişi, muhatap poliçedeki borçlu, lehtar ise alacaklı olan kişidir.

Şekil 1.2: Poliçenin tarafları

Poliçede bulunması gereken bilgiler TTK'nin 671. maddesinde aşağıdaki gibi sıralanmaktadır.

- Senet metninde “poliçe” kelimesi,
- Senet yabancı dilde yazılmış ise o dildeki “poliçe” kelimesinin karşılığı ,
- Belirli bir bedelin ödenmesi hususunda kayıtsız ve şartsız havale,
- Ödeyecek olan kişinin/muhatabın adı,
- Vade, ödeme yeri,
- Kime veya kimin emrine ödenecek ise onun adı,
- Düzenlenme tarihi ve yeri,
- Düzenleyenin imzası poliçede bulunmalıdır.

Yukarıda yazılı unsurlardan birinin bulunmaması hâlinde düzenlenen senet, poliçe sayılmaz. Poliçenin vadesi belirtilmemiş ise görüldüğü zaman ödenmesi gerekir. Ayrıca belirtilmediği takdirde poliçe muhatabının adı yanında gösterilen yer, ödeme yeri ve muhatabın yerleşim yeri olarak sayılır. Poliçede düzenlenme yeri gösterilmemiş ise poliçe keşidecinin adının yanında yazan yerde düzenlenmiş olarak kabul edilir.

TTK'nin 673 ve 674. maddelerine göre “ Poliçe bizzat düzenleyenin emrine yazılı olabileceği gibi, bizzat düzenleyen üzerine veya bir üçüncü kişi hesabına da düzenlenebilir. Poliçe, bir üçüncü kişinin nezdinde, muhatabın yerleşim yerinde veya başka bir yerde ödenmek üzere düzenlenebilir.”

TTK'nin 675. maddesine göre görüldüğünde veya görüldüğünden belirli bir süre sonra ödenmesi gereken bir poliçeye, düzenleyen tarafından faiz şartı konulabilir. Faiz oranının poliçede net bir şekilde gösterilmesi gerekir. Faiz oranı gösterilmeyen poliçelerde faiz şartı yazılmamış sayılır. Poliçede belirtilen başka bir gün yoksa faiz, poliçenin düzenlenme gününden itibaren işlemeye başlar.

Poliçede bulunan bedel birden fazla gösterilir ve rakamlar arasında fark bulunursa en az olan bedel geçerli sayılır. TTK'nin 677. maddesine göre “Bir poliçe, poliçe ile borçlanmaya ehil olmayan kişilerin imzasını, sahte imzaları, hayalî kişilerin imzalarını veya imzalayan ya da adlarına imzalanmış olan kişileri herhangi bir sebeple bağlamayan imzaları içerirse, diğer imzaların geçerliliği bundan etkilenmez.”

TTK'nin 703. maddesine göre poliçe vadeleri;

- görüldüğünde,
- görüldükten belirli bir süre sonra,
- düzenlenme gününden belirli bir süre sonra,
- belirli bir günde, ödenmek üzere düzenlenebilir.

Vadesi başka şekilde yazılan ve çeşitli vadeleri gösteren poliçeler geçersiz sayılır.

Ödeme vadesi görüldüğünde ödenmek üzere düzenlenen poliçeler görüldüğü anda ödenir. Bu şekilde hazırlanan bir poliçenin düzenlenme gününden itibaren bir yıl içinde ödenmesi için görülmesi gerekir. Düzenleyen kişi bu süreyi kısaltabilir veya uzatabilir. TK'nin 704. Maddesinin 2. fıkrasına göre "Düzenleyen, görüldüğünde ödenecek bir poliçenin belirli bir günden önce ödenmek üzere ibraz edilmeyeceği hakkında şart koyabilir. Bu takdirde ibraz süresi o tarihten başlar".

TTK'nin 705. maddesine göre "Görüldükten belirli bir süre sonra ödenecek bir poliçenin vadesi, kabul açıklamasında yazılı tarihe veya protesto tarihine göre belirlenir. Kabul açıklamasında tarih gösterilmemiş ve protesto da çekilmemiş olursa poliçe, kabul eden hakkında, kabule ibraz için öngörülmüş bulunan sürenin son günü kabul edilmiş sayılır." (Görsel 1.17). Protesto çekmek ödemeyi hatırlatmak için kişilere veya kurumlara gönderilen bilgilendirme yazısıdır.

Görsel 1.17: Sigorta poliçesi

SIRA SİZDE

Ahmet Bey arabasına kasko sigortası yaptırmak için A sigorta şirketine gitmiştir. Sigorta şirketinde çalışan Ayşe Hanım sigorta poliçesini düzenlemiştir. Yapılan sigorta poliçesinin ilk taksiti peşin olarak ödenmiş, diğer primlerin de belirtilen vadede ödeneceği kararlaştırılmıştır. Yukarıda verilen bilgilerden yola çıkarak poliçe taraflarının kimler olduğunu aşağıdaki kutucuklara yazınız

Keşideci

Muhatap

Lehtar

UYGULAMA FAALİYETİ

UYGULAMA NUMARASI	1.5
UYGULAMA ADI	Poliçeler
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 2 saat
UYGULAMA AMACI	Türk Ticaret Kanunu'na göre acente çalışmaları ve poliçelerin şekil şartlarını kavrama

AÇIKLAMA: Yakın çevrenizde bulunan bir sigorta acentesini ziyaret ederek çeşitli alanlarda yapılan sigorta poliçelerini inceleyiniz. Bu poliçelerin birer örneğini isteyerek poliçelerin şekli şartları açısından ortak noktalarını anlatan bir dosya hazırlayınız.

Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır:

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmalı ve sigorta poliçesi şekil şartları ile ilgili tüm konuları içermelidir.
- Dosya içeriğinde yazı, resim, tablo, grafik, şekil, fotoğraf vb. farklı materyaller kullanılmalıdır.
- Dosya hazırlanırken Türkçe doğru kullanılmalı, yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.
- Dosya öğrenci tarafından seçilen araçlarla özgün bir şekilde hazırlanmalıdır.

Not: Uygulama faaliyetinin değerlendirilmesinde EK-1 bölümünde yer alan derecelendirme ölçeği kullanılacaktır.

1.1.6. Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilecek Faaliyetler ve Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmeleri Hakkında Yönetmelik

Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilecek Faaliyetler ve Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmeleri Hakkında Yönetmelik 03.06.2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'na dayanılarak hazırlanmıştır. Yönetmeliğin 1. maddesine göre bu yönetmeliğin amacı;

- Sigortacılık faaliyeti ile bu kapsama girmeyen işlerin sınırlarının tespit edilmesi,
- Tüketici lehine yapılan sigorta sözleşmelerinin usul ve esaslarının belirlenmesi,
- Tarafların karşı karşıya gelmeden akdettikleri sigorta sözleşmeleri ile mal ve hizmet satışı ile bağlantılı olarak sunulan sigortalara ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

BUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilecek Faaliyetler ve Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmeleri Hakkında Yönetmelik hükümlerini Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

Yönetmeliğin 2. maddesine göre “Bu yönetmelik, sigorta şirketlerini, reasürans şirketlerini, sigorta teminatı veren emeklilik şirketlerini, sigorta aracılarını, bankalar ile özel kanunla kurulmuş ve kendisine sigorta acenteliği yapma yetkisi tanınan kurumları ve mal ve hizmete bağlı sunulan sigortalar için ticaret ortamını sağlayan kişi ve kuruluşları kapsar.” (Şekil 1.3).

Şekil 1.3: Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilecek Faaliyetler ve Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmeleri Hakkında Yönetmelik kapsamındaki kişi ve kuruluşlar

1.1.6.1. Sigortacılık Faaliyeti ve Tüketici Lehine Yapılan Sigorta Sözleşmeleri

Sigortacılık faaliyeti ve tüketici lehine yapılan sigorta sözleşmeleri kapsamında yapılan ve yapılamayacak olan faaliyetler ve mesafeli akdedilen sigorta sözleşmelerine ilişkin bilgiler aşağıda başlıklar hâlinde verilmiştir.

a) Başka Sözleşme Yasağı

Sigorta şirketleri, sigortacılık işlemleri ve sigortacılık işlemleriyle doğrudan bağlantısı bulunan işler dışında başka bir iş yapamaz.

Yönetmeliğin 5. maddesinin 2. fıkrasına göre sigorta şirketleri ile sigorta teminatı veren emeklilik şirketleri yaptıkları sözleşmenin konusu ile bağlantılı olacak şekilde borçların yerine getirilmesine ilişkin yardımcı hizmet sunabilirler. Sözleşmeden menfaat sağlayan sigortalılar sözleşmenin konusuna dâhil edilmediği sürece bu hizmetleri kullanmaya zorlanamaz.

Yönetmeliğin 5. maddesinin 3. fıkrasına göre “Sigorta şirketleri ile sigorta teminatı veren emeklilik şirketleri, reasürans sözleşmeleri hariç olmak üzere yaptığı sigorta sözleşmesinin asli edim borcunu oluşturan risk taşıma ve riziko gerçekleştiğinde tazminat ödeme borcunu başkasına devredemez. Reasürans şirketleri için de aynı hükümler geçerlidir.”

b) Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilecek Faaliyetler

Sigortacılık faaliyeti; bir kişinin para ile ölçülebilir bir menfaatine zarar gelmesi hâlinde zararı tazmin etmeyi bir prim karşılığında ve sözleşme ile sigortacının üzerine aldığı faaliyetlerdir (Görsel 1.18).

Görsel 1.18: Sigortacılık faaliyetleri

Yönetmeliğin 7. maddesine göre sigortacılık faaliyeti;

- “sigorta şirketleri,
- sigorta teminatı veren emeklilik şirketleri ve reasürans şirketleri,
- özel kanunları gereği sigortacılık yapan kişi ve kurumlar tarafından yürütülür.”

Sigortacılık faaliyetlerinin yukarıda belirtilen kurumlar haricinde yürütülmesi durumunda yapılan faaliyet ruhsatsız sigortacılık faaliyeti olup cezai yaptırıma tabidir.

SIRA SİZDE

Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilecek Faaliyetler ve Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmeleri Hakkında Yönetmelik kapsamındaki kişi ve kuruluşları aşağıdaki kutucuğa yazınız.

.....

.....

.....

.....

c) Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilemeyecek Sözleşme ve Faaliyetler

Konusu bedenî veya fikrî insan emeği olan ve belli bir ücret karşılığında iş görmeyi amaçlayan sözleşmeler, sigorta sözleşmesi değildir. Aynı zamanda bu kapsamda yapılan faaliyetler de sigortacılık faaliyeti değildir. Bu sözleşmelere hizmet sözleşmesi, eser sözleşmesi veya abonelik sözleşmesi örnek gösterilebilir. Örneğin bir internet şirketi ile belirli bir süre için yapılan hizmet sözleşmesi karşılığında indirim uygulanması sigortacılık faaliyeti kapsamında değildir.

Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a göre garanti kapsamında verilen sözleşmeler bir ücret karşılığında yapılıyor olsa bile sigorta sözleşmesi olarak kabul edilemez. Bu şekilde yapılan sözleşmelerde sigorta algısı oluşturacak söz ve işaretler kullanılamaz, bu sözleşmelerin tanıtımı ve pazarlaması yapılamaz ya da bu sözleşmeler satılamaz.

SIRA SİZDE

Aşağıda verilen örneklerden sigorta faaliyeti kapsamında olanı daire içine alınız. Boş bırakılan yere sigorta kapsamına giren bir örnek de siz yazınız.

- Yeni bir cep telefonu alırken telefonun kırılması veya çalınması durumunda zararı karşılamak için yapılan sözleşme.
- Bulaşık makinesi alırken 100,00 TL fazla ücret ödeyerek garantisini iki yıl uzatmak için yapılan sözleşme.
-
-
-

ç) Tüketici Lehine Yapılan Sigorta Sözleşmeleri

Yönetmeliğin 8. maddesine göre "Belli bir sözleşme ilişkisine bağlı olarak tüketici lehine yapılan sigorta sözleşmelerinde sigorta ettiren, hiçbir şekilde tüketiciye sigorta teminatının kendisi tarafından verildiğini gösteren veya bu izlenimi yaratan davranışlarda bulunamaz, tüketici ile yaptığı sözleşmede de bu yönde ifadeler yer veremez." Örneğin bir otomobil firmasından araç alırken otomobil firması kasko sigorta sözleşmesini de araç alım sırasında sunabilir. Ancak kasko sigortasını kendi ürünüymiş gibi pazarlayamaz. Sigorta sözleşmesinin hangi sigorta şirketine ait olduğunu belirtmek zorundadır.

Sigorta sözleşmesinde sigorta teminatının hangi şirket tarafından verildiği ve sigorta tazminat bedelinin sigorta şirketi tarafından sigortacılık mevzuatı gereğince ödeneceği belirtilir. Tüketici lehine sigorta sözleşmesi yapan kişiye sigorta sözleşmesinin bir örneği verilir. Ek bilgilere ihtiyaç duyulması durumunda bilgilere nereden ulaşılacağı konusunda tüketici bilgilendirilir.

Tüketici lehine yapılan sigorta sözleşmelerinde sigorta yaptıran kurum, yaptığı sözleşme karşılığında sigorta şirketinden ya da sigorta teminatı veren emeklilik şirketinden ücret ya da komisyon gibi ödemeler isteyemez. Bu şirketler ile arasındaki herhangi bir hukuki ilişkiden dolayı, sigorta şirketine ya da sigorta teminatı veren emeklilik şirketine prim geliri sağlamak için tüketici lehine sigorta sözleşmesi akdedemez.

d) Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmeleri

Yönetmeliğin 9. maddesinin 1. fıkrasına göre "Uzaktan iletişim aracı vasıtasıyla mesafeli sigorta sözleşmesi akdeden ya da akdedilmesine aracılık eden yetkili kuruluşların gerekli ve yeterli organizasyon ile teknik altyapıya sahip olması gerekir." Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmelik hükümleri, mesafeli akdedilen sigorta sözleşmeleri hakkında da uygulanır.

BUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

Yönetmeliğin 4. maddesine göre uzaktan iletişim aracı; mektup, katalog, telefon, faks, radyo, televizyon, elektronik posta mesajı, kısa mesaj, internet, mobil uygulama, ATM vb. fiziksel olarak karşı karşıya gelinmeksizin sözleşme kurulmasına imkân veren her türlü araç veya ortamı ifade etmektedir.

TTK 1424. ve 1425. maddelerine göre “Sigortacı; sigorta sözleşmesi kendisi veya acentesi tarafından yapılmışsa, sözleşmenin yapılmasından itibaren yirmi dört saat, diğer hâllerde on beş gün içinde, yetkililerce imzalanmış bir poliçeyi sigorta ettirene vermekle yükümlüdür. Sigortacı poliçenin geç verilmesinden doğan zarardan sorumludur.” Sigorta ettiren poliçeyi kaybederse gideri kendisine ait olmak üzere, yeni bir sigorta poliçesi verilmesini sigortacıdan isteyebilir. Sigortacı, poliçeyi kanuna uygun olmak kaydıyla kalıcı veri saklayıcısı aracılığı ile verebilir.

Yönetmeliğin 9. maddesinin 4. fıkrasına göre yetkili kuruluşlar kendi elektronik ticaret ortamları dışında, mal ve hizmet pazarlaması veya satışının yapıldığı elektronik ticaret ortamlarında sigorta ürün ve faaliyetlerini satışa sunamazlar. Bu durum bilgisayar, tablet, cep telefonu, beyaz eşya vb. cihazların satışına bağlı olarak yapılan elektronik cihaz, makine kırılması ve hırsızlık sigortası için geçerli değildir. Ancak, yetkili kuruluşlar bu alanlara reklam ve ilan verebilir. Burada bahsedilen yetkili kuruluşlar sigorta şirketlerini, sigorta teminatı veren emeklilik şirketlerini, sigorta aracısını ve bankalar ile özel kanunla kurulmuş ve kendisine sigorta acenteliği yapma yetkisi tanınan kurumları ifade etmektedir.

Uzaktan iletişim aracını kullanarak mesafeli sigorta sözleşmesi yapan sigortalının sözleşmeyi bizzat yapması gerekir. Yetkili kuruluş dışındaki gerçek ve tüzel kişilere ait iş yerlerinde, sigorta teknik personeli olmadan uzaktan iletişim aracı kullanılarak sigorta sözleşmesi yapılamaz. Bu kurala aykırı davranmak sigortacılık faaliyeti kapsamı dışında faaliyet olacağı için cezaî yaptırım gerektirir.

e) Mal ve Hizmet Satışı ile Bağlantılı Olarak Sunulan Sigortalar

Yönetmeliğin 10. maddesine göre bilgisayar, tablet, cep telefonu, beyaz eşya vb. cihazların satışına bağlı olarak elektronik cihaz, makine kırılması ve hırsızlık sigortası ancak aşağıdaki şartlarda sunulabilir (Görsel 1.19).

- Sigorta, satılan mal veya hizmetin tamamlayıcısı olmalı ve yukarıda sayılan cihazlarla birlikte veya bu cihazların satışına bağlı olarak sunulmalıdır.
- Sigortanın yıllık primleri, Tüketici Fiyat Endeksi'nin her yıl sonunda bir önceki yılın Aralık ayı değişimi dikkate alınarak arttırılması ile elde edilecek tutarı geçmemelidir.
- Sigortaya uzatılmış garanti teminatı verilmediği sürece teminat süresi en fazla iki yıl olmalıdır.

Görsel 1.19: Elektronik cihaz, makine kırılması sigortası

Yönetmeliğin 10. maddesinin 2. fıkrasına göre seyahat bileti alım işlemlerinde bilet satışı ile birlikte veya bilet satışından sonra biletle bağlantılı olmak şartıyla seyahat ile ilgili risklere ilişkin sigorta hizmeti sunulabilir. Bu hizmet işletmelerin kendi internet sayfaları ya da mobil uygulamaları üzerinden sunulabilir.

Sigorta sözleşmesinde bulunan teminatın sigorta şirketi veya sigorta teminatı veren emeklilik şirketleri dışındaki bir kurum tarafından verildiğini gösteren davranışlarda bulunulamaz. Sigorta sözleşmesinde bu yönde ifadeler yer verilemez.

Yönetmeliğin 10. maddesinin 4. fıkrasına göre “Sigortanın mağazada sunulması hâlinde müşteri tarafından görülebilecek yerlere konacak görsellerle, elektronik ticaret ortamında sunulması hâlinde ise müşterinin erişebileceği bağlantı üzerinden;

- sigorta teminatının hangi sigorta şirketi ya da sigorta teminatı veren emeklilik şirketi tarafından verildiği,
- sigortanın konusu ve kapsamı ile rizikonun gerçekleşmesi hâlinde sigorta tazminatının, riski üstlenen sigorta şirketi ya da sigorta teminatı veren emeklilik şirketi tarafından sigortacılık mevzuatı uyarınca ödeneceği,
- sunulan sigortaya ilişkin ilave bilgilere nereden ulaşılacağı, hakkında açıklamalara yer verilir”.

Sigorta şirketi, bilgilendirme ve poliçe verme yükümlülüğünü çağrı merkezi veya kalıcı veri saklayıcısı aracılığı ile yerine getirir. Sigorta primi, sigorta şirketine aktarılmak üzere satılan mal ile birlikte tahsil edilebilir. Bu durumda sigorta priminin tutarı ödeme belgesinde ayrıca gösterilmelidir.

Prim peşin ya da senet ile ödenirse sigortalıya prim tahsilat makbuzu verilmelidir. Sigortalı tarafından yapılan bu ödeme sigorta şirketine yapılmış sayılır. Mal ve hizmet satışıyla bağlantılı sigorta hizmeti sunan kurumlara ödenecek hizmet bedelinin primden bağımsız olması gerekir.

UYGULAMA FAALİYETİ

UYGULAMA NUMARASI	1.6
UYGULAMA ADI	Sigorta Kapsamında Değerlendirilebilecek Faaliyetler
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 2 saat
UYGULAMA AMACI	Sigorta kapsamında değerlendirilecek faaliyetlerin neler olduğunu kavrama

AÇIKLAMA: Sigortacılık kapsamında değerlendirilecek faaliyetleri araştırarak bir sunum hazırlayınız. Hazırladığınız sunumu sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır.

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmalı ve sigortacılık kapsamında değerlendirilecek faaliyetleri içermelidir.
- Sunum içeriğinde yazı, resim, tablo, grafik, şekil, fotoğraf gibi farklı materyaller kullanılmalıdır.
- Sunum hazırlanırken Türkçe doğru kullanılmalı, yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.
- Sunum öğrenci tarafından seçilen araçlarla özgün bir şekilde hazırlanmalıdır.

Not: Uygulama faaliyetinin değerlendirilmesinde EK-1 bölümünde yer alan derecelendirme ölçeği kullanılacaktır.

1.1.7. Yanlış Sigorta Uygulamaları

İnsanın sahip olduğu hayat ve mal varlığı, zaman içinde birçok tehlike ile karşı karşıya kalabilir. İnsanların geneli tarafından herhangi bir zarara sebebiyet veren kaza olarak bilinen bu tehlikeler, sigortacılık sektöründe risk veya riziko olarak isimlendirilmektedir. Sigortacılığın ortaya çıkma sebebi, insanların hayatlarında ortaya çıkan veya ortaya çıkabilecek tehlikelere ve bu tehlikeler sonucu meydana gelen zarara yani rizikolara karşı önlem almaktır.

Sigorta, insanların her an karşılaşabilecekleri ve meydana geldiği zaman insanın canına, malına veya üçüncü şahıslara zarar verme olasılığı olan olaylara karşı önceden güvence altına alınmayı sağlayan bir sistemdir (Görsel 1.20).

Bu sistemin görevini eksiksiz olarak yapması amaçlanmaktadır. Ancak bazı sebeplerden dolayı sistemde bazı eksiklikler veya istenmeyen durumlar ortaya çıkabilmektedir. Oluşan bu durumlar **yanlış sigorta uygulamaları** olarak adlandırılmaktadır.

Görsel 1.20: Sigortanın kapsamı

Yanlış sigorta uygulamaları; bir sözleşmeye dayalı olarak sigorta ilişkisi içerisinde olmaya karar veren taraflardan (sigortacı, sigorta ettiren, sigortalı, lehtar) biri veya birkaçının bilerek ya da bilmeyerek yaptıkları ve sonucunda haksız kazanç elde ettikleri durumlardır. Sahte belgeler ile hasar başvurusu yapma, sigortalının kendini hastaymış gibi gösterme girişi, sigorta ettirilen menfaate kasıtlı zarar verme, birden fazla kurumdan aynı hasara yönelik tazminat talep etme, hasardan sonra poliçe düzenleme, sigorta bedelini yanlış hesaplama gibi durumlar yanlış sigorta uygulamalarına örnek olarak verilebilir. Ülkemizde yanlış sigorta uygulamalarına yönelik bir yönetmelik bulunmaktadır. Bu yönetmelik yanlış sigorta uygulamalarının kapsamını ve çözüm olanaklarını içermektedir.

Yanlış Sigorta Uygulamalarının Tespiti, Bildirimi, Kaydı ve Bu Uygulamalarla Mücadele Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 5. maddesinde düzenlenen yanlış sigorta uygulamalarının kapsamı Şekil 1.4'te gösterilmiştir.

Şekil 1.4. Sigortacılıkta yanlış sigorta uygulamalarının kapsamı

“ Evvela doğruyu bilmek gerekir. Doğru bilinirse yanlış da bilinir ama evvela yanlış bilinirse doğru bilinmez . ”
Farabi

Yanlış Sigorta Uygulamalarının Tespiti, Bildirimi, Kaydı ve Bu Uygulamalarla Mücadele Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 5.maddesinde düzenlenen yanlış sigorta uygulamaları aşağıdaki gibi açıklanmıştır.

- a) Şirket İçi Yanlış Sigorta Uygulamaları:** Şirketin herhangi kademesindeki personelin tek başına veya şirket içinden veya şirket dışından üçüncü şahıslarla birlikte şirket aleyhine gerçekleştirdiği yanlış sigorta uygulamalarıdır.
- b) Sigortalılar İçin Yanlış Sigorta Uygulamaları Ve Tazminat Sürecindeki Yanlış Sigorta Uygulamaları:** Sigortalının; sigorta ilişkisi içerisinde ilgili tarafların; hasar tedbir ve yönetimini yürütenler, tazminat takip aracıları, sigorta eksperleri gibi bu ilişkide rol oynayanların sigorta sözleşmesinin kurulması ve yürürlüğü ile sigorta tazminatının gelişme aşamalarında şirkete karşı gerçekleştirdikleri yanlış sigorta uygulamalarıdır.
- c) Aracılar İçin Yanlış Sigorta Uygulamaları:** Sigorta aracılarının şirketlere, sigortalılara veya sigorta ilişkisi içerisinde ilgili diğer kişilere karşı gerçekleştirdikleri yanlış sigorta uygulamalarıdır. Sigorta aracılarının sigorta konusuna ilişkin bariz şekilde bilinmesi gereken bilgileri yanlış girerek sigorta şirketinin hak ettiği primi azaltıcı polişe düzenledikleri hâller bu kapsamda değerlendirilir.
- ç) Diğer Yanlış Sigorta Uygulamaları:** Yukarıdaki maddelerde sayılan hâller dışındaki yanlış sigorta uygulamalarıdır.

1.1.7.1. Yanlış Sigorta Uygulamalarına İlişkin Faaliyetler

Görsel 1.21: Sözleşmelerde tarafların yükümlülükleri

Yanlış sigorta uygulamaları karşısında birbirleriyle ilişki içerisinde olan ilgili tarafların yükümlülükleri vardır. Bu yükümlülükler sayesinde sigortacılık sektöründe yanlış uygulamaların en aza indirilmesi amaçlanmaktadır (Görsel 1.21).

Bu ilişkide en önemli görevi üstlenen taraf, sigorta şirketleri ve aracılarıdır. Yanlış sigorta uygulamalarının en aza indirilebilmesi için tarafların en önemli yükümlülükleri, iş dürüstlüğüne sahip olmaları ve etik ilkeleri yerine getirmeleridir. Sigortacılık sektöründe faaliyet gösteren sigorta şirketleri ve aracılık faaliyeti gösteren şirketler iş dürüstlüğü ve etik ilkelerin en yüksek seviyeye ulaştırılması

için gerekli çalışmaları yürütür. Bu yükümlülüklerin yanı sıra taraflara çok önemli görevler de düşmektedir. Bu görevler Yanlış Sigorta Uygulamalarının Tespiti, Bildirimi, Kaydı ve Bu Uygulamalarla Mücadele Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 7. maddesinde "Şirketler ve aracılar yanlış sigorta uygulamalarını önlemek, tespit etmek, kayıt altına almak, var olan yanlışları ortadan kaldırmak ve ilgili mercilere bildirmek için gerekli unsurları sunarlar ve bu amaçla gerekli kaynağı ortaya çıkarırlar." ve yine aynı yönetmeliğin 8. maddesinde "Şirketler yanlış sigorta uygulamalarına karşı tarafın da potansiyel risklerini tespit ederler ve yanlış sigorta uygulamalarını kontrol altına almak için gerekli tedbirleri alırlar." şeklinde açıklanmıştır.

Yanlış sigorta uygulamalarının önlenmesi amacıyla alınan bir diğer önlem eğitimidir. Şirketler ve şirketlerin tüm çalışanları içeriği Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan yanlış sigorta uygulamalarına ilişkin eğitimi alır (Görsel 1.22).

Yanlış sigorta uygulamalarının olası sonuçları hakkında bilgilendirme görevi sigorta şirketlerine verilmiştir. Yanlış Sigorta Uygulamalarının Tespiti, Bildirimi, Kaydı ve Bu Uygulamalarla Mücadele Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 10. maddesine göre: "Şirketler sigortalı, lehtar ve hak sahiplerini sigorta tazminatını etkileyecek konularda yanlış bilgi vermelerinin sonuçları hakkında bilgilendirir."

Görsel 1.22: Sigortacılıkta eğitim

Görsel 1.23: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği logosu

Yanlış sigorta uygulamalarının oluşmasına sebep olan araçlar ve teknik personelin karşılaştığı yaptırımlar ilgili yönetmeliğin 10. maddesinde “Yanlış sigorta uygulamalarına doğrudan veya dolaylı sebebiyet veren araçlar ve teknik personel hakkında ilgisine göre, Sigorta Acenteleri Yönetmeliği kapsamında sigorta şirketlerince acentelik yetkilerinin tamamının veya bir kısmının kaldırılması veya acentelik sözleşmelerinin feshedilmesi hallerinde TOBB’a bildirimde bulunulması, geçici olarak

faaliyetlerinin durdurulması, uygunluk belgelerinin iptal edilmesi, İcra Komitesince meslekten çıkarılması ve levhadan silinmesi işlemleri ile Sigorta ve Reasürans Brokerleri Yönetmeliği kapsamında uyarılması, geçici olarak faaliyetlerinin durdurulması veya ruhsatlarının iptal edilmesi işlemleri tesis edilebilir.” (Görsel 1.23).

Yanlış sigorta uygulamaları sonucunda sigorta şirketinden tazminat talep edilir. Sigorta şirketi mevcut ödemeyi kabul etmeyebilir. Bu durumda ilgili tazminat ödemesini kabul etmediğine dair yazılı bir şekilde bildirimde bulunması ve bu kararını merkezin veri tabanına (Sigorta Suistimalleri Bilgi Paylaşım Sistemi) işlemesi gerekmektedir.

BUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

TOBB, 15 Mart 1950 tarihinde yürürlüğe giren kanun ile faaliyete başlamıştır. TOBB, özel sektörün Türkiye’de mesleki üst kuruluşu ve yasal temsilcisidir.

1.1.7.2. Yanlış Sigorta Uygulamalarının Değerlendirilmesi ve Raporlanması

Yanlış Sigorta Uygulamalarının Tespiti, Bildirimi, Kaydı ve Bu Uygulamalarla Mücadele; Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 12. maddesinde “Merkez, yanlış sigorta uygulamalarına ilişkin bilgilerin kaydedildiği ve Bakanlıkça belirlenen yetkili kullanıcılar ile şirketlerin erişimine açık özel bir veri tabanı kurar. Bu veri tabanında bildirilen şüpheli durumlar ağırlıklarına göre sınıflandırılır. Bu veri tabanında; sigortalı, hak sahibi, sigorta kapsamında hizmet sunucu ve diğer sigorta konusu menfaatle taraf olan ilgililer temelinde sistematik risk değerlendirmesini sağlayan bilgi işlem tabanlı kontroller tesis edilir.”

Yönetmelikte yer alan açıklamaya göre Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi nezdinde Sigorta Suistimalleri Bilgi Paylaşım Sistemi (SİSBİS) kurulmuştur. Merkezin veri tabanında sektörde ortaya çıkan yanlış sigorta uygulamalarına dair tüm bilgiler, herkesin erişimine açık bir şekilde yer alır. Sigorta şirketleri, risk değerlendirmeleri, risklerin teminat altına alınıp alınmaması veya iş kabulleri gibi yapacakları birçok işlemde bu sistemdeki verileri dikkate alabilir.

Veri tabanına ilişkin işlemleri aşağıdaki gibi açıklayabilir:

a) Bildirim

Sigorta Şirketleri SİSBİS’e (Sigorta Suistimalleri Bilgi Paylaşım Sistemi) veri paylaşım usullerini takip edilerek bildirim yapmak zorundadır.

SİSBİS sistemi, sigortacılık sektöründe faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilere olası sigorta suistimali şüphelerini www.sbm.org.tr internet adresi üzerinden ihbar edebilme imkânı sağlar (Görsel 1.24).

Görsel 1.24: Sigorta Suistimalleri Bilgi Paylaşım Sistemi

b) Bildirimin Değerlendirilmesi

Şirketlere ilişkin yapılan ihbarlar ve suistimal türleri hakkında merkezce belirlenen kriterler kapsamında gerekli değerlendirmeler yapılır. Söz konusu değerlendirmenin zamanında yapılması ve güvence altına alınması gerekmektedir.

SİSBİS bünyesinde doğrudan merkez müdürlüğüne bağlı bir birim, gerekli inceleme ve değerlendirmeleri yapar. Oluşturulan birim, yönetmelik kapmasında işlemi güvence altına alır ve SİSBİS'e üye sigorta şirketlerinden bilgi ve belge talep edebilir. Değerlendirmeler neticesinde ortaya suç niteliği taşıyan durumlar saptanırsa yönetmeliğin 14. maddesine göre "Merkez sistematik kontroller sonucunda veya kendisine iletilen bildirimler çerçevesinde yanlış sigorta uygulamasının suç mahiyetinde olduğunu tespit ettiği durumlarda keyfiyeti ilgili adli mercilere ve Bakanlığa iletmekle mükelleftir."

c) Mevcut SİSBİS Kayıtlarına İlişkin İşlemler

Kayıd oluşturulan ilgililere yanlış sigorta uygulanmasına ilişkin değerlendirmeyi yapan şirket; olay tarihi, sigorta sözleşmesi, sözleşmenin taraflarını ve ilgili sigorta branşını içeren tüm bilgileri SİSBİS'e iletir.

Sigorta Sahteciliği ile Etkin Mücadele Merkezinin internet sayfasında sigorta şirketlerinin erişebileceği bir yerde "Sigorta Suistimali İhbar Sorgulama" bölümü bulunmakta olup kişiler hakkında yanlış sigorta uygulaması ihbarı olup olmadığını buradan sorgulanabilmektedir.

Düzeltilme talebi oluşturmak isteyen sigorta şirketleri için düzeltme imkânı yapabilecekleri yer mevcuttur. Şirketler Sigorta Sahteciliği ile Etkin Mücadele Merkezinin internet sayfasınının "Yanlış Sigorta Uygulamalarına İlişkin Kayıtların Düzeltilmesi Talebi" başlığı altında düzeltme başvuru formunu doldurarak talep kaydı oluşturabilirler.

SİSBİS talebi değerlendirir ve sigorta şirketine elektronik ortamda dönüş yapar. SİSBİS sistemi üzerinden kayıt oluşturulduğu takdirde mevcut kayda ilişkin sorgulama yine aynı internet sitesi üzerinden yapılmaktadır

c) Diğer Hususlar

Sigorta şirketleri aşağıda yer alan açıklamayı internet sitelerinin ana sayfalarında yayınlamak zorundadır:

"Sigortalı/ Sigorta Ettiren/ Lehtar/ Hak Sahibi sıfatını haiz olduğunuz sigorta ilişkisinde, tarafınıza ya da üçüncü şahıslara haksız menfaat sağlamaya yönelik herhangi bir eyleme sebebiyet vermeniz durumunda, tazminatı alamama veya eksik alma hâlleri ortaya çıkabilecek ve hakkınızda Türk Ceza Kanunu ile 30 Nisan 2011 tarih ve 27920 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yanlış Sigorta Uygulamalarının Tespiti, Bildirimi, Kaydı ve Bu Uygulamalarla Mücadele Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde işlem tesis edilecektir."

Ayrıca şirketlerin yönetim kurulu üyeleri dâhil tüm çalışanları, yanlış sigorta uygulamaları ile ilgili Sigortacılık Eğitim Merkezi (SEGEM) tarafından düzenlenen eğitim programlarına uzaktan eğitim vb. yöntemlerle de katılabilirler (Görsel 1.25).

Görsel 1.25: Sigortacılık Eğitim Merkezi

SIRA SİZDE

Sigortacılık sektöründe ortaya çıkan yanlış sigorta uygulamalarına ilişkin 3 çözüm yolu üretiniz.

.....

.....

.....

1.1.8. Mevzuatta Yapılan Değişikliklerin Uygulamalara Yansıtılması

Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmelik'te mevzuatta yapılan değişikliklerin nasıl yürütüleceği açıklanmıştır.

Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmelik'in 1. maddesine göre "Gerek sözleşmenin kurulmasından önce gerekse kurulması sırasında sözleşmenin konusu, teminatları ve diğer özellikleri hakkında oluşabilecek bilgi eksikliklerinin giderilmesi ve sözleşmenin devamı sırasında ortaya çıkabilecek tüm gelişmelerden ilgililerin haberdar edilmesi sigortacı tarafından yapılmaktadır." Yönetmeliğe baktığımız zaman sigortacının; sigorta ettireni, sigortalıyı ve lehtarını etkileyebilecek her bilgi değişikliğinde onları bilgilendirmek zorunda olduğu görülmektedir. Sigortacı kendi üzerine düşen tüm görev ve yükümlülükleri yerine getirmek zorundadır.

Sigortacı, sigortaya ilişkin mevzuatta meydana gelen değişiklikleri, sigorta ettiren ile sigorta sözleşmesinden yararlanacak kimselerin hak, borç ve yükümlülüklerini doğrudan etkileyebilecek nitelikteki her türlü değişiklik ve gelişmeyi, sigorta sözleşmesinde taraf olan ve menfaatten faydalanan kişilere; on iş günü içinde yazılı olarak bildirir.

UYGULAMA FAALİYETİ

UYGULAMA NUMARASI	1.7
UYGULAMA ADI	Mevzuatta Yapılan Değişiklikler
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 2 saat
UYGULAMA AMACI	Mevzuatta Yapılan Değişikliklerin Uygulamalara Yansımalarını Kavramak

AÇIKLAMA: Çevrenizde faaliyet gösteren sigorta şirketlerine giderek faaliyet gösterdikleri alan ile ilgili mevzuatlarda yapılan değişiklikleri uygulamalara nasıl yansıttıkları hakkında bilgi alınız. Topladığınız bilgileri dosya halinde sununuz. Sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız

Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır:

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmalı ve ilgili tüm konuları içermelidir.
- Dosya içeriğinde yazı, resim, tablo, grafik, şekil, fotoğraf gibi farklı materyaller kullanılmalıdır.
- Dosya hazırlanırken Türkçe doğru kullanılmalı, yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.
- Dosya öğrenci tarafından seçilen araçlarla özgün bir şekilde hazırlanmalıdır.

Not: Uygulama faaliyetinin değerlendirilmesinde EK-1 bölümünde yer alan derecelendirme ölçeği kullanılacaktır.

1.2. SİGORTA SÖZLEŞMESİ

Sigorta sözleşmeleri, sigortacılık sektöründe yer alan tarafların korunması amacıyla düzenlenmiş olan hukuki metinlerdir. Bu sözleşmeler, sektörel faaliyetlerin düzenli takibinin yapılması, denetimlerin sağlıklı yapılabilmesi ve olası anlaşmazlıkların kolay bir şekilde çözülebilmesi açısından sigorta hukukunun en önemli unsurlarından biridir.

1.2.1. Sigorta Sözleşmesinin Konusu

Hukuki işlem, hukukun sonuç bağladığı ve hukuki sonuca yönelmiş irade açıklamalarıdır. **Sözleşme** iki taraflı hukuki işlemdir. İki taraf arasında da birbirine uygun ve karşılıklı irade açıklamalarıyla kurulur (Görsel 1.26). Aytaç Bey bir araba galerisinden 210.000,00 TL ödeme yaparak bir 2020 model bir araba satın almıştır. Burada galeri ile yapmış olduğu satış sözleşmesi hukuki bir işlem olan sözleşmeye örnektir.

Sigorta sözleşmesi, sigortacının diğer bir kimsenin riziko ile karşı karşıya gelebilecek bir menfaatine zarar gelmesi hâlinde tazminat ödemeyi taahhüt ettiği (kabul ettiği) ve bunun sonucunda karşı tarafın prim ödemeyi kabul ettiği sözleşmelerdir. Kendisine yeni araç alan Aytaç Bey, Emre Arda Sigorta Anonim Şirketi'ne başvurarak aracına kasko sigortası yaptırmıştır. Burada kasko sigortası sigorta sözleşmesine örnektir.

Sigorta sözleşmesinin konusu, sigorta ettirenin tehlikeli bir durum ile karşı karşıya kalabileceği ve tehlikeli durum sonucunda mali zararın oluşabileceği her türlü menfaati ifade eder (Görsel 1.27). Aytaç Bey aracını olası hasarlara korumak için yaptırdığı kasko sigortasında verilen teminatlar (hırsızlık, çarpma vb.) sigorta sözleşmesinin konusunu oluşturur.

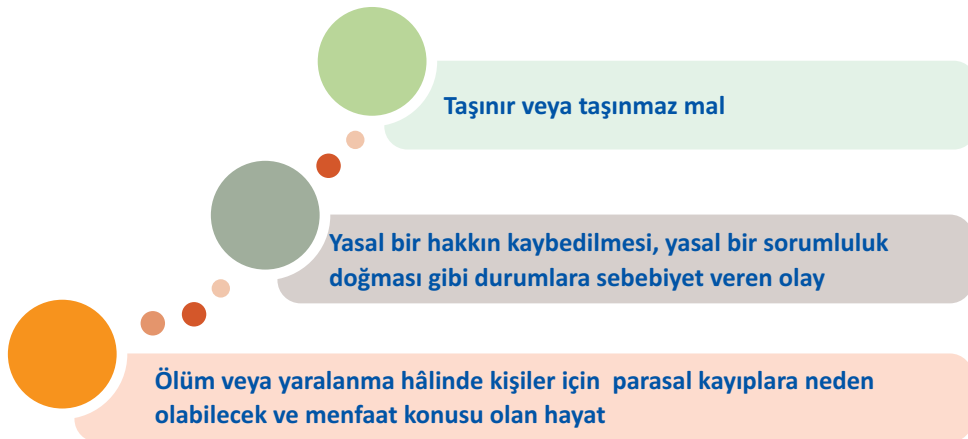
Bu bağlamda sigorta sözleşmelerinin konusu Şekil 1.5'te sunulmuştur.

Görsel 1.26: Sigorta sözleşmesi örneği

Görsel 1.27: Sözleşmelerin konusu

Şekil 1.5: Sigorta sözleşmelerinin konusu

Sigorta sözleşmeleri yapıldığı esnada poliçe düzenlenmektedir. **Poliçe**, sigorta sözleşmesinde sigortacı ve sigorta ettiren tarafların hangi koşullar üzerine anlaştıklarını gösteren yazılı belgedir. Sigortacı tarafından düzenlenir ve sigorta ettirene verilir. Poliçeler delil niteliği taşır (Görsel 1.28). Örneğin Aytaç Bey'in yaptırmış olduğu kasko sigortası poliçesinde sigorta bedeli, sigorta başlangıç ve bitiş tarihleri, poliçenin tarafları, tarafların iletişim bilgileri, verilen teminat bilgileri, ödeme şartları gibi bilgiler yer almalıdır.

Seri No: **01415004**

DOĞAL AFET SİGORTALARI KURUMU
ZORUNLU DEPREM SİGORTASI POLİÇESİ

9990000000135062437

Sigorta Şirketi: GSDASK
Acente Adı: DENEME ACENTE
Poliçe No: 22879772
Yenileme/Ek Belge No: 0/0
Grup No: 0

Sigortalı Bilgileri
Adı Soyadı: ÖRNEK ÖRNEK
Uyruğu: Yabancı
Sabit Telefonu:
İletişim Adresi: YILDIZ MAH. BARBAROS CAD. CAD. CİHAN APT. APT. NO: 113 DAİRE: 5 KAT: 5 YILDIZ İSTANBUL BEŞİKTAŞ BEŞİKTAŞ

Sigorta Ettiren Bilgileri
Adı Soyadı: ÖRNEK ÖRNEK
Uyruğu: Yabancı
Sabit Telefonu:
E-Posta:

Sigortalı Yere İlişkin Bilgiler
İl/İlçe/Belde: İSTANBUL/BEŞİKTAŞ/BEŞİKTAŞ
Adres: YILDIZ MAH. BARBAROS CAD. CAD. CİHAN APT. APT. NO: 113 DAİRE: 5 KAT: 5 YILDIZ 0
Ada/Pafta: 434/23
Bina İnşa Tarzı: ÇELİK, BETONARME KARKAS
Toplam Kat Sayısı: 05-07 ARASI KAT
Hasar Durumu: HASARSIZ
Daire Yüzölçümü: 90
Sigorta Bedeli: 49.500,00 TL
Oto.Yeni.Süresi: 0

ANA POLİÇE
Telefon: (212)368-08-88
Telefon: (212)368-08-88
Tanzim Tarihi: 23/07/2010
Başlangıç-Bitiş Tarihi: 23/07/2010-23/07/2011
İndirim Tipi:

Poliçe No : 22879772
Pasaport No: 1111111111
Cep Telefonu: (111)111-11-11
Sıfatı: MAL SAHİBİ
Pasaport No: 1111111111
Cep Telefonu: (111)111-11-11

Genel Şartlar ve Kizlar
Zorunlu Deprem Sigortası tarife ve talimatıyla belirlenen asgari prim tutarından (25 TL) düşük olmamak üzere hesaplanan iş bu poliçede yer alan prim tutarına, anılan tarife ve talimatta yer alan maktu prim (İstanbul ili için 15 TL, İstanbul ili dışı rızıkolar için 10 TL) dahildir.

Özel Şartlar

(*) Genel şartlar uyarınca her bir hasarda, sigorta bedelinin %2'si oranında tenzili muafiyet uygulanır. Doğal Afet Sigortaları Kurumu hasarın bu şekilde bulunan muafiyet miktarını aşan kısmından sorumludur. Muafiyet uygulaması açısından, her bir 72 saatlik dönemde meydana gelen bütün hasarlar bir hasar sayılır.

(**) 27.12.1999 tarihinden sonra inşa edilmiş binaların sigortalanabilmesi için, ilgili mevzuat çerçevesinde inşaat ruhsatının bulunması gerekmektedir.

(***) "Orta" hasarlı olarak belirlenen konutların sigortalanabilmesi için, gerekli onarımın yapıldığı belgelendirilmelidir.

Doğal Afet Sigortaları Kurumu, sigortalı/sigorta ettirenin beyanı doğrultusunda bu poliçede yazılı olan bağımız bölümlü/meskeni, bu poliçeye ekli maktu genel şartlar ve özel şartlar dahilinde, yukarıda yazılı olan prim karşılığında yine yukarıda yazılı olan sigorta bedeli üzerinden sigorta eder. Bu poliçe yukarıda yazılı olan başlangıç ve bitiş tarih ve saatleri arasında geçerli primi peşin olarak tahsil eden yetkili sigorta şirketi/acente yetkilisi tarafından imzalanmış olması şartı ile, bu asıl belge makbuz yerine geçer.

"Poliçe bilgilerinde www.dask.gov.tr adresinden ulaşabilirsiniz."

Sigorta sözleşmesini Doğal Afet Sigortaları Kurumu nam ve hesabına düzenleyen yetkili sigorta şirketi/acente

Adı :
İmzası :
Kaşesi :

Sigortalı/Sigorta Ettirenin
Adı :
Soyadı :
İmzası :

Dikkat: Bu poliçenin zemininde mavi renkte küçük harf "dask" filigranı bulunması gerekmektedir.

DOĞAL AFET SİGORTALARI KURUMU Rumeli Caddesi No:48 Kat:7 Şişli 34365 İSTANBUL
Çağrı Merkezi: (212) 368 0 800 Faks: (212) 219 71 88 İnternet Adresi: www.dask.gov.tr e-posta: webadmin@dask.gov.tr

Görsel 1.28: Sigorta poliçesi örneği

Sigorta poliçelerinde yer alması gereken bilgiler Şekil 1.6'da sunulmuştur.

Şekil 1.6: Sigorta poliçelerinde yer alması gereken bilgiler

SIRA SİZDE

1. Örnek

Umut Bey 03.04.2021 tarihinde 1.000,00 TL sigorta primi ödeyerek Çilek Maya Sigorta AŞ ile sigorta sözleşmesi imzalamış ve kendisine sağlık sigortası yaptırmıştır.

2. Örnek

Sema Hanım 05.05.2021 tarihinde 3.000,00 TL sigorta primi ödeyerek Çilek Maya Sigorta AŞ ile sigorta sözleşmesi imzalamış ve sahip olduğu aracı için trafik sigortası yaptırmıştır.

3. Örnek

Fatih Bey 06.04.2021 tarihinde 5.000,00 TL sigorta primi ödeyerek Çilek Maya Sigorta AŞ ile sigorta sözleşmesi imzalamış ve sahip olduğu ev için konut sigortası yaptırmıştır.

Yukarıda verilen sigorta sözleşmesi örneklerini inceleyerek bu sözleşmelerin konularını aşağıda verilen ilgili alanlara yazınız.

1. Örnek
2. Örnek
3. Örnek

UYGULAMA FAALİYETİ

UYGULAMA NUMARASI	1.8
UYGULAMA ADI	Sigorta Poliçeleri
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 2 saat
UYGULAMA AMACI	Sigorta poliçelerini kavrama

AÇIKLAMA: Konuları birbirlerinden farklı olan örnek sigorta poliçeleri bulunuz ve bu poliçelerden oluşan afiş hazırlayınız.

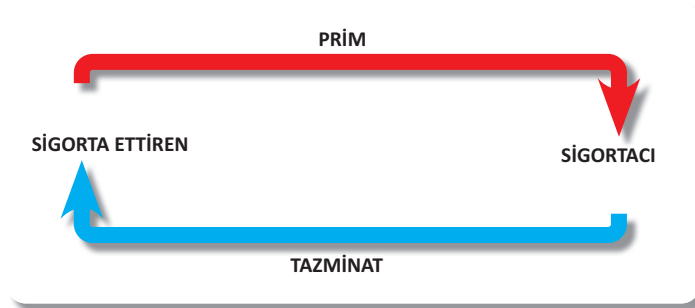
Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır:

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmalı ve sigorta poliçeleri ile ilgili tüm konuları içermelidir.
- Afiş içeriğinde yazı, resim, tablo, grafik, şekil, fotoğraf gibi farklı materyaller kullanılmalıdır.
- Afiş hazırlanırken Türkçe doğru kullanılmalı, yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.
- Afiş en az A3 boyutunda olmalıdır.

Not: Uygulama faaliyetinin değerlendirilmesinde EK-1 bölümünde yer alan derecelendirme ölçeği kullanılacaktır.

Sigorta sözleşmeleri, kanunun ön gördüğü genel şartların yanında işin özelliğine uygun özel şartlarla da belirlenebilmektedir. Özel şartlar başlığı altında belirlenen maddeler, her iki tarafın da yanlış anlamalarına imkân vermeyecek şekilde açık olarak sunulur. Sigorta sözleşmeleri tür olarak her iki tarafa da borç yüklemektedir. Taraflardan birinde sigorta güvencesi veren ve sigortacılık faaliyetinde yasal yetkili olarak çalışan “sigortacı”; diğesinde ise gelecekte rizikoların meydana gelme riski olan ve prim ödeme sorumluluğu olan “sigortalı” yer almaktadır.

Sigorta poliçelerinde sigorta ettiren ve sigortacı arasındaki ilişki Şekil 1.7’de sunulmuştur.

Şekil 1.7: Sigorta ettiren ve sigortacı arasındaki ilişki

Sigorta sözleşmesinin tarafları ve ilgili kavramlar

- **Sigortacı:** Sözleşmenin kurucu taraflarından biridir. Sözleşmeyle sigorta ettirilen menfaati koruma teminatını üzerine alan taraftır. Sigortacılık Kanunu'na göre, sigortacılık faaliyetini yerine getirme izni olan ve yasal olarak yetkili kılınmış kişi veya kuruluştur (Görsel 1.29). Riziko meydana geldiği anda sigortalıya ödediği primler karşılığında tazminat ödemesi yapma sorumluluğu olan taraftır. Örneğin Emrah Bey satın almış olduğu evini Çilek Maya Sigorta AŞ'ye yıllık 3.000,00 TL bedel ödeyerek sigorta ettirmiştir. Bu örnekteki Çilek Maya Sigorta AŞ sigortacı taraftır. Sigortacı, sigorta sözleşmesine dayanarak Emrah Bey'in evine herhangi bir zarar meydana geldiği takdirde zararı tazmin etmeyi (karşılama) üzerine alan taraftır.

Görsel 1.29: Sigortacı

Yabancı sigorta şirketleri Türkiye'de faaliyet göstermek isterler ise şube açarak çalışabilirler.

BUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

2020 yıl sonu verilerine göre Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı 60 sigorta şirketi faaliyet göstermektedir.

SIRA SİZDE

Türkiye'de sigortacılık sektöründe faaliyet gösteren şirketlerden bildiklerinizi aşağıdaki kutucuğa yazınız.

.....

.....

- **Sigorta ettiren:** Sigorta sözleşmesinin bir diğer kurucu tarafıdır. Sigortacıya prim ödeyerek zarara uğrama riski olan menfaatini koruma görevini üstlenen gerçek veya tüzel kişilerdir. Sözleşme gereği sigorta ettiren taraf sigorta sözleşmesine dayanarak prim ödeme borcunu yerine getirir. Sözleşmeyi, sigorta ettiren kendisi yapabileceği gibi onun adına çalışan bir yetkili de yapabilir. Sigorta ettiren bir başkası adına da sözleşme yaptırabilir. Sözleşmenin konusu olan menfaat, sigorta ettirene ait ise "kendi hesabına sigorta" başkasına ait ise "başkası hesabına sigorta" söz konusudur. Örneğin Ayşe Hanım satın almış olduğu fındık bahçesi için Çilek Maya Sigorta AŞ'ye yıllık 1.500,00 TL bedel ödeyerek tarım sigortası yaptırmıştır. Ayşe Hanım sahip olduğu fındık bahçelerinin korunması amacıyla bir bedel ödemiş ve sigorta sözleşmesinin bir tarafı olmuştur. Bu sigorta sözleşmesine dayanarak taraflardan "sigorta ettiren" kişi durumundadır.

Sigortalı: Temelde birçok sigorta sözleşmesinde sigorta ettiren ile sigortalı olan kişi aynı kişi olmaktadır, ancak farklı durumlarla da karşılaşılabilir ve sigortalı ile sigorta ettiren aynı kişiler olmayabilir. Sigortalı, sigorta sözleşmesine konu olan menfaatin sahibi olan ve menfaati zarara uğrama ihtimali ile karşı karşıya olan kişidir. Can sigortalarında riziko ile karşı karşıya gelme ihtimali olan kişidir. Zarar sigortalarında ise sigorta tazminatından yararlanacak olan kişidir. Sigorta sözleşmesinden dolayı ortaya

Görsel 1.30: Sigorta bedeli

çıkan haklar, sigortalıya aittir. Sigortalı, sözleşme tarafından teminat kapsamındaki tehlikelerin oluşması hâlinde ortaya çıkan tazminatı yasal olarak talep etme hakkı olan kişidir. Örneğin Ahmet Bey torunu Neslihan Hanım için yılda 1.200,00 TL sigorta bedeli ödemeyi kabul ederek Çilek Maya Sigorta AŞ ile sağlık sigortası imzalamıştır. Bu örnekte sigorta ettiren ve sigorta bedelini ödeyen Ahmet Bey iken olası hastalanmalar durumunda sağlık sigortasından Neslihan Hanım yararlanacaktır. Neslihan Hanım bu sözleşmede sigortalı olan kişidir.

- **Sigorta Bedeli:** Teminat altına alınan rizikonun gerçekleşmesi hâlinde sigortalının diğer tarafa karşı sorumluluğunun olduğu ve sigortacının ödemekle yükümlü olduğu azami tazminat bedelidir. Esas-

ları poliçede belirtilmiştir (Görsel 1.30). Örneğin Vesile Hanım aracı için hırsızlık sigortası yaptırmıştır. Vesile Hanım'ın aracı dört ay sonra çalınmıştır. Bu durumda sigorta şirketi tarafından Vesile Hanım'a ödenecek tutar sigorta bedelini oluşturmaktadır.

- **Sigorta Ücreti:** Sigorta sözleşmesinde belirlenen ve teminat altına alınan riske karşı sigorta ettiren tarafından sigortacıya ödenecek prim tutarıdır. Örneğin Vesile Hanım aracını Çilek Maya Sigorta AŞ'ye yıllık 3.500,00 TL prim ödeyerek sigorta ettirmiştir. Burada Vesile Hanım'ın sigorta şirketine ödediği 3.500,00 TL'lik tutar sigorta ücretidir.

Sigorta sözleşmesinden etkilenen kişiler

- **Lehtar:** Hayat sigortalarında, sigorta sözleşmesinde doğrudan taraf olarak yer almaz. Ancak rizikonun gerçekleşmesi hâlinde kişi hayatını kaybedeceği için kural olarak sigorta tazminatının ödeneceği kişidir. Sigortacıdan tazminatı istemeye yasal olarak sigorta ettiren tarafından atanır ve riziko meydana gelince tazminatı sigortacıdan isteme hakkı vardır. Lehtar, sigorta ettiren tarafından sigorta sözleşmenin kuruluş aşamasında veya sözleşme kurulduktan sonraki süreç içerisinde de atanabilir. Örneğin Murat Bey, kendisine bir hayat sigortası yaptırmış ve düzenli olarak sigorta primlerini ödemiştir. Murat Bey 3 yıl sonra vefat etmiştir. Murat Bey'in sigorta şirketinden alacağı sigorta tazminatını poliçede daha önceden lehtar olarak belirttiği kızı Ceylin Hanım almıştır. Bu örnekte sigorta ettiren ve sigortalı Murat Bey'dir. Sigorta tazminatını almaya hak kazanan kızı Ceylin Hanım ise lehtardır.
- **İpotekli alacaklı:** Sigorta sözleşmesinde yer alan kıymetli değer üzerinde kanunen tanınmış öncelikli taraf olan ve sözleşmeden dolayı hak sahibi olan taraftır. Hak sahipliğinin poliçede yer alan riziko meydana gelmeden önce oluşması şartı vardır. Riziko meydana geldiği zaman sigorta tazminatını isteme hakkı ilk bu alacaklıya ait olur. Örneğin Efe Bey bankadan kredi kullanarak bir motosiklet almıştır. Efe Bey motosikletini Çilek Maya Sigorta AŞ'ye yıllık 1.500,00 TL prim ödeyerek sigorta ettirmiştir. İki ay sonra Efe Bey'in motosikleti çalınmıştır. Efe Bey'in motosikleti banka tarafından ipotekli durumda olduğu için hırsızlıktan dolayı oluşan sigorta tazminatının alacaklı tarafı bankadır.
- **Zarar gören üçüncü şahıs:** Riziko meydana geldiği esnada sözleşmede taraf olmayan ancak rizikodan dolayı zarar gören üçüncü şahıslar olabilir. Bu durumda zarar gören üçüncü şahsın direkt olarak sigortacıya başvurma hakkı vardır. Meydana gelen bu durumlarda zarar gören kişi sigortacıdan sigorta tazminatının ödenmesini talep edebilir. Trafik ve ihtiyari mali mesuliyet sigortasında bu durumlara çok rastlanmaktadır (Görsel 1.31). Örneğin aracını sigorta ettiren Aytaç Bey yaptığı kaza esnasında yaya yolunda yürüyüş yapan Mert Bey'e çarpmış ve kolunun kırılmasına sebep olmuştur. Bu durumda Mert Bey zarar gören üçüncü şahıs olmuş ve uğradığı zararına ilişkin tazminat alma hakkı elde etmiştir.

Görsel 1.31: Kazada zarar gören üçüncü şahıs

UYGULAMA FAALİYETİ

UYGULAMA NUMARASI	1.9
UYGULAMA ADI	Sigorta Sözleşmelerinin Tarafları
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 2 saat
UYGULAMA AMACI	Sigorta sözleşmelerinin taraflarını kavrama

AÇIKLAMA: Sigorta sözleşmelerinde var olan tarafları anlatan bir sunum hazırlayınız. Hazırladığınız sunumu arkadaşlarınızla paylaşınız.

Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır:

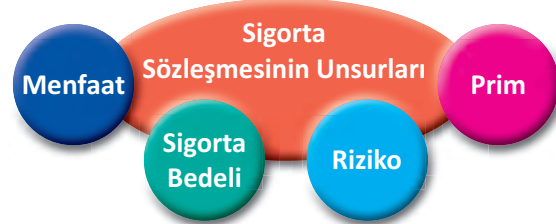
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmalı ve sigorta sözleşmelerinin tarafları ile ilgili tüm konuları içermelidir.
- Sunum içeriğinde yazı, resim, tablo, grafik, şekil, fotoğraf gibi farklı materyaller kullanılmalıdır.
- Sunum hazırlanırken Türkçe doğru kullanılmalı, yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.
- Sunum öğrenci tarafından seçilen araçlarla özgün bir şekilde hazırlanmalıdır.

Not: Uygulama faaliyetinin değerlendirilmesinde EK-1 bölümünde yer alan derecelendirme ölçeği kullanılacaktır.

1.2.1.1. Sigorta Sözleşmenin Unsurları

Sigorta sözleşmesinin geçerlilik kazanabilmesi için temel unsurlarının sözleşmede yer alması gerekmektedir. Bu unsurların ana kaynağı sigorta hukukudur.

Sigorta sözleşmesinin unsurları Şekil 1.8'de sunulmuştur.

Şekil 1.8: Sigorta sözleşmesinin unsurları

Sigorta Sözleşmesinin Ana Unsurları Şunlardır:

- 1. Menfaat:** Sigorta sözleşmesinin ana konusu olup sözleşmenin ilk unsurunu oluşturur. Eşya üzerinde sigortalanabilir herhangi bir menfaat, sigortanın konusunu oluşturur. Gerçek veya tüzel kişiler eşya üzerinde herhangi bir menfaate sahip oldukları takdirde sigorta yaptırabilirler. Herhangi bir menfaate sahip olmayan kişiler, sigortalı olamaz. Sigortaya konu olan menfaat, kanunen sigorta yaptırabilmeyi sağlayan temel olgudur. Örneğin Eylül Asel Hanım sahip olduğu telefonunu yılda 750,00 TL ödeyerek sigorta ettirmiştir. Eylül Asel Hanım'ın telefonu aşırı ısınarak patlamıştır. Sigorta şirketi Eylül Asel Hanım'a 10.000,00 TL tazminat ödemesi yapmıştır. Bu örnekte telefon, sigorta sözleşmesinin menfaat unsurudur.
- 2. Riziko/ Tehlike/ Olay:** Tehlike, insan yaşamında var olan ve maddi manevi zarar ile sonuçlanabilen durumlardır. İnsanlar hayatları boyunca birçok tehlike ile karşı karşıya kalırlar. Tehlikeler, insanların can ve mal kayıplarına sebep olabilir. Karşılaştıklarında insanların zarar görmesine sebep olan tehlikeler rizikodur (Görsel 1.32). Örneğin Elif Hanım satın aldığı evi için zorunlu deprem sigortası yaptırmıştır. Yaşadığı şehirde bir deprem meydana gelmiş ve evi hasar görmüştür. Bu örneğimizde deprem bir rizikodur.

Görsel 1.32: Hasara uğramış ev

3. **Sigorta Bedeli/ Sigorta Değeri ve Sigorta Tazminatı:** Sigorta sözleşmesine göre koruma altına alınan ve sigortanın konusunu oluşturan temel menfaatte bir hasar meydana geldiği zaman sigortacı tarafından sigortalıya ödenen miktardır. Zarar gören sigortalının zararını telafi etmek amacıyla sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminattır. Tazminatın yerine getirilme şekilleri; yenileme, tamir ettirme veya nakit ödeme şeklinde olabilir (Görsel 1.33). Örneğin Nur Hanım, 350,00 TL'ye satın aldığı bir ürünü şehir dışında yaşayan ablasına kargo ile göndermiştir. Bu gönderim sırasında 50,00 TL ödeyerek ürünü sigortalatmıştır. Gönderisinin kaybolması dolayısıyla Nur Hanım sigorta şirketinden 350,00 TL sigorta tazminatı almaya hak kazanmıştır.

Görsel 1.33: Sigorta bedeli hesaplama

4. **Sigorta Primi:** Sigortacı tarafından sigorta konusu menfaat güvence altına alındığı için sigorta ettiren tarafından sigortacıya ödenen ücrettir. Sigortacının, ortaya çıkan zararın sigorta bedelini ödeyebilmek ve riskleri yönetebilmek amacıyla oluşturduğu ortak havuz için sigortalıdan aldığı katkı ödemesidir. Katkı payı amacıyla ödenen prim miktarları rizikonun değerine göre değişir (Görsel 1.34). Örneğin Seher Hanım deprem riski yüksek bir şehirde yaşamaktadır. Olası bir depremde kendisini garanti altına almak amacıyla Çilek Maya Sigorta AŞ'ye 1.000,00 TL ödeme yaparak ferdi kaza sigortası yaptırmıştır. Seher Hanım'ın sigorta şirketine ödediği 1.000,00 TL değerindeki tutar sigorta primine örnektir.

Görsel 1.34: Sigorta primi

SIRA SİZDE

Riziko, sigorta sözleşmelerinin ana unsurlarındandır. Günlük hayatta karşılaşılabileceğiniz rizikoların neler olabileceğini ilgili alana yazınız.

.....

.....

SIRA SİZDE

“Eylül Hanım 15.09.2021 tarihinde özel kullanım amacı ile bir otomobil satın almıştır. Eylül Hanım aracına kara taşıtları sigortası yaptırmak amacıyla Gülmira Sigorta AŞ ile görüşmüş ve yıllık 2.000,00 TL ödeyerek sigorta sözleşmesi imzalamıştır. 22.11.2021 tarihinde Eylül Hanım bir trafik kazası geçirmiş ve aracında hasar oluşmuştur. Eylül Hanım aracında meydana gelen hasar için sigorta şirketinden 10.000,00 TL sigorta tazminatını almış ve aracını tamir ettirmiştir.”

Yukarıda verilen örnekte sigorta sözleşmesinin tarafların kimler olduğunu ilgili alanların karşısına yazınız.

Sigorta ettiren:

Riziko:

Sigortacı:

Sigorta primi:

Menfaat:

Sigorta tazminatı:

UYGULAMA FAALİYETİ

UYGULAMA NUMARASI	1.10
UYGULAMA ADI	Sigorta Sözleşmesinin Ana Unsurları
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 2 saat
UYGULAMA AMACI	Sigorta sözleşmelerinin ana unsurlarını kavrama

AÇIKLAMA: : Sınıf 4 gruba ayrılır ve her gruba sigorta sözleşmelerinin ana unsurlarından biri ayrı ayrı tanımlanır. Her grup kendisi için hazırlanan ana unsurla ile ilgili birer slogan broşür hazırlar ve sınıf panosunda sergiler.

Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır:

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmalı ve sigorta sözleşmelerinin ana unsurlarını içermelidir.
- Broşür hazırlanırken Türkçe doğru kullanılmalı, yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.
- Broşür, öğrenci tarafından seçilen araçlarla özgün bir şekilde hazırlanmalıdır.

Not: Uygulama faaliyetinin değerlendirilmesinde EK-1 bölümünde yer alan derecelendirme ölçeği kullanılacaktır.

1.2.1.2. Sigorta Sözleşmesinde Tarafların Borç ve Yükümlülükleri

Sigorta, sigortacı ile sigortalı arasında imzalanan ve iki tarafa da borç yükleyen çift taraflı bir sözleşme-
dir. Buna göre bu sözleşmenin tarafları sigortalı veya sigorta ettiren ve sigortacıdır. Bu taraflardan ilki
sigortalı veya sigorta ettirendir. Sigorta ettiren ve sigortalı bazı durumlarda farklı kişiler olarak karşımıza
çıkılmaktadır. Sigorta ettiren, sigorta şirketine prim ödemeyi kabul eden gerçek veya tüzel bir kişi olabilir.
Sigortalı, sigorta sözleşmesinin bir tarafı olup sözleşme kendi adına yapılan şahıs veya kuruluştur. Taraf-
lardan diğeri sigortacıdır. Sigortacı, sigortalının menfaatini güvence altına alan kuruluştur (Görsel 1.35).

Görsel 1.35: Sigorta sözleşmesinin tarafları

Sığorta sözleşmesinin tarafları olan sigorta ettiren ve sigortacı için Türk Ticaret Kanunu'nun 1421, 1423, 1424, 1426 ve 1427. maddelerinde sigortacının borç ve yükümlülükleri, 1430, 1435, 1447 ve 1448. maddelerinde sigorta ettirenin borç ve yükümlülükleri detaylı olarak açıklanmıştır. Türk Ticaret Kanunu'na göre sigortacı ve sigorta ettirenin yükümlülükleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 1.2.: Sığorta Sözleşmesinde Tarafların Yükümlülükleri

SİGORTACININ BORÇ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	SİGORTA ETTİRENİN BORÇ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ
Rizikoyu taşıma yükümlülüğü	Prim ödeme yükümlülüğü
Aydınlatma ve poliçe verme yükümlülüğü	Beyan yükümlülüğü
Tazminat/ bedel ödeme yükümlülüğü	Bilgi verme ve araştırma yapılmasına izin verme yükümlülüğü
Giderleri ödeme yükümlülüğü	Zararı önleme, azaltma ve sigortacının rücu haklarını koruma yükümlülüğü

“Bir araya gelmek başlangıçtır, bir arada durabilmek ilerlemedir, birlikte çalışmak başarıdır.”

Henry Ford (Henri Ford)

SIRA SİZDE

1

Aydınlatma ve poliçe verme yükümlülüğü

2

Prim ödeme yükümlülüğü

3

Giderleri ödeme yükümlülüğü

4

Bilgi verme ve araştırma yapılmasına izin verme yükümlülüğü

5

Zararı önleme, azaltma ve sigortacının rücu haklarını koruma yükümlülüğü

6

Tazminat bedeli ödeme yükümlülüğü

7

Rizikoyu taşıma yükümlülüğü

8

Beyan yükümlülüğü

Yukarıdaki numaralı kutularda sigortalı ve sigorta ettirenin borç ve yükümlülükleri karışık olarak verilmiştir. Sigortacı ve sigorta ettirenin borç ve yükümlülükleriyle ilgili aşağıda verilen kutucuklara ilgili borç ve yükümlülüğün numarasını yazınız

Sigortacının Yükümlükleri

.....
.....

Sigorta Ettirenin Yükümlülükleri

.....
.....

1.2.1.3. Sigorta Sözleşmesinin Son Bulması ve Zaman Aşımı

Sigorta sözleşmeleri, oluşturuldukları andan itibaren geçerlilik kazanmaktadır. Zaman içerisinde bazı sebeplerden dolayı sözleşmeler sonlandırılabilir. Var olan sözleşmenin ve yükümlülüklerinin ortadan kaldırılması, sözleşmenin son bulması olarak açıklanabilmektedir. İki tarafın karşılıklı veya tek taraflı sonlandırma hakları mevcuttur. Sigorta sözleşmelerine son verilmesi birçok hukuki sonuç doğurabilmektedir (Görsel 1.36).

Görsel 1.36: Sigorta sözleşmelerinin son bulması

Ortaya çıkabilecek hukuki sonuçlar aşağıda sıralanmıştır.

a) Poliçede Gösterilen Sürenin Dolması

Sigorta poliçesinin başlangıç tarihi ile bitiş tarihi poliçede açık ve net şekilde yer almak zorundadır. Poliçede yer alan bu süreler sigorta poliçelerinin geçerlilik süresidir. Sözleşmenin geçerlilik süresi dolduğu zaman sigorta sözleşmesi kendiliğinden son bulur (Görsel 1.37). Sigorta sözleşmesinin geçerlilik süreleri Türk Ticaret Kanunu'nun 1410. maddesinde düzenlenmiştir.

Zarar sigortalarında geçerlilik süresi kanunen bir yıl olarak belirlenmiştir ancak daha kısa süreli sigortalar da bulunmaktadır.

Görsel 1.37: Poliçelerde geçerlilik süresi

b) Rizikonun Gerçekleşmesi

Sigorta sözleşmelerine konu olan riziko gerçekleştiği zaman sigorta sözleşmesi sona erer (Görsel 1.38). Sigorta sözleşmesinde rizikonun gerçekleşmesi hâlindeki koşullar Türk Ticaret Kanunu'nun 1446. maddesinde düzenlenmiştir. Sigortaya konu olan menfaat tamamen hasara uğramışsa sözleşme kendiliğinden sona erer. Ancak riziko meydana gelmesine rağmen menfaat kısmen hasar almış ise hasara uğramayan kısım için sigorta devam edecektir.

Görsel 1.38: Rizikonun gerçekleşmesi

c) Sigorta Menfaatinin Ortadan Kalkması veya El Değiştirmesi

Sigorta sözleşmesinin ana unsuru, sigortanın menfaatidir. Sigorta sözleşmesinde sigorta menfaatine ilişkin koşullar Türk Ticaret Kanunu'nun 1408. maddesinde düzenlenmiştir. Sözleşme kurulduğu anda sözleşmenin menfaati olmaz ise sigorta sözleşmesi geçersiz sayılacaktır. Sözleşmeye konu olan menfaat, sözleşme kurulduktan sonra ortadan kalkar ise sözleşme, menfaat ortadan kalktığı andan itibaren geçersiz olacaktır.

Menfaatin ortadan kalkma şekli sigortaya konu olan riziko dışında bir sebeple olmalıdır. Sigorta sözleşmesine konu olan menfaat el değiştirdiği takdirde sigorta sözleşmesi sona erer.

ç) Taraflardan Birinin Fesih Hakkını Kullanması

Sigorta sözleşmelerinde yer alan bazı şartlarda sigortalı veya sigortacı tek taraflı bir beyan ile sözleşmeyi sona erdirebilir. Bu şartlar olağanüstü durumlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Sigorta sözleşmesinin fesih koşulları Türk Ticaret Kanunu'nun 1413. maddesinde düzenlenmiştir. İlgili kanunda belirtilen bu olağanüstü hâller ortaya çıktığı takdirde sigorta ettiren sözleşmeyi sona erdirebilir (Görsel 1.39).

Kanun maddesinde bahsi geçen olağanüstü hâller şunlardır: Sigortacının iflas etmesi, sigorta ruhsatının iptal edilmesi veya

Görsel 1.39: Tarafların fesih hakkı

sözleşme yapma yetkisini kaybetmesidir. Sigorta ettiren bu hâllerde ortaya çıktığı andan itibaren bir ay içerisinde sözleşmeyi feshedebilir. Sigorta sözleşmesinde belirlenen sigorta primi sigortacı tarafından tek taraflı artırılır ise sigorta ettiren sözleşmeyi sona erdirebilir.

Sigortacı sigorta sözleşmesinin bazı hükümlerini feshetmesi hâlinde sigorta ettiren sözleşmeyi sona erdirebilir. Sigorta ettiren, kanunen istediği zaman sigorta sözleşmesinden tek taraflı olarak ayrılabilir.

d) Sigorta Ettirenin Yükümlülüklerini İhlal Etmesi

Sigorta ettirenin kanunda yer alan yükümlülükleri vardır. Bu yükümlülükler; prim ödeme yükümlülüğü, beyan yükümlülüğü, bilgi verme ve araştırma yapılmasına izin verme yükümlülüğü, zararı önleme, azaltma ve sigortacının rücu haklarını koruma yükümlülüğü olarak karşımıza çıkmaktadır. Sigorta sözleşmesinde sigorta ettirenin yükümlülüklerini ihlal ettiği durumlarda izlenecek yol Türk Ticaret Kanunu'nun 1439. maddesinde düzenlenmiştir. Sigorta ettiren bu yükümlülüklerinden herhangi birini ihlal ettiği zaman sigortacının sözleşmeyi fesh etme hakkı doğmaktadır.

Görsel 1.40: Sigortacının aciz hâle gelmesi

e) Aciz Hâline Düşme

Sigortacının aciz hâline düşme koşulları Türk Ticaret Kanunu'nun 1417. maddesinde düzenlenmiştir. Sigortacı aciz hâline düştüğü takdirde sigorta ettiren tarafından sözleşmenin yerine getirileceğine ilişkin teminat isteyebilir (Görsel 1.40). Teminat istendikten sonra bir hafta içerisinde sigortacı tarafından teminat verilmesi gerekmektedir. Süresi içerisinde teminat verilmediği takdirde zaman sigorta ettiren sözleşmeyi sona erdirebilir.

Sigorta ettiren aciz hâline düştüğü veya iflas ettiği takdirde sigortacı, sigorta ettirenden teminat isteyebilir. Sigortacı tarafından istenen teminat bir hafta içerisinde sigorta ettiren tarafından verilmez ise sigortacı da sigorta sözleşmesini aynı şekilde sona erdirebilir.

Görsel 1.41: İflas

f) Sigortacının İflası

Sigortacının iflas koşulları Türk Ticaret Kanunu'nun 1418. maddesinde düzenlenmiştir. Sigortacılık sektöründe bazı durumlarda sigortacılar işlevlerini yerine getiremez hâle gelebilirler. Mevcut borçlarını ödeyemez duruma düştükleri takdirde mahkeme kararı ile sigortacının iflası saptanabilir. İflas durumu mahkeme kararı ile başlatılan yasal bir süreçtir. Sigortacının iflası hâlinde sigorta sözleşmesi sona erer (Görsel 1.41).

g) Zaman Aşımı

Sigorta sözleşmelerinden doğan tüm hakların talep edilebilme süreleri Türk Ticaret Kanunu'nun 1420. maddesinde düzenlenmiştir (Görsel 1.42). Bazı özel durumlarda bu süreler değişmektedir. Bu özel durumlar ve zaman süreleri aşağıda sıralanmıştır.

• Sorumluluk Sigortası Dışındaki Sigorta Sözleşmelerinde Zaman Aşımı

Sorumluluk sigortası dışındaki sigorta sözleşmelerinde alacak ortaya çıktıktan sonraki iki yıl, zaman

Görsel 1.42: Sözleşmelerde zaman aşımı

aşım süresi olarak belirlenmiştir. Ancak sigorta bedeline ilişkin bir alacak hakkı doğmuş ise rizikonun gerçekleştiği tarihten itibaren alacak hakkı doğar ve zaman aşım süresi altı yıldır.

- **Sorumluluk Sigortalarına İlişkin Sigorta Sözleşmelerinde Zaman Aşımı**

Sorumluluk sigortalarında sigorta tazminatına ilişkin alacak hakkı riziko gerçekleştiği andan itibaren on yıl olarak belirlenmiştir.

- **Zorunlu Mali Mesuliyet Sigortalarında Zaman Aşımı**

Motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası (trafik sigortası) kurulduğu zaman genel şartlarda zaman aşımı sürelerine yer verilir. Bir kaza durumunda zarar gören üçüncü şahsın tazminat isteme hakkı doğar. Zarar gören üçüncü şahıs tazminatı kimin ödeyeceğini öğrendiği andan itibaren iki yıl içinde alacak hakkını talep edebilir. Tazminat ödeme yükümlüsünün öğrenilemediği hâllerde kaza gününden itibaren zaman aşım süresi on yıldır.

- **Taşıma Sigortalarında Zaman Aşımı**

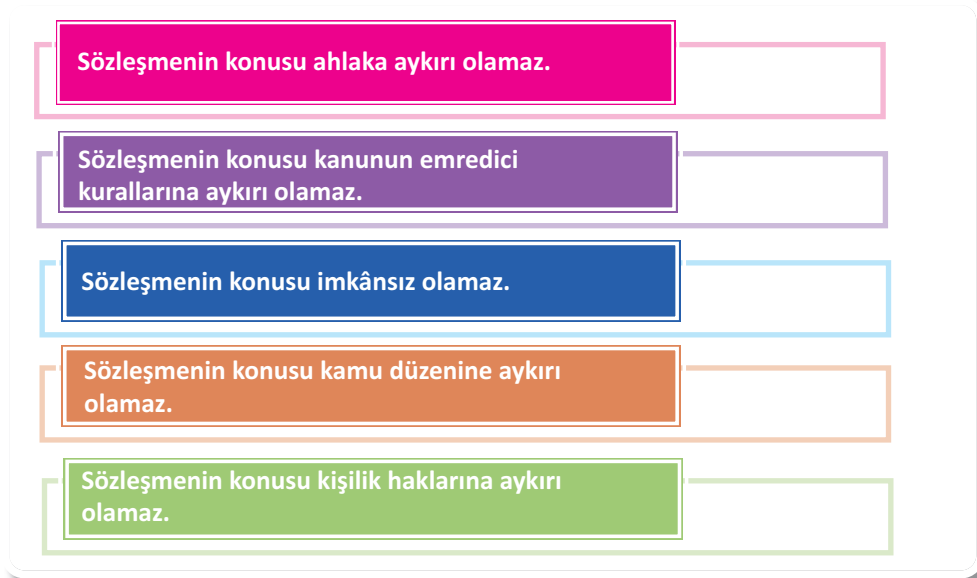
Sorumluluk sigortalarında ortaya çıkan kaza durumlarında sözleşmeden doğan tazminat alacak hakkı ortaya çıkar. Zarara uğrayan kişi, tazminatı ödemekle yükümlü olan tarafı öğrendiği tarihten itibaren alacak hakkı iki yıllık bir zaman aşımı süresine tabidir. Tazminat ödeme yükümlüsünün öğrenilemediği hâllerde kaza gününden itibaren zaman aşım süresi on yıldır.

1.2.2. Sigorta Sözleşmelerinin Sınırlılıkları

Sözleşmenin kurulması için gerekli olan iki açıklamadan öncekine öneri, sonrakine ise kabul denir. Öneriye olumlu kabul cevabı geldikten sonra sözleşmeler kurulmuş olur. Bir hukuki işlem olan sözleşmenin geçerlilik kazanabilmesi ve hukuki etki yaratabilmesi için sadece tarafların birbirlerine karşılıklı irade açıklamalarında bulunmaları yetmez.

Bu, temel koşul olmakla birlikte yanında diğer bazı yasal koşulların da bir arada bulunması gerekir. Bunlara sözleşmenin geçerlilik şartları demek mümkündür. Bu geçerlilik koşulları aynı zamanda sözleşmelerin de sınırlılıklarını belirlerler.

Türk Borçlar Kanunu'nun 27. maddesinde açıkça belirtilen sözleşmelerde sınırlılık koşulları Şekil 1.9'da gösterilmiştir.

Şekil 1.9: Sözleşmelerin sınırlılıkları ile ilgili koşullar

Sigorta sözleşmesi her iki tarafa borç yükleyen ve sürekliliği olan sözleşmelerdir. Her iki taraf da bu yükümlülükleri yerine getirmek zorundadır. Yükümlülükler yerine getirilmediği takdirde sigorta sözleşmeleri sonlandırılabilir (Görsel 1.43). Düzenlenen sigorta sözleşmesi ile sigortacının sigortalıya karşı bir tazminat sorumluluğu ortaya çıkar. Bu sorumluluk sözleşmede meydana gelebilecek rizikoların, sözleşmede belirtilen sürede ve coğrafi sınırlarda sigortanın genel şartlarını sağlayacak şekilde ortaya çıkmasıyla oluşur.

Görsel 1.43: Sözleşme taraflarının anlaşması

Sigorta sözleşmelerinin herhangi bir şekil zorunluluğu yoktur ancak tarafların sözleşmeyi ispat etme durumları oluşabileceği için yazılı yapılması istenmektedir.

Sigorta sözleşmesinin içeriği sigortacı tarafından hazırlanır. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen genel şekil şartları dikkate alınarak düzenlenir. Bunun yanında sözleşmelerin geçerlilik koşulları sigorta sözleşmelerinin sınırlılıklarını da belirlemektedir. Dolayısıyla sigorta sözleşmelerinin genel ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına, emredici hukuk kurallarına aykırı olmamaları ve imkânsız durumlar içermemeleri gerekmektedir.

SIRA SİZDE

Sigorta sözleşmelerine getirilen sınırlılık koşullarını dikkatle inceleyiniz. Bu sınırlılıkların hangi amaçla getirildiğini birkaç cümle ile yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A) Aşağıdaki ifadelerin başındaki ☐ boşluğa ifade doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazınız.

1. ☐ Sigorta şirketleri sigortacılık faaliyetleri dışında başka faaliyetler ile uğraşabilir.
2. ☐ Sigorta şirketleri ile reasürans şirketlerinin ana sözleşmelerinin değiştirilmesinde Bakanlığın uygun görüşü aranır.
3. ☐ Türkiye’de yerleşik olan kişiler sigortalanabilecek menfaatlerini Türkiye’de faaliyet gösteren sigorta şirketlerine yaptırmak zorundadır.
4. ☐ Yabancı sigorta eksperliğine ilişkin faaliyetler Bakanlık tarafından belirlenir.
5. ☐ Sigorta Acenteleri Yönetmeliği’nin kapsamı sadece sigorta acenteciliği yapacak tüzel kişilerin faaliyetlerine ilişkin esas ve usulleri oluşturur.
6. ☐ Sigorta şirketleri sigorta sözleşmesi yapma ve prim tahsil etme yetkisini acentelere devredebilir.
7. ☐ Acenteler unvan seçerken istedikleri ifadeyi kullanabilir.
8. ☐ Sigortacının bilgilendirme yükümlülüğü sigorta sözleşmesi kurulduğu anda başlar.
9. ☐ Bireysel kredilerle bağlantılı yapılan sigorta sözleşmesinin amacı sadece kredi kuruluşunun menfaatini korumaktır.
10. ☐ Bireysel kredilerle bağlantılı yapılacak sigorta sözleşmesi konusundaki bilgilendirmenin usul ve esasları Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.
11. ☐ Acenteler aynı yer veya bölgede, birbiriyle rekabette bulunan birden çok ticari işletme hesabına acentecilik yapabilir.
12. ☐ Acente, sözleşme uyarınca kendisine bırakılan bölge ve ticaret dalı içinde, müvekkilinin işlerini görmekle yükümlüdür.
13. ☐ Müvekkil ücret, avans ve olağanüstü giderlerde acenteye faiz ödemek zorunda değildir.
14. ☐ Vadesi gösterilmeden düzenlenen poliçeler, görüldüğü anda ödenmelidir.
15. ☐ Konusu, bedenî ve fikrî insan emeği olan ve belli bir ücret karşılığında iş görmeyi amaçlayan sözleşmeler, sigorta sözleşmesi değildir.
16. ☐ Mesafeli akdedilen sigorta sözleşmelerinde de poliçe verme yükümlülüğü yoktur.
17. ☐ Sigortacılık sektöründe isteyerek ya da istemeyerek ortaya çıkan ve sektörde eksikliklerin oluşmasını sağlayan durumlara "Yanlış Sigorta Uygulamaları" denir.
18. ☐ Yanlış Sigorta Uygulamaları eğitim yoluyla önlenabilir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

19. ☐ Sigorta sözleşmelerinin geçerlilik kazanabilmesi için yasal koşullar dikkate alınmadan sadece iki tarafın anlaşması yeterlidir.
20. ☐ Sigorta sözleşmeleri sadece sigortacıya borç yükleyen sözleşmelerdir.
21. ☐ Poliçeler sigortacı tarafından düzenlenir ve sigorta ettirene verilir.
22. ☐ Sigortanın konusu tehlike ile karşı karşıla kalabilecek ve mali kayba uğrama ihtimali olan her şeydir.
23. ☐ Sigorta sözleşmelerinde sigorta ettiren ile sigortalı her durumda aynı kişi olmak zorundadır.
24. ☐ Gerçek veya tüzel kişiler sahip oldukları tüm menfaatler üzerine sigorta yaptırabilirler.
25. ☐ Poliçelerin geçerlilik süresi dolduğu zaman sigorta sözleşmesi kendiliğinden son bulur.
26. ☐ Sigorta sözleşmelerinde rizikoya konu olan menfaat kısmen hasara uğramışsa sigorta sözleşmesi sona erer.
27. ☐ Sigorta sözleşmelerinde yer alan taraflar bazı şartlar gerçekleştiği durumda sigorta sözleşmelerini fesih edebilirler.
28. ☐ Sigorta ettiren, sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmedeği takdirde sigorta sözleşmesi sigortacı tarafından feshedilebilir.

B) Aşağıda verilen cümlelerde yer alan boşlukları uygun ifadelerle doldurunuz.

29. Günümüzde sigortacılık faaliyetlerinde sayılı kanun geçerlidir.
30. Sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri faaliyete geçebilmek için faaliyet göstermek istedikleri her bir sigorta branşında ruhsat almak zorundadır.
31. Sigorta acenteciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilerin levhaya kayıt öncesinde Hazine ve Maliye Bakanlığından alması gerekir.
32. Levhaya kayıtlı olan acenteler duyurulur.
33. Acenteler veya sigorta şirketleri meydana gelecek her türlü değişikliği, değişikliğin yapıldığı tarihten itibaren en geç iş günü içinde kayıtlı bulundukları odaya bildirmek zorundadır.
34. Sigorta sözleşmesinin taraflarının fiziki olarak karşı karşıya gelemediği durumlarda ile bilgilendirme yapılabilir.
35. Sigortacının sözleşme kurulduktan sonra meydana gelen değişiklikleri, sigorta ettirene ve sigortadan yararlanacak kişilere en geç iş günü içinde bildirmesi gerekir.
36. Sigortacıya ulaşan tüm şikâyetlere ilişkin kayıt ve istatistikleri tutmak ve üçer aylık dönemlerde Bakanlığa rapor etmek görevidir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

37. Gerçek kişilerin bireysel amaçlı mal ve hizmet alımlarında sözleşme karşılığı kullanabildikleri finansal kaynaklara denir.
38. Kredi bağlantılı sigortalarda, kredi vadesi boyunca sözleşmenin yenilenmesine ilişkin bildirim yapma sorumluluğu aittir.
39. Acentenin hak kazandığı ücretin, doğumu tarihinden itibaren en geç ve her hâlde sözleşmenin sona erdiği tarihte ödenmesi gerekir.
40. Bir polise görüldüğünde, ... , düzenlendikten belli bir süre sonra, belirli bir günde ödenmek üzere düzenlenebilir.
41. Sigortacılık faaliyeti , sigorta teminatı veren emeklilik ve reasürans şirketleri, özel kanunlar gereği sigortacılık yapan kişi ve kurumlar tarafından yürütülür.
42. Ortaya çıkabilecek tehlikeli durumlara karşı kişinin canını ve malını önceden koruma altına alma imkânı sunan sisteme denir.
43. Yanlış sigorta uygulamalarının tespiti, bildirim, değerlendirilmesi gibi konuların yürütülmesi amacıyla merkezi kurulur.
44. En az iki tarafın karşılıklı bir irade açıklamasıyla oluşan anlaşmalara denir.
45. Sigorta sözleşmelerinin içeriği tarafından hazırlanmalıdır.
46. Sigorta sözleşmelerinde sigortacı ve sigorta ettirenin gerekli koşul ve şartlarda anlaştıklarını gösteren yazılı belgelere denir.
47. Sigorta sözleşmesinde sigorta konusunu güvence altına alan ve sigortacılık faaliyetinde bulunan yasal yetkiliye..... denir.
48. Hayat sigortalarında sigorta ettiren kişi hayatını kaybettiği durumlarda kişiler tazminat alma hakkına sahiptir
49. Zaman içerisinde insanın başına gelebilecek ve zarar ile sonuçlanabilen durumlara denir.
50. Sigorta sözleşmelerinde kanunen geçerlilik süresi yıldır.
51. Sigorta sözleşmelerinde sigorta tazminatı en yaygın olarak ödenir.
52. Sigortacının iflas etmesi, sigorta ruhsatının iptal edilmesi veya sözleşme yapma yetkisini kaybetmesi gibi haller ortaya çıktığı andan itibaren içerisinde sigorta ettiren sözleşmeyi feshedebilir.
53. Zarar gören üçüncü şahsın tazminat almak için zaman aşım süresi yıldır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

C) Aşağıda verilen soruların doğru cevabını işaretleyiniz.

54. Aşağıdakilerden hangisi Sigortacılık Kanunu'nun amaçlarından biri değildir?

- A) Sigortacılık faaliyetleri için gelir sağlamak.
- B) Sigortacılık faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemek.
- C) Sigortacılığın gelişmesini sağlamak.
- D) Sigortacılık sektöründe güvenli ve istikrarlı bir çalışma ortamı sağlamak.
- E) Sigortacılık sözleşmesindeki tarafların hak ve menfaatlerini korumak.

55. Aşağıdakilerden hangisi Sigortacılık Kanunu kapsamında faaliyet gösteren kuruluşlardan biri değildir?

- A) Aktüerler
- B) Sigorta Eksperleri
- C) Sigorta Şirketleri
- D) Sosyal Güvenlik Kurumu
- E) Reasürans Şirketleri

56. Sigorta şirketleri ve reasürans şirketleri faaliyete geçebilmek için aşağıdaki kurumların hangisinden ruhsat almak zorundadır?

- A) Hazine ve Maliye Bakanlığı
- B) SEGEM
- C) Sigortacılık Genel Müdürlüğü
- D) TOBB
- E) Türkiye Sigorta Birliği

57. Aşağıdakilerden hangisi sigorta şirketleri ve acenteler arasında yapılan acentecilik sözleşmesinin hususlarından biri değildir?

- A) Acentenin teknik alt yapısı
- B) Acenteye verilen yetkinin sigorta branşları itibarıyla kapsamı ve coğrafi sınırı
- C) Hesap anlaşmasına yönelik hükümler
- D) Poliçe düzenlenmesi, prim tahsili ve sigorta şirketine geçişine ilişkin hükümler
- E) Sözleşmenin Tarafları

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

58. Acenteler kendi talepleri ile faaliyetlerine son verme kararı aldıklarında bu kararı levhaya işlenmek üzere en geç kaç iş günü içinde TOBB'a bildirmelidir?

- A) 2
- B) 5
- C) 7
- D) 10
- E) 15

59. Aşağıdakilerden hangisi sigorta acentesi teknik personel unvanı kazanabilmek için gerekli olan şartlardan biri değildir?

- A) Acentecilik şartlarında belirlenmiş olan suçlardan dolayı hüküm giymemiş olmak
- B) Asgari mal varlığı düzeyine sahip olmak
- C) Asgari öğrenim düzeyini ve mesleki deneyim süresini tamamlamak
- D) Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olmak
- E) SEGEM tarafından yapılacak yeterlilik sınavında başarılı olmak

60. Sigortacının şikâyetlerini ve bilgi taleplerini değerlendirmek için kurulan şikâyet biriminin en az kaç kişiden oluşması gerekir?

- A) 2
- B) 3
- C) 4
- D) 5
- E) 7

61. Aşağıdakilerden hangisi Türk Ticaret Kanunu kapsamında değildir?

- A) Deniz ticareti
- B) Kıymetli evrak
- C) Sigorta şirketleri
- D) Ticaret şirketleri
- E) Vakıflar

62. Aşağıdakilerden hangisi acentenin müvekkiline karşı olan borçlarından değildir?

- A) Müvekkilinin menfaatlerini korumakla yükümlüdür.
- B) Müvekkile ait mal ve eşyanın uğradığı hasardan sorumludur.
- C) Yaptığı işlerden dolayı müvekkile komisyon ödemekle yükümlüdür.
- D) Piyasanın finansal durumunu müvekkile zamanında bildirmek zorundadır.
- E) Müvekkiline ait parayı göndermek veya teslim etmekle yükümlüdür.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

63. Aşağıdakilerden hangisi poliçe düzenlenirken uyulması gereken şekil şartlarından biri değildir?

- A) Düzenleme tarihi
- B) Düzenleme yeri
- C) Kime veya kimin emrine ödenecek ise onun adı
- D) Ödeme yeri ve vade
- E) Poliçe veya herhangi bir ibare

64. Aşağıdakilerden hangisi sigortacılık sektöründe yanlış sigorta uygulamalarının kapsamı içerisinde yer alan maddelerden değildir?

- A) Araçlar için yanlış sigorta uygulamaları
- B) Şirket içi yanlış sigorta uygulamaları
- C) Sigortalılar için yanlış sigorta uygulamaları ve tazminat sürecindeki yanlış sigorta uygulamaları
- D) Diğer yanlış sigorta uygulamaları
- E) Lehtar kaynaklı yanlış sigorta uygulamaları

65. Sigorta Acenteleri Yönetmeliği kapsamında sigorta şirketlerince acentelik yetkilerinin tamamının veya bir kısmının kaldırılması veya acentelik sözleşmelerinin feshedilmesi hâllerinde hangi kuruluşa bildirimde bulunulması gerekmektedir?

- A) Hazine ve Maliye Bakanlığı
- B) TBMM
- C) TOBB
- D) SEGEM
- E) SİSBİS

66. Aşağıdakilerden hangisi sigorta poliçelerinde yer alması gereken bilgilerden değildir?

- A) Sigortanın konusu
- B) Sigortanın tamamlanacağı ve sona ereceği zaman
- C) Sigorta bedeli
- D) Sigorta ettirenin mesleği
- E) Poliçenin düzenlenme tarihi

67. Teminat altına alınan ve riziko gerçekleştiği durum da sigortacı tarafından sigorta ettirene ödemekle yükümlü olunan miktara ne denir?

- A) Lehtar
- B) Riziko
- C) Sigortacı
- D) Sigorta bedeli
- E) Sigorta primi

68. Sigorta sözleşmelerinde taraf olmayan ancak tehlikeli olay meydana geldiği anlarda mevcut durumdan zarar gören ve tazminat alma hakkı olan kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lehtar
- B) Riziko
- C) Sigortacı
- D) Sigorta ettiren
- E) Zarar gören üçüncü şahıs

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

69. Aşağıdakilerden hangisi sigorta sözleşmesinin unsurlarından biri değildir?

- A) Menfaat
- B) Prim
- C) Poliçe
- D) Riziko
- E) Sigorta bedeli

70. Aşağıdakilerden hangisi sigortacının borç ve yükümlülüklerinden biri değildir?

- A) Rizikoyu taşıma
- B) Tazminat
- C) Giderleri ödeme
- D) Aydınlatma ve poliçe verme
- E) Sigorta konusunu takip etme

71. Aşağıdakilerden hangisi sigorta ettirenin borç ve yükümlülüklerinden biri değildir?

- A) Prim ödeme
- B) Poliçe düzenleme
- C) Beyan
- D) Zararı önleme ve azaltma
- E) Bilgi verme ve araştırma yapılmasına izin verme

72. Sigorta sözleşmelerinde menfaatin ortadan kalkması durumu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sigorta sözleşmesinin ana unsuru menfaattir.
- B) Sözleşmenin kurulduğu anda sözleşmenin menfaati ortadan kalksa dahi sözleşme geçerli sayılır.
- C) Menfaat ortadan kalktığı durumda sözleşme sona erer.
- D) Sigorta sözleşmesine konu olan menfaat el değiştirdiği takdirde sözleşme sona erer.
- E) Sözleşmenin kurulduğu anda sözleşmenin menfaati ortadan kalksa dahi sözleşme geçersiz sayılır.

73. Sorumluluk sigortası dışındaki sigorta sözleşmelerinde alacak hakkı ortaya çıktıktan sonra zaman aşım süresi kaç yıldır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 5
- E) 10

74. Sorumluluk sigortalarında sigorta tazminatına ilişkin alacak hakkı kaç yıldır?

- A) 15
- B) 10
- C) 5
- D) 3
- E) 2

ÖĞRENME BİRİMİ 2.

SEKTÖR KURUM VE KURULUŞLARI

KONULAR

- 2.1. DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR
- 2.2. SİGORTA SEKTÖRÜNDE FAALİYET
GÖSTEREN AKTÖRLER
- 2.3. MESLEKİ KURULUŞLAR
- 2.4. ÖZELLİKLİ KURUMLAR

TEMEL KAVRAMLAR

Broker ✓

Sigorta Eksperi ✓

Sigorta Şirketi ✓

Güvence Hesabı ✓

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Sigortacılık Genel Müdürlüğünü
- Sigorta Denetleme Kurulunu
- Acente, broker, sigorta eksperi, aktüer, sigorta şirketi, reasürans şirketi ve bağımsız denetim kuruluşlarını
- Türkiye Sigorta Birliğini, TOBB Sigorta Acenteleri İcra Komitesi ve TOBB Sigorta Eksperleri İcra Komitesini
- Doğal Afet Sigortaları Kurumunu
- Sigorta Tahkim Komisyonunun
- Güvence Hesabını
- Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezini
- Sigortacılık Eğitim Merkezini
- Emeklilik Gözetim Merkezini
- Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunu
- Tarım Sigortaları Havuzunu öğreneceksiniz.

Hazırlık Çalışmaları

1. Sigortacılık Genel Müdürlüğü ile Sigorta Denetleme Kurulunun görevlerinin neler olabileceğiyle ilgili düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. Sigortacılık sektöründe faaliyet gösteren aktörlerden olan broker, aktüer hakkında bildiklerinizi sınıfta arkadaşlarınız ile paylaşınız.
3. Sigortacılık sektöründe var olan özellikli kurumların neler olabileceği konusundaki düşüncelerinizi ifade ediniz.

2. SEKTÖR KURUM VE KURULUŞLARI

Sigortacılık sektöründe faaliyetlerin planlı yürütülmesi; denetimlerinin şeffaf bir şekilde düzenlenmesi için kurum ve kuruluşlara ihtiyaç duyulmuştur. Bu kurum ve kuruluşların en temelde kuruluş amacı sigortacılık faaliyetlerinin eksiksiz ve yanlış bir şekilde yürütülmemesini sağlamaktır. Bu amaç gayesinde kurulan kurum ve kuruluşlar kendilerine düşen görevleri yerine getirerek sigortacılık sisteminin düzenli bir şekilde yürütülmesini sağlarlar.

Görsel 2.1: Hazine ve Maliye Bakanlığı logosu

2.1. DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR

Ülkemizde sigortacılık sektörüne dair tüm faaliyetler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yürütülmektedir (Görsel 2.1). Bu faaliyetler içerisinde sigortacılık sektörünün düzenlenmesi ve denetlenmesi işlemleri de gelmektedir. Hazine ve Maliye Bakanlığı ana hizmet birimi olarak Sigortacılık Genel Müdürlüğü düzenleme faaliyetlerini, merkez birim olarak da Sigorta Denetleme Kurulu denetleme faaliyetlerini yürütmektedir.

1994 yılında Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat Kanunu'nun çıkarılmasıyla Sigortacılık Genel Müdürlüğü ile Sigortacılık Denetleme Kurulu Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı olarak faaliyete başlamıştır.

2001 yılında yayımlanan Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ve bu kanun ile 2007 yılında 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu birleştirilmiştir. Bu kanun düzenlemeleri sonucunda Sigortacılık Genel Müdürlüğü ve Sigorta Denetleme Kurulu birleştirilerek Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu oluşturulmuştur (Görsel 2.2).

Görsel 2.2: Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu logosu

2.1.1. Sigortacılık Genel Müdürlüğü

Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un yürürlüğe girmesiyle birlikte Sigortacılık Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Sigortacılık sektörüne ilişkin idari süreçleri ve düzenleme faaliyetlerini Sigortacılık Genel Müdürlüğü yürütür. Sigortacılık Genel Müdürlüğü ve Sigorta Denetleme Kurulu birleştirilerek Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu oluşturulmuştur.

Sigortacılık Genel Müdürlüğü kaldırılmadan önce Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde ana hizmet birimlerinden biri olarak yer almaktaydı. Sigortacılık Genel Müdürlüğünün sigortacılık sektörü, bireysel emeklilik sistemi, tarım sigortaları, zorunlu deprem sigortası gibi birçok sigortacılık faaliyet alanında görevlerinin olduğu görülmektedir. Sigorta Genel Müdürlüğünün temel görevleri aşağıda sıralanmıştır.

- Sigortacılık sektörüne ilişkin konularda mevzuatların hazırlanmasını ve uygulanmasını sağlamak,
- Sigortacılık ile ilgili diğer kanunlarda yer alan hükümlerin uygulanmasını sağlamak,
- Sigortacılık sektörünün ülkemizde gelişimini sağlamak,
- Bireysel Emeklilik Sistemi'ne ilişkin verilen görevleri yerine getirmek
- Bireysel Emeklilik Sistemi'nin aktif bir şekilde çalışması için gerekli çalışmaları yapmak,
- Sigorta sektörü ile ilgili faaliyetle bulunanların piyasaya girişleri, piyasadan çıkışları, piyasa faaliyetleri ile ilgili düzenlemeleri yerine getirmek,
- Sigortacılık sektöründe faaliyet gösterenlere yönelik denetim raporları işlemlerini yürütmek,
- Emeklilik dönemi gelmiş vakıf, sandıklar ve diğer kuruluşların mali denetimini yapmak,
- Zorunlu Deprem Sigortası'nın uygulanması için gerekli tedbirleri almak,

- Tarım Sigortası'nın uygulanması için gerekli tedbirleri almak,
- Sigortalıların sigorta faaliyetlerine ilişkin şikâyet ve taleplerini incelemek ve dikkate almak,
- Sigorta faaliyetlerine ilişkin tarifeleri, şartları ve talimatları düzenlemektir.

2.1.2. Sigorta Denetleme Kurulu

Ülkemizde özel sigortacılık alanında faaliyet gösteren gerçek veya tüzel kişilerin denetiminin yapılması ihtiyacı doğmuştur. Ortaya çıkan bu ihtiyaç sonucunda devlet adına bu denetimlerin yapılması amacıyla 1963 yılında Sigorta Murakabe Kurulu kurulmuştur. Bu kurul, 1994 yılında Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesine katılmış ve ismi Sigorta Denetleme Kurulu olarak değiştirilmiştir. Kurul, Hazine ve Maliye Bakanlığına doğrudan bağlıdır ve **Sigortacılık Kanunu'na** göre faaliyet gösterir.

Sigorta Kanunu'nun 28. maddesine göre "Türkiye'de faaliyet gösteren sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin özel kanunlarına göre sigortacılık faaliyetinde bulunan kuruluşlar, sigorta ve reasürans araçları, sigorta eksperlik faaliyetleri, aktüerler ve sigortacılık işlemi yapan veya sigortacılık alanında faaliyet gösteren diğer kişilerin her türlü sigortacılık işlemlerinin denetimi Sigorta Denetleme Kurulu tarafından yapılır." Sigorta denetleme kurulu yapmış olduğu denetim ve inceleme sonuçlarını Bakanlığa sunmaktadır. Sigorta Denetleme Kurulu bu denetleme faaliyetlerini yerine getirirken sigorta denetleme uzmanı, denetleme aktüerleri ve bunların yardımcıları ile uyumlu bir çalışma yürütmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Sigorta Denetleme Kurulu Yönetmeliği'nin 7. maddesine göre Sigorta Denetleme Kurulunun görevleri aşağıda sıralanmıştır.

- Sigortacılık Kanunu ve ilgili diğer mevzuatta öngörülen görev ve yetkilerin gerektirdiği her türlü denetleme, inceleme, araştırma ve soruşturma işlerini yürütmek ve sonuçlandırmak,
- Sigortacılık ve diğer mali piyasalar ile ilgili alınacak kararların oluşumuna katkıda bulunmak üzere yurt içi ve yurt dışında meydana gelen gelişmeleri de incelemek ve göz önünde bulundurmak suretiyle sigortacılık ile diğer mali piyasalar hakkında konsolide (vadesi uzatılan) raporlar düzenlemek, bu konulardaki çalışmalara katılmak ve mütalaa vermek (irdelemek),
- Alınan, derlenen ve kendine tevdi edilen (verilen) bilgi, belge ve dokümanlar ile denetim ve izlemelerden elde edilen sonuçları incelemek ve değerlendirmek, yapılacak uygulamalar ve alınacak önlemler konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığına öneriler sunmak,
- Kanunların verdiği görev ve yetkiler çerçevesinde, Hazine ve Maliye Bakanı'nın Kurul tarafından yürütülmesini uygun gördüğü sigortacılık ve benzer mali piyasalar ve kurumlarla ilgili inceleme, araştırma, soruşturma ve denetim faaliyetlerinde bulunmak,
- Görev ve yetki alanına giren konularda mevzuat ve uygulama ile ilgili her türlü araştırma ile diğer çalışmalar yapmak, yürütmek, görüş bildirmek ve bu konularda Hazine ve Maliye Bakanı'na tekliflerde bulunmaktır.

SIRA SİZDE

Sigortacılık sektöründe bir denetleyici kuruma ihtiyaç duyulmaktadır. Bu denetleyici kurumun faaliyet alanlarının neler olabileceğini birkaç cümle ile aşağıdaki boşluğa yazınız.

.....

.....

Günümüzde Sigortacılık Genel Müdürlüğü ve Sigorta Denetleme Kurulunun birleştirilmesi ile Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu oluşturulmuştur.

2.1.2.1. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun Görevleri

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu, sigortacılık sektörünün düzenleme ve denetleme faaliyetlerinin birlikte yürütüldüğü bir kurum olarak kurulmuştur. Bireysel Emeklilik Tasaruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun getirdiği modern anlayış çerçevesinde kurulmuştur. Kurumun kurulmasındaki temel sebepler; Türkiye'de sigortacılık sektörünün hızla büyümesi ve finansal sistemin içinde ağırlığının artması, İstanbul'un küresel finans hâline gelmesi ve sektörün daha dinamik bir anlayışla düzenlenmesidir. Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Sigortacılık Genel Müdürlüğü ve Sigorta Denetleme Kurulu, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun teşkilat ve görevleri hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile birleştirilmiştir. Bu kararname neticesinde birleştirilen iki kurum yerine Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu faaliyete başlamıştır. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu 05.06.2020 tarihinde ilk toplantısını yaparak kuruluş sürecini tamamlamıştır. Bir başkan, üç başkan yardımcısı ve hizmet birimleri ile göreve devam etmektedir. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Düzenleme Kurulu ve Denetleme Kurumu olarak faaliyet göstermektedir (Görsel 2.3).

Görsel 2.3: Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu logosu

Kurumun Görevleri

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu sektörün bel kemiğidir. Sigorta sektörünün daha aktif çalışması, dinamik ilerleme kaydetmesi için gerekli denetimleri yaparak sektöre katkıda bulunur.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun görevleri, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun teşkilat ve görevleri hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 4. maddesinde aşağıdaki gibi belirtilmiştir.

- Diğer mevzuatta yer alan sigortacılık ve özel emekliliğe ilişkin görev ve yetkileri yürütmek,
- Sigortacılık ve özel emekliliğe ilişkin mevzuatı hazırlamak, uygulamak ve ilgililer tarafından uygulanmasını izlemek ve yönlendirmek,
- Ülke sigortacılığının ve özel emeklilik uygulamalarının gelişmesi, sigortalıların ve katılımcıların korunması için tedbirler almak, bu tedbirleri bizzat uygulamak veya ilgili kuruluşlara uygulamak ve uygulanmasını izlemek,
- Sigortacılık ve özel emeklilik alanında faaliyet gösteren kişi ve kuruluşlarla ilgili inceleme, denetleme ve soruşturma işlerini yürütmek,
- Sigortacılık, özel emeklilik ve ilgili diğer mali piyasalarla ilgili alınacak kararların oluşumuna katkıda bulunmak üzere yurt içinde ve yurt dışında meydana gelen gelişmeleri de incelemek ve göz önünde bulundurmak suretiyle sigortacılık, özel emeklilik ve ilgili diğer mali piyasalar hakkında konsolide raporlar hazırlamak, bu konulardaki çalışmalara katılmak ve bilgi vermek, alınan, derlenen ve kendine iletilen bilgi, belge ve dokümanlar ile denetim ve izlemelerden elde edilen sonuçları incelemek ve değerlendirmek,
- Görev alanıyla ilgili mevzuata ve uygulamaya ilişkin her türlü araştırma ve diğer çalışmalarını yapmak, yürütmek ve görüş bildirmek,

Kurulun Görevleri

Türkiye’de sigortacılık sektörünün hızla gelişmesi ve ekonomik sistemin içinde ağırlığının artması, sigortacılık sektörünün daha etkin bir anlayışla düzenlenmesi çabalarını yürüten Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu, son derece önemli faaliyetleri yerine getirmektedir. Ülkemizde Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun çeşitli görev ve yetkileri vardır.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurulunun görevleri, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun teşkilat ve görevleri hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 7. maddesinde aşağıdaki gibi belirtilmiştir.

- Sigortacılık ve özel emekliliğe ilişkin görev ve yetkileri kapsamında bulunan konularda düzenlemeler yapmak ve kararlar almak,
- Kurumun stratejik planını, performans ölçütlerini, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını belirlemek, insan kaynakları ve çalışma politikalarını oluşturmak, kurumun hizmet birimleri ve bunların görevlerini belirlemek,
- Kurumun stratejik planı ile amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanan bütçe teklifini görüşmek ve karara bağlamak,
- Kurumun performansını ve mali durumunu gösteren raporları onaylamak,
- Taşınmaz alımı, satımı ve kiralanması konularındaki önerileri görüşüp karara bağlamak,
- Kanunlarla ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmaktır.

UYGULAMA FAALİYETİ

UYGULAMA NUMARASI	2.1
UYGULAMA ADI	Sigortacılık Sektöründe Denetleme ve Düzenleme Görevini Üstlenen Kuruluşlar
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 2 saat
UYGULAMA AMACI	Sigortacılık sektöründe denetleyici ve düzenleyici kurum ve kuruluşların görevlerini kavrama

AÇIKLAMA: Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun görev ve yetkilerini içeren bir sunum hazırlayınız. Oluşturduğunuz sunumdaki bilgileri arkadaşlarınız ile paylaşınız.

Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır.

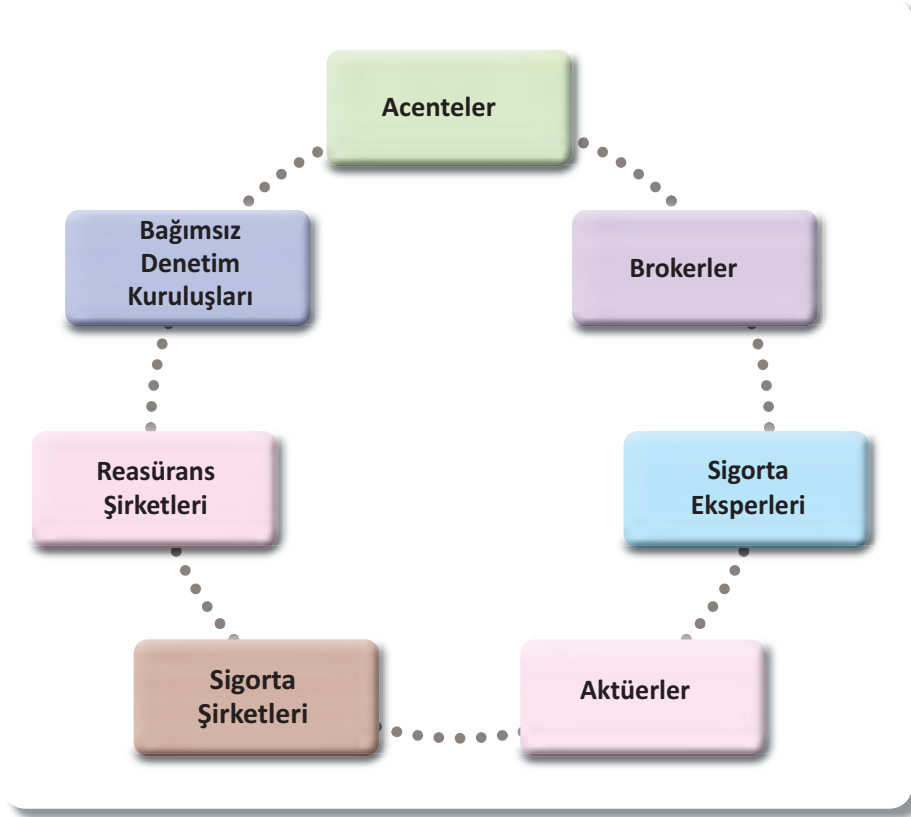
- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmalı ve Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun görev ve yetkileri ile ilgili tüm konuları içermelidir.
- Sunum içeriğinde yazı, resim, tablo, grafik, şekil, fotoğraf gibi farklı materyaller kullanılmalıdır.
- Sunum hazırlanırken Türkçe doğru kullanılmalı, yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.
- Sunum öğrenci tarafından seçilen araçlarla özgün bir şekilde hazırlanmalıdır.

Not: Uygulama faaliyetinin değerlendirilmesinde EK-1 bölümünde yer alan derecelendirme ölçeği kullanılacaktır.

2.2. SİGORTA SEKTÖRÜNDE FAALİYET GÖSTEREN AKTÖRLER

Sigorta, insanların can ve mallarına ilişkin oluşabilecek riskleri minimuma indirmek amacıyla tercih ettikleri çok önemli bir sektörel faaliyettir. Özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısından sonra ülkemizde sigortacılık sektörü gelişmeye başlar ve hızla gelişim gösterir. Bu sebeple sigortacılık işiyle uğraşan kişi ve kurumlara olan ihtiyaç artmıştır. Sigorta sektöründe faaliyette bulunan çeşitli kişi ve kuruluşlar bulunmaktadır. Bu kişi ve kuruluşlar Şekil 2.1'de gösterilmiştir.

Şekil 2.1: Sigorta sektöründe faaliyet gösteren kişi ve kuruluşlar

2.2.1. Acente

Sigorta şirketlerinin pazarlama faaliyetleri açısından en önemli araçlarından biri acentelerdir. Müşterilerin sigorta şirketiyle olan ilişkilerinde bekledikleri yakınlık, alışkanlık, süreklilik vb. durumlar acenteler sayesinde çok daha rahat bir şekilde gerçekleşmektedir.

Sigorta acenteleri, sözleşme dâhilinde ve belirli bir bölge içinde sigorta şirketlerinin nam ve hesabına sigorta sözleşmelerine aracılık eden ve bunları sigorta şirketleri adına yapmayı meslek edinen gerçek ve tüzel kişilerdir (Görsel 2.4).

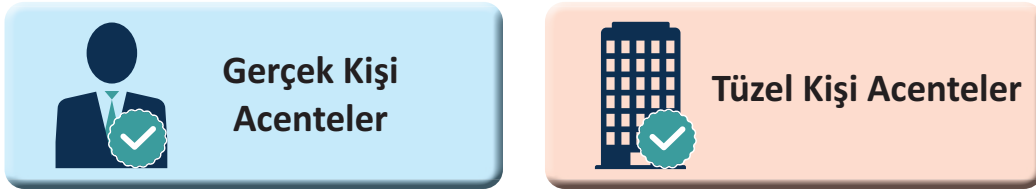

Görsel 2.4: Acente personelleri

Acenteler, acenteyi kuran kişiler açısından ayırım yapılabilmesi adına sınıflandırılmıştır. Şekil 2.2’de acentelerin acenteyi kuran kişiler açısından sınıflandırılması verilmiştir.

- a) Gerçek kişi acenteleri:** Sigorta acenteleri yönetmeliğindeki şartları taşıyan bir şahıs tarafından açılıp faaliyetlerini bireysel olarak yürüten, kendi namına ve hesabına çalışan acentelerdir.
- b) Tüzel kişi acenteleri:** Sigorta acenteleri yönetmeliğindeki şartları sağlayan, acentecilik işlemlerini gerçekleştirmek isteyen şirketlerdir.

Şekil 2.2: Acentelerin sınıflandırılması

Acenteler, varlıklarını sürdürebilmek ve kazanç elde etmek için yapılan sigorta sözleşmeleri üzerinden komisyon şeklinde ücret alırlar. Aynı bölge ve yerde bulunan bir veya birden fazla sigorta şirketiyle eş zamanlı çalışıp kâr elde ederler. Ayrıca acenteler sürdürülebilirliklerinin sağlanması açısından sigorta şirketleriyle birbirlerine fayda sağlamış olurlar.

Birden fazla sigorta şirketini temsil ederek çalışan acentelerin görevleri;

- sigorta yaptırmak isteyen kişi ile sigorta şirketi adına görüşmelerde bulunmak,
- poliçe düzenlemek,
- sigorta sözleşmelerinin uygulanmasını sağlamak,
- sigorta primini tahsil etmek,
- sigortalıya belirli bir orana kadar hasar tazminatı ödenmesi konusunda yardımcı olmaktır.

BUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

Ülkemizde 2016 yılında üretilen primlerin %61,5’i acenteler tarafından gerçekleştirilmiştir.

Acenteler kendisini veya sigorta şirketlerini zarara uğratacak bir durum yaratmamalıdır. Yanlış bilgi aktarımı sonucunda oluşabilecek maddi zararlardan hem acentenin kendisi hem de temsilcisi olduğu sigorta şirketi sorumlu olacaktır. Bundan dolayı acenteler, aracılık faaliyetinde bulunduğu sigorta şirketinin çıkarlarını gözetmekle sorumludur.

SIRA SİZDE

Aşağıda sigorta sektörüyle ilgili bazı kelimeler verilmiştir. Bu kelimelerin içinde geçtiği bir metin (hikâye, örnek olay vb.) yazınız. Metni sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

sigorta acentesi

poliçe

gerçek kişi acentesi

müşteri

hasar

tüzel kişi acentesi

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.2.2. Broker

Sigorta sektöründeki aracı kurumlardan bir diğeri de sigorta brokerleridir. Müşterilerin kendi istek ve ihtiyaçlarına en uygun sigorta şirketini ve poliçeyi bulmaları brokerler sayesinde kolaylaşır.

Sigorta brokeri, sigorta yaptırmak isteyen müşterilere rehberlik eden ve onların lehine temsilcilik yapan kişi veya kuruluştur. Bu faaliyetleri sonucunda, aracılık ettiği sigorta şirketinden komisyon ücreti alır. Poliçe düzenlenip imzalandıktan sonraki süreçte, prim ödemeleri konusunda sigortacıyı temsil ederken bir rizikonun gerçekleşmesi durumunda zarar tespiti konusunda sigortalıyı temsil eder (Görsel 2.5).

Görsel 2.5: Broker ve müşteri görüşmesi

Brokerlerin bazı sorumlulukları vardır. Bu sorumluluklar;

- müşterilerin istek ve ihtiyaçlarına göre araştırma yaparak poliçe hazırlanmasını sağlamak,
- sigortalıya danışmanlık hizmeti vermek,
- yapılan sözleşmeden doğan hakkın takibinde sigortalı adına hareket etmek,
- sigorta şirketi tercihinde tamamen tarafsız ve bağımsız olarak hareket edip müşteriye en doğru şekilde yönlendirmek,
- piyasa durumunu takip ederek sigortalıya gerekli bilgilendirmeleri yapmaktır.

Broker, sigorta sözleşmesinin yapılması neticesinde aracılık faaliyetinde bulunduğu sigorta şirketinden ücret alır. Sigorta sözleşmesinin müşteri ile sigorta yapan işletme arasında yapılması sonucunda brokerin komisyonunu, müşterisi için fiilde bulunmuş olmasına rağmen sigorta yapan şirketin vermesi gerekmektedir.

 SIRA SİZDE

İkişer kişilik gruplara ayrılıңыз. Her grubun öğrencilerinden birinin broker, diğerinin sigorta hizmeti satın alacak müşteri olduğunu düşününüz. Can veya mal sigortası hizmet çeşidini belirleyerek bir metin oluşturunuz. Yazdığınız metni canlandırma yöntemiyle anlatınız.

Sigorta hizmet çeşidi:

Brokerin bağlı olduğu sigorta şirketinin adı:

Brokerin adı soyadı:

Müşterinin adı soyadı:

Canlandırma anlatımı:

[illegible]

2.2.3. Sigorta Eksperi

Güncel Türkçe Sözlük'e göre eksper kelimesi bilirkişi anlamına gelmektedir. **Sigorta eksper**, yaptırılan sigortanın konusuna dâhil olan risklerin gerçekleştiği durumlarda zararların meydana gelme sebeplerini araştıran, oluşan maddi zararın belirlenmesi için gerekli çalışmalarda bulunan ve bu çalışmaların sonuçlarına göre raporların düzenlenmesini meslek olarak yapan gerçek veya tüzel kişiye denir (Görsel 2.6).

Sigorta eksperlerinin bazı sorumlulukları vardır.

Bu sorumluluklar;

- hangi dalda eksperlik faaliyetinde bulunuyorsa o dalda faaliyetlerini yürütmek,
- zarara sebep olan nedenleri tespit etmek,
- hasarı ve hasarın maddiyat kısmını belirlemek,
- zarar sonrası işleğin takibini yapmaktır.

Sigorta eksperliği mesleğinin dayandığı temel ilkeler Şekil 2.3' te sunulmuştur.

Görsel 2.6: Sigorta eksper

Şekil 2.3: Sigorta eksperlik mesleğinin dayandığı temel ilkeler

- a) Tarafsızlık:** Eksper, mesleğini yaptığı sırada mesleğinin gereği tarafsız ve bağımsız olarak hareket etmekle yükümlüdür. Her zaman ön yargıdan uzak davranmalıdır.
- b) Güven:** Eksperlik faaliyetlerini işine olan sadakatiyle gerçekleştirirken mesleki itibarını korumalı ve eksperlik faaliyetlerine yönelik kamu inancını sağlamalıdır.
- c) Mesleki ehliyet:** Sadece uzman ve mesleki ehliyete sahip olduğu alan veya alanlarda eksperlik yapmalıdır.
- ç) Sır saklama:** Eksperlerin meslekle alakalı her türlü bilgi ve belgeyi üçüncü şahıslardan saklı tutması ve paylaşmaması gerekir. Eksperler mesleklerini bıraksalar bile mesleki sırları açıklamama sorumlulukları devam eder. Ayrıca yanında çalışan stajyer veya personelin sır saklama ilkesini ihlal etmesini engelleyecek önlemleri almakla da yükümlüdür. Eğer suç sayılabilecek bir durum oluşmuşsa konuyla ilgili yetkili mercilere haber verilmesi mecburidir.

“Ahlak olmayan yerde kanun bir şey yapamaz.”

Napoleon Bonaparte (Napolyon Bonapart)

Sigorta eksperlerinin faaliyet gösterdiği çeşitli eksperlik branşları vardır. Bu eksperlik branşları;

- kara yolu taşıtları,
- deniz, demir ve hava yolu taşıtları,
- mühendislik,
- mal ve kıymetle ilgili nakliyat,
- kredi ve finans, emniyeti suistimal, hukuksal koruma ve destek,
- tarım ve hayvancılık,
- sağlık, hastalık ve ferdi kazadır.

Eksperler, bağlı oldukları mevzuata göre meslekleri harici başka işlerle uğraşamaz. Sigorta eksperisi sigorta şirketi tarafından görevlendirildiyse eksperin ücreti sigorta şirketi tarafından ödenir. Sigortalı, sigortacı, sigorta ettiren veya sigorta sözleşmesinden fayda sağlayacak kişiler eksper görevlendirdiklerinde ise eksperlik ücreti görevlendirme yapan tarafından ödenir.

SIRA SİZDE

Aşağıda sigorta eksperlik mesleğinin dayandığı temel ilkeler verilmiştir. Temel ilkeler başlığı altındaki (+) yazan kısma bu ilkeye uyan, (-) yazan kısma da bu ilkeye uymayan birer davranış örneği yazınız.

a) Tarafsızlık

+

-

b) Güven

+

-

c) Mesleki ehliyet

+

-

ç) Sır saklama

+

-

2.2.4. Aktüer

Ülkemizde sigortacılık sektöründe gün geçtikçe popülerliği artan mesleklerden biri de aktüerliktir. Bireylerin yaşamlarında (hastalık, sakatlık, ölüm vb.) veya mal varlıklarında tahmin edilemeyen olaylar (yangın, kaza, deprem vb.) olaylar meydana geldikten sonraki zarar durumunu ve bu durumun mali sonuçlarını incelemeyi, şirketler adına hesaplamayı uzman meslek olarak gerçekleştiren uzman kişilere **aktüer** denir.

BUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

Ülkemizde 1951 yılında “Türkiye Aktüerler Cemiyeti” adı altında aktüerler derneği kurulmuştur.

Bu mesleği yapacak olan kişilerin analitik beceriye sahip, istatistiksel analiz araçlarını kullanabilecek ve geliştirebilecek bilgisayar bilgisi yüksek, konuyla ilgili bilgisi olmayanlara gerekli bilgiyi verebilecek ve açıklamalarda bulunabilmek adına sözlü iletişimi iyi olan, olasılık ve istatistiki bilgileri risk ölçmede kullanabilecek matematik bilgisine sahip (Görsel 2.7), riskleri tespit edip bu durumları yönetebilmek için çözüm üretebilecek kabiliyette olması gerekmektedir.

Görsel 2.7: Aktüerin istatistiki bilgi kullanımı

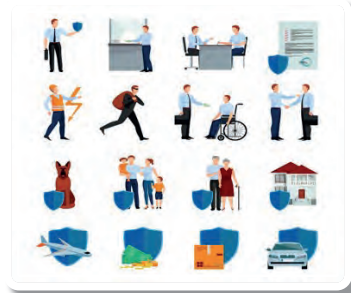
Aktüerlerin yerine getirmesi gereken görevleri;

- gerçekleşen zararların mali sonuçlarını yönetmek,
- oluşabilecek risk araştırmalarını yaparak analizler gerçekleştirmek ve bunlara göre fiyatlandırma üzerine çalışmak,
- istatistiki bilgileri ve matematiksel yöntemleri kullanarak risk gerçekleştiği zaman hasar yönetimi yapmaktır.

Aktüerler sigorta şirketlerinde çalışabilecekleri gibi kendi acentelerini açarak da hizmet verebilirler.

2.2.5. Sigorta Şirketi

Gerek ülkemizin gerekse dünyanın ekonomik ve sosyal düzenine etki eden kuruluşlardır. **Sigorta şirketi**, sigortalılardan aldığı ödemeler (prim) karşılığında sigortaya konu olan risklerin (Görsel 2.8) oluşmasından kaynaklı meydana gelen maddi zararı telafi etmekle yükümlü, hukuka uygun olması gereken ve faaliyetini ruhsatlı olarak sürdüren ticari işletmedir. Faaliyetlerini en iyi şekilde yürüttükleri takdirde halkın rahatının, refahının ve ekonomisinin gelişmesini sağlarlar. Örneğin Leyla Hanım arabasını hırsızlık riskine karşı sigortalatmak istemiştir. Z sigorta şirketi ile görüşmüş ve karşılıklı anlaşmaya varılarak sigorta poliçesine imzalar atılmıştır. Poliçe koşullarına göre Leyla Hanım aylık 3.500,00 TL prim ödeyerek arabasını bir yıl süreyle hırsızlığa karşı sigortalatmıştır. Üç ay sonra Leyla Hanım'ın arabası çalınmıştır. Leyla Hanım durumu Z sigorta şirketine bildirmiştir. Gerekli incelemeler sonucunda Leyla Hanım'ın kusuru bulunmadığı anlaşılmış (arabanın kapılarını kilitlememiş olmak, arabanın kontağı üzerinde anahtarı unutmuş olmak vb.) ve sigorta şirketi tarafından arabanın poliçe üzerinde belirtilen sigorta bedeli olan 150.000,00 TL tazminat ödenmiştir.

Görsel 2.8: Sigorta şirketlerinin hizmetleri

BUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

İlk yerli sigorta şirketi 1893 yılında Osmanlı Umum Sigorta adıyla kurulmuştur.

Sigorta şirketlerinin amacı sigortalanacak menfaatleri bulunan bireylere ulaşip hizmet sunarak poliçe üretimlerini arttırmak ve kâr elde etmektir. Hizmetlerini daha çok kişiye ulaştırarak primlerini arttırıp yaygın bir örgütlenme yapısı oluşturmaktır.

Sigorta şirketlerinin yerine getirmesi gereken başlıca görevleri;

- sigorta poliçesi düzenlemek,
- teminatları belirtmek,
- hasar meydana geldiğinde maddi zararı karşılamak,
- sigorta şirketinin zarar görmesini engelleyici tedbirler almaktır.

SIRA SİZDE

Aşağıdaki kutucuklarda aktüerlerin ve sigorta şirketlerinin sorumluluklarıyla ilgili ifadeler verilmiştir. Verilen bu sorumlulukların aktüere mi yoksa sigorta şirketine mi ait olduğunu bularak örnekteki gibi işaretleyiniz.

Sorumluluk	Aktüer	Sigorta Şirketi
1. Sigorta poliçesi düzenlemek		✓
2. Risk araştırmaları yapıp fiyatlandırma üzerine çalışmak		
3. Zarar meydana geldiğinde hasar yönetimi yapmak		
4. Teminatları belirtmek		
5. Hasar olduğu zaman zararı karşılamak		

2.2.6. Reasürans Şirketi

Riziko gerçekleştiği zaman büyük sigorta bedeline sahip deniz ve hava filoları, barajlar, iş hanları, tatil köyleri, köprüler vb. yerlerin maddi zararlarının karşılanması, sigorta şirketinin maddiyat açısından tek başına

üstlenemeyeceği bir durumdur (Görsel 2.9). Sigorta şirketi bunu reasürans yapabilmek için reasürans şirketi adı verilen şirketlerle iş birliği içinde yapar.

Görsel 2.9: Riskin büyüklüğü

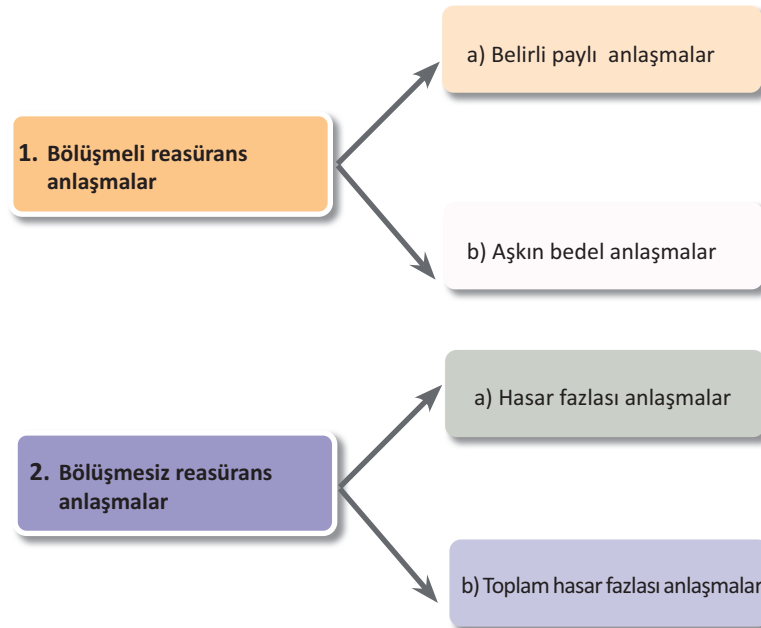
Reasürans şirketi; sigortacının aldığı riskin bir kısmını veya tamamını sigortalattığı, konusunda uzman olan sigorta şirkettir. Riski sigortalatmak isteyen sigorta şirketine **sedan şirket**, reasürans yapan şirkete **reasürör şirket** adı verilir.

Sedan şirket ile reasürör şirket arasında yapılan reasürans anlaşmasına **trete** adı verilir. Sedan şirketin trete yapma-

sının amacı şirket olarak maddi anlamda yeterli olamayacağını düşünmesi, fazla risk almak istememesi ya da sigorta sektöründen olabildiğince fazla pay almak istemesi olabilir.

Örneğin iş insanı Ahmet Bey, gemi filolarını A sigorta şirketine sigortalatır. A sigorta şirketi, Ahmet Bey'in sigorta yaptırdığı gemi filolarına bir zarar gelmesi hâlinde hasarı tek başına üstlenip tazminatı karşılayamayacağını düşünür. Bu sebeple kendisine sigortalatılan gemi filolarını B sigorta şirketine %30, C sigorta şirketine de %20 oranında sigortalatır. Bu örnekte A sigorta şirketi sedan şirket, B ve C sigorta şirketleri ise reasürans şirket ve reasürans yapan sigorta şirketleri olmalarından dolayı da reasürör şirketlerdir. A sigorta şirketinin B reasürans şirketi ile ve yine A sigorta şirketinin C reasürans şirketi ile aralarında yaptıkları anlaşma da trete olarak adlandırılır. Bu örnekte iki adet trete yapılmış olur. Tretelerde B reasürör şirketinin %30, C reasürör şirketinin ise %20 oranında zarar tazmininden sorumlu olduğu bilgileri yer alır.

Şekil 2.4'te reasürans anlaşmalarının rizikonun paylaşım durumuna göre sınıflandırılması verilmiştir.

Şekil 2.4: Reasürans anlaşmalarının rizikonun paylaşım durumuna göre sınıflandırılması

1. **Bölüşmeli reasürans anlaşmalar:** Bu tür anlaşmalarda hasar meydana geldikten sonraki zarardan doğan bedel, belli bir oranda veya miktarda reasürörle sigorta şirketi arasında paylaşılır. Sigorta bedelinde belirtilen pay ne kadarsa sedan o payı ödemekle yükümlüdür. Reasürör de sedandan aldığı sorumluluk payına göre zarara katılır.

Bölüşmeli reasürans anlaşmaları kendi arasında ikiye ayrılır.

- a) **Belirli paylı (kotpar) anlaşmalar:** Her poliçede belirli bir oranı sedanın reasürörle paylaşmak zorunda olduğu reasürörün de bu devri kabul etme mecburiyetinin olduğu anlaşma türüdür. Sedan şirket, anlaşma dönemi içerisinde gerçekleştirdiği her poliçede riskin daha önceden kararlaştırılmış belirli oranını reasüröre devreder. Belirli paylı anlaşmalarda sedan şirket ve reasürörün kâr/ zarar durumu birbiriyle orantılı olarak gider.
 - b) **Aşkın bedel (eksedan) anlaşmalar:** Sigorta şirketi konservasyon (saklama payı) olacak bir tutar belirler. Bu tutara kadar olan zararları sedan şirket karşılar. Meydana gelen zarar, tutarın üstünde ise tutarın üstünde olan kısmı reasürör karşılar. Aşkın bedel anlaşmalarının belirli paylı anlaşmalardan en büyük farkı reasüröre devredilen zarar oranının poliçelere göre değişiklik gösterebilmesidir. Bu anlaşmalarda konservasyon yani maksimum bir limit belirlenir. Limiti aşan zarar, anlaşma kapsamında değerlendirilmez ve reasürör tarafından karşılanmaz.
2. **Bölüşmesiz reasürans anlaşmalar:** Reasürörün sigortacıyla tek bir branş için yapılan anlaşmanın geçerli olduğu zaman içinde, meydana gelen zararın sigortacının zararını aşan kısmını ödemekle yükümlü olduğu anlaşma türüdür. Sedan şirketin reasüröre ödeyeceği reasürans fiyatı, poliçe ücretinden bağımsız olacak şekilde ayarlanabilmektedir (Görsel 2.10). Bu tür anlaşmalarda anlaşmaya dâhil olma ihtimali olan her bir zararın reasüröre haber verilmesi gerekmektedir.

Görsel 2.10: Reasürör ve sedan şirket görüşmesi

Bölüşmesiz reasürans anlaşmalar kendi arasında ikiye ayrılır.

- a) **Hasar fazlası [excess of loss (ikses of los)] anlaşmalar:** Zararın belirlenen miktarı aşması hâlinde aşan kısmın reasürörün karşılaması gerektiği anlaşmadır. Bir veya birden fazla branş belirlenebilir. Bu anlaşmalarda hem alt hem de üst limit belirlenir. Belli bir yıl içinde olacak olan zararlar için sınır koyulabilir.
- b) **Toplam hasar fazlası [stop loss (stop los)] anlaşmalar:** Bir yıl içerisinde bir branştaki zarar durumunun konservasyonu belli bir oranda aşması hâlinde aşan kısmın belli bir oranının reasürörün karşılaması şeklinde olan anlaşmalardır. Her yıl zarar durumu, iklimlerin değişmesi sebebiyle sıkça değişkenlik gösteren tarım ürünleri için tarım sigortalarında kullanılması uygun bir reasürans anlaşmasıdır.

SIRA SİZDE

1. Hasar fazlası anlaşmaları

2. Toplam hasar fazlası anlaşmaları

3. Trete

4. Belirli paylı anlaşmalar

5. Aşkın bedel anlaşmaları

6. Reasürans şirketi

7. Sedan şirketi

Yukarıdaki kutucuklarda sigorta sektörü ile ilgili bazı kavram ve terimler, aşağıdaki tablonun sağ tarafındaki alanlarda ise bu kavram ve terimlerin ilgili olduğu tanımlar verilmiştir. Kavram ve terimlerin başındaki numarayı tanımların sol tarafındaki boşluğa yazarak bu kavram ve terimleri ilgili oldukları tanımlarla eşleştiriniz.

Numara	Tanımlar
.....	Her poliçede belirli bir oranı sedanın reasürörle paylaşmak zorunda olduğu, reasürörün bu devri kabul etme mecburiyetinin olduğu anlaşma türüdür.
.....	Zararın belirlenen miktarı aşması hâlinde aşan kısmın reasürörün karşılaması gerektiği anlaşmadır.
.....	Sigortacının aldığı riskin bir kısmını veya tamamını sigortalattığı, konusunda uzman olan sigorta şirkettir.
.....	Sedan şirketi ile reasürör şirketi arasında yapılan reasürans anlaşmasıdır.

2.2.7. Bağımsız Denetim Kuruluşları

Sigortacılık mevzuatlarına tabi olan, Türkiye’de kurulan sigorta ve reasürans şirketleri ile kuruluşu yabancı ülkede olup Türkiye’deki şubelerinin hesap ve kayıtlarına göre yapılmış yıl sonu mali raporlarını denetleme yetkisi verilen şirketlere **bağımsız denetim kuruluşları** adı verilir.

Bağımsız Denetim Kuruluşları Yönetmeliği; sigorta ve emeklilik ile reasürans şirketlerinin işlemlerinin yürütülmesi, açıklık ve güven içinde gerçekleştirilmesi ve kamuya gerçek bilginin aktarılması için oluşturulmuştur.

Yapılan denetlemelerin düzenlenmesinde yetkili olan merci Hazine ve Maliye Bakanlığıdır.

Denetim görevlileri; denetleme sırasında oluşabilecek fayda sağlayıcı çatışmalardan uzak kalmak, doğruluk ve objektifliklerini etki altına alabilecek durumları yaratmamak, denetleme sonucu oluşturdukları raporlarını kimsenin çıkarlarına olumlu veya olumsuz etki edebileceklerini düşünmeden açıklamak zorundadır.

“Gerçeği söyleyen, hiçbir şeyi hatırlamak zorunda kalmaz.”

Mark Twain (Mark Tiveyn)

SIRA SİZDE

Beş kişilik gruplar oluşturunuz. Üç kişinin sigorta ve reasürans şirketi sorumlusu, diğer iki kişinin ise bağımsız denetim kuruluştan görevlisi olduğunu düşününüz. Sınıfta, sigorta ve reasürans şirketinin bağımsız denetim kuruluştan tarafından denetleneceğini varsayarak bu denetim sürecini canlandıran yaratıcı drama etkinliği gerçekleştiriniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

UYGULAMA NUMARASI	2.2
UYGULAMA ADI	Sigortacılık Sektöründe Faaliyet Gösteren Aktörler
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 2 saat
UYGULAMA AMACI	Sigorta sektöründe faaliyet gösteren aktörlerin bu sektördeki önemini kavrama

AÇIKLAMA: İkişer kişilik gruplar oluşturup sigorta sektöründe faaliyet gösteren aktörlerden bir tanesini ziyaret ediniz. Sigorta sektöründe faaliyet gösteren aktörlerin sigortacılıktaki yeri ve önemine yönelik on adet soru hazırlayınız. Ziyaret ettiğiniz kişilerle röportaj yapınız.

Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır.

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmalı ve sigorta sektöründe faaliyet gösteren aktörler ile ilgili konuları içermelidir.
- Röportaj öğrenciler tarafından seçilen araçlarla özgün bir şekilde hazırlanmalıdır.
- Röportaj soruları sigorta sektöründe faaliyet gösteren aktörlerin sigortacılıktaki yeri ve önemini tespit etmeye yönelik olmalıdır.
- Röportaj içeriğinde yazı, resim, tablo, grafik, video, şekil, fotoğraf gibi farklı materyaller kullanılmalıdır.
- Röportajda Türkçe doğru kullanılmalı, yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.

Not: Uygulama faaliyetinin değerlendirilmesinde EK-1 bölümünde yer alan derecelendirme ölçeği kullanılacaktır.

2.3. MESLEKİ KURULUŞLAR

Mesleki kuruluşlar, kuruluşa kayıtlı olan kişi ve şirketlerin mesleğe başlama ve çıkışları, çalışma şekilleri, eğitim uygulamaları gibi durumlarına ilişkin fikir birliğine varıp buna göre işleyişin devam etmesini ve uygulanmasını kontrol eden kuruluşlardır.

2.3.1. Türkiye Sigorta Birliği

Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği (TSB), sigorta sektöründeki şirketler arasında birlik ve dayanışmanın gerçekleştirilmesi, adil bir rekabet ortamının sağlanması ve sigorta mesleğinin geliştirilmesi amacıyla kurulan, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğindeki meslek örgütüdür (Görsel 2.11). 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 24. maddesinde yer alan hükümlere göre oluşturulmuştur. Birliğin yönetim merkezi İstanbul'da bulunmaktadır. Ülkemizde işleyişini sürdüren tüm yerli ve yabancı sigorta şirketleri ve onların şubeleri bu birliğe üye olmak zorundadır.

Görsel 2.11: Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği logosu

BUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

TSB'nin 41'i mal, 15'i hayat ve emeklilik, 6'sı can, 3'ü reasürans şirket olmak üzere toplam 65 üyesi bulunmaktadır.

TSB'nin yerine getirmekle yükümlü olduğu görevler;

- sigortacılık mesleğinin gelişmesiyle ilgili çalışmaları ve araştırmaları desteklemek,
- üyelerin hak ve menfaatlerini korumak, rekabet gücünü arttırıp haksız rekabeti önlemek,
- uygulanması zorunlu olan meslek kurallarını oluşturmak,
- yurt içinde ve dışındaki sigortacılıkla ilgili meslek kuruluşlarıyla ilişkiler kurarak onlarla aktif bir iletişim gerçekleştirmek,
- sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri arasındaki mesleki dayanışmanın güçlenmesini sağlamak ve şirketler için etik ilkeler belirlemek,
- kuruluş ve derneklerle iş birliği yaparak sigortacılık, bireysel emeklilik, tasarruf gibi konularda eğitimlerin verilmesini sağlamak,
- sigortacılıktaki tahkim faaliyetlerini düzenleyip sigorta hakemlerinin liste kaydını tutmak,
- kamu idaresine sigorta ve özel emeklilikle ilgili fikir beyan etmektir.

[illegible]

Görsel 2.12: Sigorta Acenteleri İcra Komitesi üye seçimi

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile TOBB'un birlikte belirlediği usul ve esaslara göre Sigorta Acenteleri İcra Komitesi için üye seçimi yapılır (Görsel 2.12). Sigorta Acenteleri İcra Komitesinde görev almak üzere Sigorta Acenteleri Sektör Meclisi mensupları arasından yedi asil ve yedi yedek üye seçilir. TOBB tarafından da iki üye seçilir. TOBB'un seçtiği iki kişiden biri TOBB yönetim kurulu üyesi diğeri de TOBB genel sekreteri veya görevlendireceği yardımcısı olup ikisi de daimî üye olarak görev yapar. Sigorta Acenteleri Sektör Meclisine ve Sigorta Acenteleri İcra Komitesine seçilmek için en az on yıl bilfiil acentelik yapmış olmak gerekir.

Sigorta Acenteleri İcra Komitesinin bazı görevleri vardır. Bu görevler;

- acentelerin uygulama faaliyetlerinde birlik oluşturmaya çalışmak,
- rekabet ortamının adil ve dürüst bir şekilde olmasını sağlayıcı tedbirler alarak iş ahlakını sağlayacak etik meslek kuralları oluşturmak,
- yurt içinde ve dışında sigorta ve acentelikle ilgili gelişmeleri izleyerek elde edilen bilgileri ilgililere ulaştırmak,
- konferans, seminer, kurs vb. gibi eğitimler vererek mesleğin geliştirilmesini sağlamak,
- sigorta acenteliği uygulaması için gerekli olan fiziki koşulları tespit etmek,
- yıllık rapor hazırlayıp TOBB yönetim kuruluna sunmak,
- acente faaliyetini yapabilmek için sigortacılık mevzuatına göre levhaya kayıt etme ve kayıttan silinme işlemlerini yapmak,
- sigorta acenteleri ile ilgili sigortacılık faaliyetlerinde kural dışı uygulamalara gerekli disiplin cezasını vermek,
- Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından verilen diğer görevleri yapmaktır.

SIRA SİZDE

Öğretmeninizin vereceği kâğıtlara aşağıdaki ifadelerle ilgili bildiklerinizi ve aralarındaki ilişkiyi yazınız. Bu ifadeleri öğretmeninizin rehberliğinde sınıf arkadaşlarınızla değerlendiriniz.

**TOBB Sigorta
Acenteleri İcra Komitesi**

**Sigorta Acenteleri
Sektör Meclisi**

**Hazine ve Maliye
Bakanlığı**

2.3.3. TOBB Sigorta Ekspertleri İcra Komitesi

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'na göre bu komite dokuz kişiden oluşur. Mesleğinde güven ve deneyim sahibi, levhaya kayıtlı olan ve en az on yıl bilfiil ekspertlik yapmış kişilerden Sigorta Ekspertleri İcra Komitesi için Hazine ve Maliye Bakanlığı ve TOBB'un birlikte belirlediği usul ve esaslar dâhilinde yedi asil ve yedi yedek üye seçilir (Görsel 2.13). TOBB tarafından da iki üye seçilir. TOBB'un seçtiği iki kişiden biri TOBB yönetim kurulu üyesi, diğeri de TOBB genel sekreteri veya görevlendireceği yardımcısı olup ikisi de daimî üye olarak dört yıl görev yapar.

Görsel 2.13: Güvenilir ve deneyimli bir ekspert

Sigorta Ekspertleri İcra Komitesinin bazı görevleri vardır. Bu görevler;

- ekspertlerin uygulama faaliyetlerinde birlik oluşturmaya çalışmak,
- rekabet ortamının adil ve dürüst bir şekilde olmasını sağlayıcı tedbirler alarak iş ahlakını sağlayarak etik meslek kuralları oluşturmak,
- yurt içinde ve dışında sigorta ve ekspertlikle ilgili gelişmeleri izleyerek elde edilen bilgileri ilgililere ulaştırmak,
- konferans, seminer, kurs gibi acente ile ilgili eğitimler vererek mesleğin geliştirilmesini sağlamak,
- sigorta ekspertliği uygulaması için gerekli fiziki koşulları tespit etmek,
- yıllık rapor hazırlayıp TOBB yönetim kuruluna sunmak,
- sigorta ekspertliği yapabilmek için sigortacılık mevzuatına göre levhaya kayıt etme ve kayıttan silinme işlemlerini yapmak,
- sigorta ekspertliği ile ilgili sigortacılık faaliyetlerinde kural dışı uygulamalara gerekli disiplin cezasını vermek,
- Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından verilen diğer görevleri yapmaktır.

SIRA SİZDE

Öğretmeninizin dağıtacağı kağıtlara “TOBB Sigorta Ekspertleri İcra Komitesi” konusu ile ilgili bir doğru, bir de yanlış ifade yazınız. Kâğıtları katlayarak öğretmeninize veriniz. Daha sonra öğretmeninizde toplanan kâğıtlardan ikisini çekiniz. Yüksek sesle okuyunuz. Size gelen ifadelerin doğru mu, yanlış mı olduğunu açıklayınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

UYGULAMA NUMARASI	2.3
UYGULAMA ADI	Mesleki kuruluşlarla ilgili broşür çalışması
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 2 saat
UYGULAMA AMACI	Mesleki kuruluşları kavrama

AÇIKLAMA: Mesleki kuruluşlarla ilgili bilgiler içeren bir broşür hazırlayınız.

Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır.

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmalı ve mesleki kuruluşlar ile ilgili bilgileri içermelidir.
- Broşür içeriğinde yazı, resim, tablo, grafik, video, şekil, fotoğraf gibi farklı materyaller kullanılmalıdır.
- Broşür hazırlanırken Türkçe doğru kullanılmalı, yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.
- Broşür en az A4 boyutunda olmalı, üçe katlanmalı ve broşürün her iki yüzü de kullanılmalıdır.

Not: Uygulama faaliyetinin değerlendirilmesinde EK-1 bölümünde yer alan derecelendirme ölçeği kullanılacaktır.

2.4. ÖZELLİKLİ KURUMLAR

Sigortacılık sektöründe sistemin verimli bir şekilde işleyebilmesi, öncelikle kamu yetkilileri olmak üzere sektör çalışanları, sektör temsilcileri ve meslek örgütleri vb. tüm tarafların iş birliği içinde hareket etmesiyle mümkün olmaktadır. Görevli kamu kuruluşlarının veya meslek örgütlerinin denetimi, bazen sektör çalışanlarının kişisel davranışları veya öz denetimleri aracılığıyla da sağlanmaktadır.

Sigortacılık sektöründe denetim ve gözetimin temel amaçları Şekil 2.5'te verilmiştir.

Sigortalıların menfaatlerinin gözetilmesi

Sigortacılık sistemine olan güvenin artırılması

Sigortacılık sektöründe haksız rekabetin önlenmesi

Kanun ve mevzuatların aktif şekilde takip edilmesi ve uygulamaya geçirilmesi

Şekil 2.5: Sigortacılık sektöründe denetim ve gözetimin temel amaçları

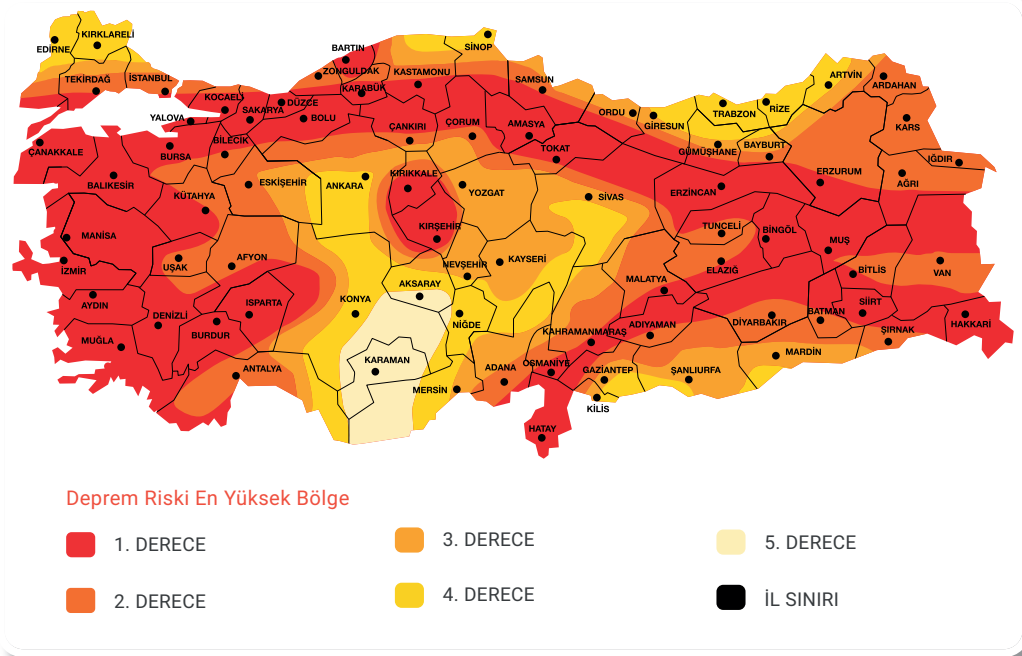
Bu amaçların gerçekleşmesi amacıyla ülkemizde sigortacılık faaliyetleri, düzenleyici ve denetleyici kurumlar tarafından yakından takip edilmektedir. Düzenleyici ve denetleyici bu kurumlar, özel amaçlarla kurulmuş kurumları bünyesinde barındırdığı için çeşitli özellikler arz etmektedir (Görsel 2.14).

Görsel 2.14: Sigortacılıkta denetim ve gözetim

2.4.1. Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK)

Deprem, yer yüzeyinde meydana gelen doğal olaylardandır. Ülkemiz topraklarının %98'i aktif deprem kuşakları üzerinde yer almaktadır (Görsel 2.15). Çok sayıda can ve mal kaybı ile sonuçlanan 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi, bu gerçeğin en acı örneklerinden biri olarak hâlâ hafızalarda yer almaktadır. Ayrıca yakın tarihte gerçekleşen Van, Elazığ ve İzmir depremleri de ülkemiz açısından deprem riskine karşı alınması gereken önlemlerin önemini bir kez daha göstermiştir. Yaşanan tüm bu depremler vatandaşlarımızın deprem konusunda bilinçlendirilmesi, maddi ve sosyal zararlarının en aza indirilmesi için tüm önlemlerin alınması gereğini ortaya koymuştur.

Görsel 2.15: Türkiye deprem bölgesi haritası

Depremi engellemek mümkün olmasa da ekonomik hasarlarından korunmak mümkündür. Depremlerin nasıl oluştuğunu öğrenerek, sonuçları hakkında bilgiler toplayarak, hazırlıklı olarak depremde ve olası kayıplardan korunulabilir (Görsel 2.16).

Görsel 2.16: Depremde hasar görmüş bir bina

Görsel 2.17: Doğal Afet Sigortaları Kurumu logosu

Ülkemizde 17 Ağustos 1999 tarihinde gerçekleşip çok sayıda can ve mal kaybına neden olan Marmara Depremi'nden sonra depremin verebileceği hasarların en aza indirilmesi amacıyla birçok önlem alınmıştır. Bu önlemlerden biri de Zorunlu Deprem Sigortası'na (ZDS) yönelik yapılan yasal düzenlemedir.

27 Eylül 2000 tarihinde yürürlüğe giren 587 sayılı Zorunlu Deprem Sigortası Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile konutlar için Zorunlu Deprem Sigortası teminatı sunan DASK kurulmuştur (Görsel 2.17).

Bu kurum, Zorunlu Deprem Sigortası'nın uygulama ve yönetim faaliyetlerinden sorumlu, tüzel kimliğe sahip bir kamu kuruluşudur.

Zorunlu Deprem Sigortası, binalara yönelik olarak geliştirilmiş bir sigorta sistemidir. 6305 sayılı Afet Sigortaları Kanunu 10. maddesi ile teminat altına alınan binalar Şekil 2.6'da sunulmuştur.

Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamındaki bağımsız bölümler

Doğal afetler nedeniyle devlet tarafından yaptırılan meskenler

Binaların içinde yer alan ve ticarethane, büro vb. amaçlarla kullanılan bağımsız bölümler

Tapuya kayıtlı ve özel mülkiyete tabi taşınmazlar üzerinde mesken olarak inşa edilmiş binalar

Şekil 2.6: Zorunlu Deprem Sigortası ile teminat altına alınan binalar

Zorunlu Deprem Sigortası ile kapsam dışında bırakılan binalar ve bina bölümleri;

- belediyeler, hastaneler vb. kamu hizmet binası olarak kullanılan binalar ve bağımsız bölümleri,
- köy yerleşim alanlarında yapılan binalar,
- iş hanı, fabrika vb. ticari veya sınai amaçla kullanılan binalar,
- ruhsatsız binalar,
- bina taşıyıcı sistemi, kolonu olumsuz yönde etkileyecek şekilde zayıflığı belirlenmiş binalar,
- bina taşıyıcı sistemi, kolonu olumsuz yönde etkileyecek şekilde bina yapım ruhsatına, projeye aykırı olarak inşa edilmiş olan binalar,
- harap ve terk edilmiş binalardır.

SIRA SİZDE

Ülkemiz, deprem açısından çeşitli sınıflandırmalarla bölgelere ayrılmış ve deprem haritası ile gösterilmiştir. Türkiye deprem bölgesi haritasını göz önünde bulundurarak deprem açısından yüksek ve düşük riskli beş ili aşağıdaki başlıkların altına yazınız.

Deprem Riskinin Yüksek Olduğu Beş İl

Deprem Riskinin Düşük Olduğu Beş İl

2.4.1.1. Doğal Afet Sigortaları Kurumunun Amaçları

Toplumda DASK olarak bilinen Zorunlu Deprem Sigortası; 6305 sayılı Afet Sigortaları Kanunu 2. maddeye göre “Deprem ve deprem kaynaklı yangın, infilak, tsunami veya yer kayması risklerine karşı oluşturulan ve depremin binaya verebileceği maddi zararı poliçede yazılı miktar oranında karşılayan bir sigorta türüdür.”

BUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

Dünyada her yıl 3,5 milyon civarında deprem meydana gelir. Bunların yalnızca 1 milyona yakını kaydedilebilir

DASK, kamu tüzel kişiliğine sahip bir sigorta havuzudur. DASK kâr amacı gütmeyen bir kurumdur. Kamu ve özel sektörün iş birliği ile oluşturulmuştur. DASK, “Deprem geçecek, hayat devam edecek.” anlayışıyla deprem sonrasında insanların yaşamının kaldığı yerden yeniden devam etmesini amaçlamaktadır. Zorunlu Deprem Sigortası, sigortalı konut sahiplerine deprem ve depremden kaynaklanan yangın, infilak, yer kayması ve tsunami risklerine karşı, sigortalı konut sahiplerine maddi güvence sağlar. Bina hasarının tazmin edilmesini sağlayarak refah seviyesinin ve yaşamın normal seyrine dönmesine aracılık eder.

Devletin ve sigorta sektörünün desteği ile kurulan DASK sisteminin kuruluş amaçları aşağıda sıralanmıştır

- Sigorta kapsamına giren binaların depreme karşı teminat altına alınması,
- Risk paylaşımının yapılması,
- Halka yansıyacak ek vergilerin önlenmesi,
- Sigorta faaliyetlerinin teşvik edici bir araç olarak kullanılması,
- Vatandaşlarda sigorta ve sosyal yardımlaşma duygusunun gelişmesinin sağlanması,
- Depremi verdiği zararların karşılanmasında uzun vadeli kaynak birikiminin temininin sağlanması,
- Depremi getireceği mali yükümlülüğün sigorta yoluyla sermaye piyasalarına dağıtılması,
- Deprem sonrası ülke ekonomisine yönelik oluşabilecek mali yükün azaltılmasıdır.

Ülkemizin deprem kuşağında yer alması sebebiyle deprem gerçeğiyle yaşamak zorunda olduğumuz göz ardı edilmemesi gereken bir gerçektir. Bu gerçeklikten hareketle deprem sonrasında oluşabilecek olumsuzluklarla baş edilebilmesi için ülke genelinde daha fazla güvenceye sahip olunması gerekmektedir. Bu nedenle bireysel olarak da Zorunlu Deprem Sigortası yaptırmaya özen gösterilmelidir. Ülkemizde Zorunlu Deprem Sigortası yaptırmaya oranları (2020) aşağıdaki görselde gösterilmiştir (Görsel 2.18).

Coğrafi Bölgeler Bazında Sigortalı Oranları (2020)

Görsel 2.18: 2020 Yılı Coğrafi bölgeler bazında sigortalı oranları

SIRA SİZDE

DASK sisteminin kuruluş amaçları göz önüne alındığında Zorunlu Deprem Sigortası'nın bireylere sağladığı ekonomik ve sosyal faydalar neler olabilir? Aşağıda verilen ilgili kutucuklara bu faydaları yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.4.1.2. Doğal Afet Sigortaları Kurumu Görev ve Yetkileri

DASK, kamu ve özel sektörün iş birliği ile faaliyetlerini sürdürür. Kurum çalışmaları, yönetim kurulu ve teknik işletici tarafından yürütülür. Yönetim kurulu, kurum çalışmalarının düzenli ve verimli bir şekilde yürütülmesinden sorumlu iken teknik işletici, kurumun teknik ve operasyonel işlerinden sorumludur.

Yönetim Kurulu

DASK, biri başkan olmak üzere toplam yedi üyeden oluşan yönetim kurulu tarafından yönetilmektedir. Kurul üyeleri temsil ettikleri kurumun önerisiyle Hazine ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakan tarafından atanır. Bu kurul; alanlarında uzmanlaşmış beş üst düzey kamu görevlisi, bir özel sektör yetkilisi ve bir üniversite temsilcisinden oluşmaktadır. Bu üyelerin Zorunlu Deprem Sigortası faaliyetlerini başarıyla yürütmeleri için mutlaka yeterli bilgi ve tecrübeye sahip olmaları gerekmektedir.

6305 sayılı Afet Sigortaları Kanunu'nun 5. maddesine göre yönetim kurulunun görev ve yetkileri aşağıda sıralanmıştır.

- Kurumun iş ve işlemlerine yönelik çalışma planı düzenlemek,
- Teknik işleticinin çalışma esas ve usullerini belirlemek,
- Teknik işletici tarafından yüklenmiş görevlerin zamanında ve tam olarak yerine getirilmesini sağlamak,
- Hasar tespitine ve tazminat ödemelerine ilişkin esas ve usulleri belirlemek,
- Risk paylaşımı ve reasürans planlarını onaylamak, koruma amaçlı sermaye piyasası araçları çıkarılmasına karar vermek,
- Kurum adına sigorta sözleşmesi yapmaya yetkili sigorta şirketleri ile bunların uymaları gereken esas ve usulleri Bakanlığın görüşünü alarak belirlemek,
- Kurum varlıklarının yatırıma yönlendirilmesine ilişkin esas ve usulleri belirlemek,
- Halkla ilişkiler, tanıtım ve eğitim kampanyaları yapılmasına karar vermek, bu konuda uygulanacak esas ve usulleri belirlemek,

- Pazarlama faaliyetlerine yönelik esas ve usulleri belirlemek,
- Kurum ihtiyaçları için yapılacak mal ve hizmet satın alımına karar vermek, bu konuda uygulanacak esas ve usulleri belirlemek,
- Bakanın uygun görmesi hâlinde, uluslararası kuruluşlarla ve diğer ülkelerin benzeri kuruluşlarıyla işbirliği konularına ve yapılacak çalışmalara karar vermek,
- Bakanlar Kurulunca karar verilmesi hâlinde Zorunlu Deprem Sigortası dışındaki diğer teminatlara ilişkin esas ve usulleri belirlemek,
- Halefiyet (yerine geçme) hakkının kullanılmasına ilişkin esas ve usulleri belirlemek,
- Kurumun faaliyetleri hakkında Hazine ve Maliye Bakanlığına ve Bakana bilgi vermektir.

Teknik İşletici

Kurumun teknik iş ve işlemlerinin yürütülmesiyle görevlendirilen şirkete **teknik işletici** adı verilir. DASK'ın teknik işlerinin yürütülmesi, dışarıdan hizmet alımı yoluyla sağlanmaktadır. Hazine ve Maliye Bakanlığı bu iş için şartları uyan şirketlerden biriyle en fazla beş yıllık hizmet sözleşmesi yapmaktadır (6305 sayılı Afet Sigortaları Kanunu'nun 6. maddesi). Teknik işletici, yaptığı tüm işlemlerle ilgili yönetim kurulunu bilgilendirmekle yükümlüdür. Ayrıca yönetim kuruluna karşı sorumludur.

Teknik işleticinin sahip olduğu görev ve yetkiler aşağıda sıralanmıştır.

- Yetkili sigorta şirketleri ile ilgili işlemleri yürütmek,
- Tazminat ödemeleri, prim tahsili, hasarların tespiti gibi işlemleri yerine getirmek,
- Reasürans planları, risk transferleri ve hasar ödemesinde kullanılacak planları hazırlamak ve yönetim kurulunun onayını alarak uygulamak,
- Kurumda oluşan fonları yatırıma yönlendirmek,
- Halkla ilişkiler, reklam, tanıtım ve eğitim hizmetlerini yürütmek,
- Kurum işleri için dışarıdan temin edilmesi gereken mal ve hizmet alımları hakkında yönetim kurulunu bilgilendirmek ve bu işlemleri gerçekleştirmek,
- Kurum işlerinin daha verimli yürütülmesi için gerekli gördüğü hususlarda yönetim kuruluna öneride bulunmak,
- Kurumun gelir ve giderlerini ve muhasebeleştirme sürecini takip etmek,
- Kurumun harcama planını yönetim kuruluna sunmadan önce Bakanlığın onayına sunmak,
- İçinde bulunulan yıl gerçekleştirilen çalışmalar ve projeler ile bir sonraki yıl yapılması planlanan çalışmalar ve projelere yönelik Bakanlığa sunum yapmak,
- Kurum adına diğer kişi, kurum ve kuruluşlarla gerekli yazışmaları yapmak,
- Yapılan başvuru ve şikâyetleri kurum adına değerlendirmek ve sonuçlandırmak,
- Kurumun yıllık faaliyet raporunu, her hesap dönemini müteakip dördüncü ayın sonuna kadar hazırlamak
- Yönetim Kurulunun sekretarya hizmetlerini yürütmek,
- Kuruma ait evrakları ve diğer belgeleri uygun şekilde muhafaza etmek,
- Bakanlık tarafından istenen raporları hazırlamak,
- Yönetim kurulunca verilen diğer görevleri yerine getirmek,

2.4.1.3. Doğal Afet Sigortaları Kurumunun Sunduğu Teminatlar

Zorunlu Deprem Sigortası, depremin ve deprem sonucunda gerçekleşen yangın, infilak, tsunami ve yer kaymasının direkt olarak neden olacağı maddi hasarları, poliçede belirtilmiş limitler dâhilinde karşılar. Sigortalanan konutta meydana gelen kısmi veya tam zarar, nakit olarak karşılanır. Ancak Zorunlu Deprem Sigortası'nda binanızın bazı bölümleri teminat kapsamında iken bazı bölüm ve durumlar teminat dışında kalmaktadır (Tablo 2.1).

Tablo 2.1: Zorunlu Deprem Sigortası Teminat İçi ve Teminat Dışı Durumlar/ Bina Bölümleri

TEMİNAT KAPSAMINDA OLAN DURUMLAR/BİNA BÖLÜMLERİ	TEMİNAT KAPSAMI DIŞINDA OLAN DURUMLAR/BİNA BÖLÜMLERİ
• Ana duvarlar	• Enkaz kaldırma masrafları
• Temeller	• Kâr kaybı
• Bağımsız bölümleri ayıran ortak duvarlar	• İş durması
• Bahçe duvarları	• Kira mahrumiyeti
• İstinat duvarları	• Her türlü taşınır mal
• Tavan ve tabanlar	• Tüm bedenî zararlar ve vefat
• Merdivenler	• Alternatif ikametgâh, iş yeri masrafları
• Çatılar	• Manevi tazminat talepleri
• Asansörler	• Mali sorumluluk vb. durumlardan dolayı oluşan zararlar
• Bacalar	• Deprem sonucu dışında kalan hasarlar
• Sahanlıklar, koridorlar	• Binanın kusurlu yapısı nedeniyle oluşmuş zararlar

UYGULAMA FAALİYETİ

UYGULAMA NUMARASI	2.4
UYGULAMA ADI	İl Bazında Zorunlu Deprem Sigortası Sigortalılık Oranı
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 2 saat
UYGULAMA AMACI	İl bazında Zorunlu Deprem Sigortası sigortalılık oranını kavrama

AÇIKLAMA: Ülkemizde Zorunlu Deprem Sigortası yaptıma oranı bakımından sigortalılık oranı en yüksek ve en düşük beş ilimizi araştırarak bir afiş hazırlayınız.

Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır.

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmalı ve Zorunlu Deprem Sigortası yaptıma oranları ile ilgili konular yer almalıdır.
- Afiş içeriğinde yazı, tablo, grafik, resim, şekil, fotoğraf gibi farklı materyaller kullanılmalıdır.
- Afiş hazırlanırken Türkçe doğru kullanılmalı, yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.
- Afiş en az A3 boyutunda olmalıdır.

Not: Uygulama faaliyetinin değerlendirilmesinde EK-1 bölümünde yer alan derecelendirme ölçeği kullanılacaktır.

2.4.2. Sigorta Tahkim Komisyonu

Sigorta Tahkim Komisyonu, 14.06.2000 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Sigortacılık Kanunu'nun 30. maddesi ile yürürlüğe girmiştir. Bu komisyon, bir Bakanlık temsilcisi, iki birlik temsilcisi, bir tüketici derneği temsilcisi ile Bakanlıkça belirlenecek bir akademisyen hukukçu temsilcinin katılımı ile oluşur.

Komisyon, sigorta ettiren veya sigorta sözleşmesinden menfaat sağlayan kişiler ile riski üstlenen taraf arasında sigorta sözleşmesinden doğan anlaşmazlıkların çözümü amacıyla kurulmuştur.

Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği nezdinde oluşturulan ve sigortacılık faaliyetinde bulunan kuruluşlardan sisteme üye olmak isteyenler, yazılı olarak Sigorta Tahkim Komisyonuna başvurmak zorundadır (Görsel 2.19).

Görsel 2.19: Sigorta Tahkim Komisyonu logosu

2.4.2.1. Sigorta Tahkim Komisyonuna Başvuru Şartları

Sigorta Tahkim Komisyonuna yapılacak başvurular için süreç, kişilerin uzman yardımına gerek duymaksızın yapabilecekleri şekilde tasarlanmıştır. Başvurular dosya üzerinden değerlendirilmektedir. Duruşma ise hakemlerce gerekli görüldüğü takdirde düzenlenmektedir. Haklılığı ispat eder nitelikteki tüm belgelerin komisyona sunulması bu anlamda önem arz etmektedir.

Tahkim sistemine üye bir sigorta kuruluşu ile anlaşmazlık yaşanılması hâlinde öncelikle bu anlaşmazlığın giderilmesi için ilgili sigorta kuruluşuna başvuru yapılması gerekmektedir. Sigorta şirketinin başvurulara cevaben gönderdiği son yazının talebi karşılamaması durumunda veya sigorta şirketinden 15 iş günü içinde yazılı bir cevap alınmadığı takdirde iddianın ispatına yarayacak diğer belgelerle birlikte Tahkim Komisyonuna başvuru yapılabilir (Görsel 2.20).

SAYFA 1

SİGORTA TAHKİM KOMİSYONU

BAŞVURU FORMU

I - Başvuru Sahibi Gerçek Kişi ile İlgili Bilgiler
Eğer başvuruyu bir gerçek kişi sıfatı ile yapıyorsanız aşağıdaki bilgileri doldurunuz.

Adı :	Cinsiyeti :	☐ Kadın ☐ Erkek
Soyadı :	T.C.Kimlik Numarası :	
Mesleği (Eğer emekli iseniz önceki işiniz)	Öğrenim Durumu :	
Bildirim Adresi :	Doğum Tarihi :	
İkamet Edilen İlçe :	İkamet Edilen İl :	
İş Telefonu :	Cep Telefonu :	
Ev Telefonu :	E-posta Adresi :	@
Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Adresi		@

II – Başvuru Sahibi Tüzel Kişi ile İlgili Bilgiler
Eğer başvuruyu bir şirket, dernek vakıf veya bir başka tüzel kişi adına yapıyorsanız aşağıdaki bilgileri doldurunuz ve söz konusu tüzel kişiliği temsil yetkiniz bulunduğuna dair imza sirküleri ve / veya yetki belgelerinizi ekleyiniz.

Tüzel Kişinin Resmi Unvanı :	
Vergi Dairesi ve Vergi Numarası :	
Bildirim Adresi :	
Tüzel Kişiyi Temsilen Başvuran Kişinin Adı Soyadı ve Unvanı :	
İrtibat Numarası :	E-posta Adresi : @
Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Adresi	@

III - Vekile İlişkin Bilgiler (Başvuru vekaleten yapılıyor ise bu bölüm de ayrıca doldurulacaktır.)

Vekil Adı Soyadı :	T.C.Kimlik Numarası :
Bildirim Adresi :	
İrtibat Telefonu :	E-posta Adresi @
Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Adresi	@

* Tahkim sürecindeki tüm bildirimler bu alanda belirtilen posta adresine veya elektronik posta adresine yapılacaktır. (Vekaleten yapılan başvurularda bildirimler vekilin adresine yapılacaktır.) Posta adresindeki bir yanlışlıktan, elektronik posta adresinin yanlış yazılmasından veya herhangi bir sebeple çalışmamasından doğacak zararlardan Komisyonumuzun ve hakemlerin sorumluluğu bulunmamaktadır.

IV - Başvuru Konusuna İlişkin Bilgiler

Hakkında Başvuru Yaptığınız Davalı Sigorta Kuruluşunun Adı / Ticari Unvanı :	
Police Türü (Trafik, Kasko, Yangın vs.) :	Police No :
Hasar Dosya No :	Plaka No (Kendi Aracınız) :
Hasarın / Rizikonun Gerçekleşme Tarihi :	Uyuşmazlık/ Dava Tutarı : (Talep Edilen Tutar)
Sigorta Kuruluşuna Talebinizle İlgili Yapılan Başvuru Tarihi :	Sigorta Kuruluşu Kısmi ödeme yapmış ise belirtiniz : TL

Görsel 2.20: Başvuru formu

SEKTÖR KURUM VE KURULUŞLARI

SAYFA 2

STK-F.1.1.3/12/2019

Police Başlangıç Tarihi : Police Bitiş Tarihi :

Sigorta Kuruluşu başvurunuzla ilgili olarak nihai cevabını verdi mi? ☐ EVET ☐ HAYIR

Başvuru konunuz ile ilgili olarak mahkemeye veya Tüketici Sorunları Hakem Heyeti'ne müracaat ettiniz mi? ☐ EVET ☐ HAYIR

Başvuru konunuzla ilgili devam eden bir ceza davası veya savcılık soruşturması mevcut mudur? ☐ EVET ☐ HAYIR

Başvuru konunuz ile ilgili olarak Hazine Müsteferi'na veya başka bir kişiyet mercine müracaat ettiniz mi? ☐ EVET ☐ HAYIR

Daha önce aynı uyumsuzluk ile ilgili olarak Sigorta Tahkim Komisyonuna başvuru yaptığınız mı? ☐ EVET ☐ HAYIR

Aynı uyumsuzluk ile ilgili olarak daha önce başvuru yapıldı ise başvuru numarası ve sonucunu lütfen aşağıda belirtiniz.

"Evet" seçeneğini işaretlediğiniz sorulara ilişkin bilgilerinizi.

V - Komisyonca Başvuru Ücretine İlişkin Bilgiler

Uyumsuzluğa tutanağa göre yatırılması gereken başvuru ücreti

Uyumsuzluğa Konu Miktar (TL)	Başvuru Ücreti (TL)
0 - 5.000	100
5.001 - 10.000	250
10.001 - 20.000	350

20001 ~... Uyumsuzluk tutarının %1,5'u (En az 350 TL olmak üzere)

☒ EFT yoluyla yatırılan ücretlerde açıklama altındaki **kimin adına başvuru yapıyorlarsa Ad Soyad bilgisi veya tüzel kişi ise kuruluşu** yazılması gerekmektedir.

☒ Başvuru ücretleri T.C. Ziraat Bankası'nın tüm şubelerinden **Kurumsal tahsilat** üzerinden yatırıldığında, hiçbir şekilde masraf alınmayacaktır. Ücret yatırılan bankaya **"Kurumsal tahsilat"** menüsünden yatırılacağı belirtilir.

☒ **Dekontu Başvuru formunun ekinde göndermeyi unutmayınız.**

☐ TL tutarındaki başvuru ücreti T.C. Ziraat Bankası'nda bulunan Sigorta Tahkim Komisyonu hesabına yatırılmıştır.

İsmi ile yatırılan başvuru ücretlerinin IBAN: 7080001000824026701501 no.lu Komisyon hesabına yatırılması gerekmektedir.

Başvuru ücretinin tarafınıza tadesi halinde kullanılacağını bankamızın hesap bilgileri:

Hesap Sahibi : Banka Adı : IBAN :

VI - Başvuru Konusu İhtilaf Nedenine İlişkin Beyanlarınızı ve Sigorta Kuruluşundan Olan Talebinizi Açık Olarak Belirtiniz

Notice ve Talep (Talebinize konu miktarda mutlaka açıkça belirtilmesi gerekmektedir):

SAYFA 3

STK-F.1.1.3/12/2019

SIGORTA TAHKİM KOMİSYONU
BAŞVURU SAHİPLERİNİN VERİLERİNİN İŞLENMESİ İLİŞKİN RIZA METNİ

1. Veri Sahiplerinin Açık Rızası Doğrultusunda İşlenecek Kişisel ve Öz Nitelikli Kişisel Veriler ve İşleme Amaçları

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 5 ve 6'ncı maddeleri uyarınca aşağıda belirtilen amaçlar kapsamında uyumsuzluğun tarafılarından alınan T.C. Kimlik Kartı fotokopisi ile elde edilen bilgiler, Hukuk Muhakemeleri Kanunu ve diğer mevzuatın öngördüğü dava partisi ilişkin diğer bilgiler ve uyumsuzluğa konu dosyada yer alan sağlık verileri, ceza mahkumiyeti ve güvenlik tedbirleri gibi bilgiler, kişisel ve öz nitelikli kişisel veriler kapsamında olup,

- 5684 sayılı Sigortacılık Kanunun 30'uncu maddesi ve Hukuk Muhakemeleri Kanunu kapsamında yargılama faaliyetlerinin yürütülmesi ve uyumsuzluğun çözümü,
- Süreçlerin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesine dönük iç ve dış veri işlemlerinin sistem girişlerinin sağlanabilmesi,
- Verilerin yedeklenmesinin,
- Başvuruların takip edilebilmesi, istenilen bilgi ve belgelerin temin edilebilmesi amacıyla işlenecektir.

Kişisel Verilerin Aktarılabileceği Taraflar ve Aktarım Amacı :

Başvuranlara ilişkin kişisel ve öz nitelikli kişisel veriler, 6698 sayılı Kanunun 8. ve 9. maddelerinde belirtilen kişisel veri işleme şartları çerçevesinde,

- 5684 sayılı Sigortacılık Kanunun 30'uncu maddesi ve Hukuk Muhakemeleri Kanunu kapsamında yargılama faaliyetlerinin yürütülmesi ve uyumsuzluğun çözümü için hakemlere, bilirkişilere yetkili Kamu Kurum ve Kuruluşlarına,
- İstinaf ve temyiz süreçleri kapsamında yüksek yargı mercilerine,
- Süreçlerin işletme girişi ve yedeklenmesi amacıyla iç ve dış veri işlemleri,
- Başvuruların takip edilebilmesi, istenilen bilgi ve belgelerin temin edilebilmesi amacıyla başvuru sahipleri, davacılar veya yasal temsilcileri/vekilleri ile paylaşılabilecektir.

2. Kişisel Veri Toplanması Yöntemi ve Hukuki Sebepi

İş bu başvuru formu ve ekinde gönderilen veriler kişisel ve öz nitelikli kişisel veri olup, başvuru sahipleri veya davacıların elektronik veya fiziki ortamda toplanmaktadır. Yukarıda 1 numaralı madde belirtilen sebepler doğrultusunda 5684 sayılı Sigortacılık Kanunun 30'uncu maddesi ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu çerçevesinde yürütülen yargılama faaliyetleri kapsamında başvuru sahiplerinden ve davacılarından temin edilen kişisel ve öz nitelikli kişisel veriler 6698 sayılı Kanunun 5. ve 6. maddelerinde belirtilen kişisel veri işleme şartları ve amaçları kapsamında bu Rıza Metni'nin 1'inci maddesinde belirtilen amaçlarla işlenmekte ve aktarılmaktadır.

Aşağıda imzası bulunan ben bu metni imzalayarak herhangi bir etki altında kalmaksızın işbu Rıza Metni'nin 1'inci maddesinde belirtilen kişisel/öz nitelikli kişisel verilerinin işlenmesine açık bir şekilde rızamı verdiğimi kabul, beyan ve taahhüt ederim.

☐ Kabul ediyorum. ☐ Sağlık verisi/bilgisi bulunmamaktadır.

TARİH :	
İSİM :	(Yalnızca yasal temsilcinin açık rıza vermeye yetkilendirilmesi halinde bu alan başvuru valisi tarafından doldurulabilmektedir.)
İMZA :	

Komisyon Başvuru Adresi : SIGORTA TAHKİM KOMİSYONU
Altıncazade Mahallesi Kuşbakışı Caddesi No:4 Rainbow Plaza Kat :3 Üsküdar / İstanbul
EK : Başvuru Formu Eki Belgeler (Başvuru Formu hariç toplam sayfa)

SAYFA 4

STK-F.1.1.3/12/2019

VII- Önemli Hatırlatmalar

MUTLAKA OKUNUZ;

- Başvuru ile ilgili olarak Başvuru Formunu eksiksiz olarak doldurduğunuzdan emin olunuz.
- Sigorta kuruluşundan talebinizi karşılayıcı verilerden oluşan, sigorta poliçesi ve başvuru ücreti dekontu (örneği başvuru ekinde ibraz edilmelidir).
- Başvuru sahibi gerçek kişilerin geçerli bir kimlik belgesinin (Nüfus cüzdanı, ehliyet, pasaport vb.) fotokopisi eklenmelidir.
- Başvuru Formu, istenilen bilgiler eksiklik bir şekilde doldurulduktan sonra alınıp imzalı olarak, eklere ile birlikte salıverin ya da posta yolu ile gönderilmelidir.
- İhtilaf konusu talebinizi ilişkin mevcut diğer tüm belgeler de başvuru ekinde ibraz edilmelidir.
- Tahkim yeri Komisyon merkezidir. Ancak taraflar aralarında yapacakları yazılı bir sözleşmeye aksini kararlaştırabilirler.
- Tahkim sürecinde yapılacak bildirimler Tebligat Kanunu hükümlerine tabi değildir.
- Tahkim sürecinde meydana gelecek adres değişikliklerinin derhal Komisyonca bildirilmesi gerekmektedir. Aksi halde bildirim yalnızca başvuru formundaki ilgili alanda belirtilen adrese yapılacak olup, bildirimin yapılmaması başvurunun sorumluluğundadır.
- Ökumenisi gereken Komisyon Başvuru ücreti, uyumsuzluğa konu miktara göre formda yer alan "Komisyon başvuru ücreti bilgileri" alanında belirtilmiştir.
- Tahkim sürecindeki tüm bildirimler iş bu formda beyan etmiş olduğunuz posta adresine veya elektronik posta adresine yapılacaktır. (Yalnızca yapılan başvurulara, bir bildirimde ve/veya bildirimde bildirilmelidir.) Posta adresindeki bir yanlışlıkta, elektronik posta adresinin yanlış yazılmasından veya herhangi bir sebeple çözümün sağlanamamasından doğacak zararlardan Komisyonumuzun ve hakemlerin sorumluluğu bulunmamaktadır.
- Nihai kararlar formda belirtilmiş olduğunuz adrese gönderilecektir. (KEP bildirimleri sadece KEP adresine yapılabilir. Bu sebeple, yetkili servis sağlayıcınızdan KEP adresi temin etmeniz gerekmektedir.)
- Kişisel Verilerin Korunması Kanunun 10'uncu maddesi çerçevesinde oluşturulan Aydınlatma Metni'ne <http://www.sigortatahkim.org.tr/files/uygulamameti.pdf> adresinden ulaşabilirsiniz.

VIII - Sigorta Tahkim Komisyonca Müracaata İlişkin Başvuru Sahibinin İmzalı Beyanı

Sigorta Tahkim Komisyonu Başkanlığı'na,

- Başvuru formunda yer alan tüm açıklamaları dikkatlice okuyup anladığımı,
- Başvuru konusuna ilişkin sahip olduğum tüm bilgi ve belgeleri işbu başvuru formu ve ekinde doğru ve eksiksiz olarak ibraz ettiğimi,
- 5.000 TL'nin altındaki uyumsuzluk hakkında verilen hakem kararlarının kesin olduğunu, 5.000 TL ve daha üzerindeki uyumsuzluk hakkında verilen hakem kararlarına karşı kararın Komisyonca ilgilie bildirilmesinden itibaren on gün içinde bir defaya mahsus olmak üzere Komisyonca nezdinde itiraz edilebileceğini, 5.000 TL ve daha üzerindeki uyumsuzluk hakkında verilen hakem kararlarının süresinde itiraz başvurusunda bulunulmaması halinde kesinleşeceğini, 40.000 TL'nin üzerindeki uyumsuzluk hakkında itiraz üzerine verilen kararlar için temyiz edilebileceğini bildiğimi,
- Uyumsuzluğun sigortacılıkta tahkim mevzuatı çerçevesinde neticelendirilmesini ve Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun ilgili hükmü uyarınca hakem/hakem heyeti kararında taraflara yitirilebilecek yargılama giderlerini kabul ettiğimi,
- İşbu uyumsuzluğun mahkemeye, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na göre Tahkime veya Tüketici Sorunları Hakem Heyeti'ne intikal etmediğini,
- Sigorta Tahkim Komisyonu veya hakemler tarafından, tarafıma yapılacak tüm bildirimlerin yukarıda beyan etmiş olduğum yazışma adresime veya elektronik posta (e-posta) adresime veya 7201 sayılı Tebligat Kanununun 7/a maddesi ve 09.01.2013 tarihli Elektronik Tebligat Yönetmeliğine ilişkin hükümleri uyarınca, Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) adresime yapışması, bu şekilde yapılacak bildirimlerin tarafıma yapılmış yasal bir tebligat olduğunu ve tüm sonuçları ile tarafıma bağlayacağını,

beyan eder, işbu başvurunun Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından işleme konulmasını arz ve talep ederim.

TARİH :	
İSİM :	(Tüzel kişi başvurusunda mutlaka tüzel kişiliğin tam unvanını belirtiniz.)
İMZA :	Vekilize Tüzel Kişi başvurusunda imza ile beraber Kaşe vurulması da gerekmektedir.

Zorunlu sigortalarla ilgili uyuşmazlıklarda, kuruluşun Tahkim Komisyonu üyeliğine bakılmaksızın komisyona başvuru yapılabilmektedir. Zorunlu sigortalar dışında kalan uyuşmazlıklarda ise yapılan başvurunun değerlendirilmesi için riskin, sigorta şirketinin Tahkim Komisyonuna üye olduğu tarihten sonra gerçekleşmiş olması gerekmektedir.

2.4.2.2. Sigorta Tahkim Komisyonunun Görev ve Yetkileri

Komisyonunun merkezi İstanbul'dadır. Sigorta Tahkim Komisyonu; Sigorta Tahkim Komisyonu Başkanlığı ile komisyon müdürü ve müdür yardımcılarının, büro müdür ve müdür yardımcılarının, raportörlerden ve diğer çalışanlardan oluşmaktadır. Komisyonun çeşitli görev ve yetkileri vardır. Sigorta Tahkim Komisyonunun görev ve yetkileri aşağıda sıralanmıştır.

- Müdür ve müdür yardımcılarını atamak,
- Raportörleri ve diğer personeli atamak,
- Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğine komisyon bütçesinin hazırlanmasını ve sunumunu sağlamak,
- Tahkim sisteminin objektif ve aktif bir şekilde çalışmalarını yürütmesini sağlamak,
- Komisyonun yıllık faaliyet raporlarını hazırlayarak Birliğe ve Bakanlığına sunmak,
- Bilgi işlem alt yapısını hazırlamak,
- Hakem başvurularını inceleyerek uygun bulunanların kabulü için Bakanlığa bildirmek,
- Sigorta hakemi seçilmesi ve gerektiğinde hakem heyetinin doğru bir şekilde oluşturulması için gerekli mekanizmaları oluşturmak ve denetlemek,
- Sigorta hakem listesi kaydını tutmak ve hakem ücretlerini ödemek,
- Büro açılmasına karar vermek,
- Bakanlık tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmektir.

SIRA SİZDE

Sigorta tahkim komisyonunun görev, yetki ve sorumluluklarını ilgili boşluğa yazınız.

Tahkim:

Resmî gazete:

Tahkim tarafları:

2.4.3. Güvence Hesabı

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 14. maddesiyle 14 Haziran 2007 tarihinde, Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri bünyesinde kurulmuştur. Zorunlu sigortaların teminatlarına ilişkin olarak sakatlık ve ölüm gibi bedenî zararları; zarar görenlerin kaza sonrasında sakat kalması hâlinde sakatlık tazminatı, ölüm hâlinde ise ölenin desteğinden yoksun kalanlara destekten yoksun kalma tazminatı ödeyen yapıya **Güvence Hesabı** denir (Görsel 2.21).

Güvence Hesabı'nın çeşitli kuruluş amaçları vardır. Sigortalının belirlenememesi, riskin gerçekleştiği tarihte geçerli bir sigortanın var olmaması veya çalınmış ya da alıkonmuş araçlarla kazaya neden olma durumunda kazada zarar gören bireylerin sigorta güvencesinden mahrum kalmaları gibi nedenlerle oluşan bedenî zararları gidermek amacıyla kurulan bir yapıdır (Görsel 2.22).

Görsel 2.21: Güvence Hesabı

Görsel 2.22: Hasar sonrası güvence

Güvence Hesabı kapsamında yer alan sigortalar Şekil 2.7'de verilmiştir.

- **Tüp Gaz Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası**
- **Maden Çalışanları Zorunlu Ferdi Kaza Sigortası**
- **Kara Yolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası**
- **Tehlikeli Maddeler ve Tehlikeli Atık Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası**
- **Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (Trafik Sigortası)**

Şekil 2.7 Güvence Hesabı kapsamında yer alan sigortalar

SIRA SİZDE

Aşağıda verilen sigorta türlerinden hangilerinin Güvence Hesabı kapsamında yer alan sigortalar içinde olduğunu bularak altta yer alan boşluklara yazınız.

1. Nakliyat Sigortaları
2. Kara Yolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası
3. Sağlık Sigortaları
4. Cam Kırılması Sigortası
5. Trafik Sigortası
6. Eğitim Sigortaları
7. Bireysel Emeklilik Sigortası
8. Hayat Sigortaları
9. Tüp Gaz Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası
10. Üçüncü Şahıs Mali Mesuliyet Sigortaları
11. Yangın Sigortası
12. Zorunlu Deprem Sigortası
13. Elektronik Cihaz Sigortası
14. Risk Ağırlıklı Hayat Sigortası
15. Hırsızlık Sigortası
16. Maden Çalışanları Zorunlu Ferdi Kaza Sigortası
17. Yeşil Kart Sigortası
18. Tehlikeli Maddeler ve Tehlikeli Atık Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.4.3.1. Güvence Hesabının Kapsamı

Güvence Hesabı'nın gelirleri, sigorta şirketlerinin aldıkları kapsam dâhilindeki zorunlu sigorta primlerinin %1'i oranındaki katılma payları ile sigorta yaptıranların primlerinin %2'si oranında tahsil edilen katılma paylarından oluşmaktadır. Bunların dışında, yatırım ve rücu gelirleri güvence hesabının diğer gelir kalemleri arasında yer alır. Bu hesabın gelir ve giderlerinin denetimi, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından yapılmaktadır. Bu hesabın sorumluluğu, riskin meydana geldiği tarihte geçerli zorunlu sigorta poliçesinin teminat limitleri ile sınırlıdır.

Güvence Hesabının kapsamını;

- sigortalının belirlenememesi hâlinde kişiye gelen bedenî zararlar,
- rizikonun gerçekleştiği tarihte sigortasını yaptırmamış olanların sebep olduğu bedenî zararlar,
- zorunlu sigorta teminat limitleri ile sigorta poliçesinde belirtilen teminat arasındaki fark kadar ödenecek bedensel tazminat miktarı,
- sigorta şirketinin malî bünye zafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflası hâlinde ödemekle yükümlü olduğu maddi ve bedenî zararlar,
- çalınmış veya gasp edilmiş bir aracın karıştığı kazada, işletenin sorumlu tutulmadığı hâllerde, kişiye gelen bedenî zararlar,
- yeşil kart sigortası kapsamında Türkiye sınırları içinde gerçekleşen kazalardan dolayı hasar dosyalarının tazminat ödemesi vb. durumlar oluşturur.

2.4.3.2. Güvence Hesabı Başvuru İşlemleri

Söz konusu olan sigortanın tabi olduğu zaman aşımı süresi içinde yazılı olarak Güvence Hesabı'na başvurulmalıdır. Hak sahipleri, dilekçe ve diğer gerekli belgelerle Güvence Hesabı'na başvurabilmektedirler. Daha önce hasar dosyası açılmış ise o dosyadaki belge veya bilgiler de başvuruda geçerli olacaktır.

Güvence Hesabı yönetimince gerekli incelemeler yapıldıktan sonra (tazminat miktarında ve hak sahiplerinde herhangi bir tereddüt bulunmadığı takdirde) belirlenen miktar, hak sahiplerine ilgili banka aracılığı ile ödenmektedir. Hesabın sorumluluğu, rizikonun meydana geldiği tarihte geçerli olan zorunlu sigorta poliçesinin teminat limitleri ile sınırlıdır.

Başvuru durumunda hak sahiplerinden istenen çeşitli belgeler bulunmaktadır. Tablo 2.2'de bu belgelere yer verilmiştir.

Tablo 2.2: Güvence Hesabı'na Başvuru Durumunda Hak Sahiplerinden İstenen Belgeler

ÖLÜM DURUMUNDA GEREKEN BELGELER	SAKATLANMA DURUMUNDA GEREKEN BELGELER
• Kaza tespit tutanağının tasdikli örneği	• Kaza tespit tutanağının tasdikli örneği
• Ölüm raporu ve kaza ile nedenselliğini gösteren diğer belgeler	• Hastane raporunun aslı veya resmî tasdikli örneği
• Olayın mahkemeye taşınması hâlinde mahkeme kararı	• Maluliyet oranını gösteren hastane raporunun aslı veya tasdikli örneği
• Aile nüfus kaydının aslı, veraset ilamı ve ölenin mesleği ile gelir durumunu gösteren belge	• Olayın mahkemeye taşınması hâlinde mahkeme kararı
• Sosyal Güvenlik Kurumundan hak sahiplerine gelir bağlanmış ise bağlama kararı ile bağlanan gelirin peşin değerini gösteren belge	• Kaza ile nedenselliği gösteren diğer belgeler

Sigortacılık Kanunu gereğince bedensel zararlar dışındaki maddi hasarlarda istenen belgeler Şekil 2.8’de verilmiştir.

Şekil 2.8: Bedensel zararlar dışındaki maddi hasarlarda istenen belgeler

2.4.3.3. Güvence Hesabı Komisyonunun Görev ve Yetkileri

Güvence Hesabı, yönetim komitesi tarafından yönetilmekte olup komite hesabıyla ilgili iş ve işlemlerden komite sorumludur. Yönetim komitesi, Güvence Hesabı’nın işleyişi ile ilgili aşağıda verilen görevlerden sorumludur:

- Güvence Hesabı’nın amacına uygun olarak gerekli işlemleri yapmak ve yürütmek,
- Gelir ve giderlerle ilgili belgelerin düzenlenmesini ve korunmasını sağlamak,
- Güvence Hesabına yapılan başvuruları değerlendirip sonuçlandırmak,
- Hesabın işleyişi ile ilgili işleri yürütmek,
- Sigorta şirketleri tarafından katılım paylarının süresi içinde ödenmemesi durumunda yasal işlem yapmak,
- Güvence Hesabı personellerinin özlük hakları ve ücretlerini belirlemek, atamalarını yapmak,
- Faaliyetlerini yürütmek amacıyla taşınır ve taşınmaz malları satın almak veya kiralamak,
- İflas eden ve tasfiye olan sigorta şirketlerinin tasfiye ve iflas ile ilgili iş ve işlemlerini yürütmek,
- Güvence Hesabı’nın mevcutlarının ve gelirlerinin ödenmesini sağlamaktır.

SIRA SİZDE

1. “Güvence Hesabı” konusu ile ilgili bir soru bir cevap hazırlayarak ayrı kâğıtlara yazar.
2. Kâğıtlar katlanarak öğretmenin hazırladığı soru ve cevap kutularına ayrı ayrı atılır.
3. Sınıfın tamamı soru ve cevaplarını kutuya attıktan sonra her öğrenci kutulardan bir soru bir cevap çeker.
4. Öğrencilerden biri seçtiği soruyu okur.
5. Okunan sorunun cevabı kendisinde olan öğrenci “cevap bende” diyerek cevabı arkadaşlarına okur.
6. Öğrencinin verdiği cevap doğruysa kendi çektiği soruyu sorar. Yanlış ise doğru cevap bulunana kadar muhtemel cevaplar değerlendirilir.
7. Tüm soruların cevapları bulunana kadar etkinlik devam eder.

SORU**CEVAP****KUTU****UYGULAMA FAALİYETİ**

UYGULAMA NUMARASI	2.5
UYGULAMA ADI	Güvence Hesabı
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 2 saat
UYGULAMA AMACI	Güvence Hesabı'nı kavrama

AÇIKLAMA: Yakın çevrenizdeki bir sigorta işletmesini ziyaret ederek Sigorta Güvence Hesabı'nın özelliklerini, görev ve yetkilerini anlatan bir dosya hazırlayınız.

Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır.

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmalı; Sigorta Güvence Hesabı'nın özellikleri, görev ve yetkileri ile ilgili tüm konuları içermelidir.
- Dosya içeriğinde yazı, resim, tablo, grafik, şekil, fotoğraf gibi farklı materyaller kullanılmalıdır.
- Dosya hazırlanırken Türkçe doğru kullanılmalı, yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.
- Dosya öğrenci tarafından seçilen araçlarla özgün bir şekilde hazırlanmalıdır.

Not: Uygulama faaliyetinin değerlendirilmesinde EK-1 bölümünde yer alan değerlendirme ölçeği kullanılacaktır.

2.4.4. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi (SBM)

Sigorta şirketlerinin ileriye dönük kullanabilecekleri güvenilir bilgi ve verilere ihtiyacı bulunmaktadır. Gerekliliği olan güvenilir, kaliteli bilgi ve veriler düzenli bir şekilde toplandıktan sonra özenle muhafaza edilmeli ve sadece bilimsel yöntemler kullanılarak elde edilen sonuçlardan yararlanılmalıdır. Tüm bu veriler sigorta suistimallerinin tespit edilmesini ve sigortacılık süreçlerinin yönetilmesini kolaylaştıracaktır. Ülkemizde bu amaçla **Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi (SBM)**, devletin isteği ve desteğiyle kurulmuştur.

16.12.2003 tarihli, 25318 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan Trafik Sigortası Bilgi Merkezi Yönetmeliği ile "TRAMER" adıyla T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulmuştur (Görsel 2.23).

09.08.2008 tarihli Resmî Gazete'de yayınlanan 26962 sayılı Yönetmelik ile adı Sigorta Bilgi Merkezi (SBM) olarak değiştirilmiştir. Son olarak 03.12.2011 tarihli Resmî Gazete'de yayınlanan 28131 sayılı Yönetmelik değişikliğiyle unvanı Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi adıyla son hâlini almıştır.

Görsel 2.23: Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi logosu

Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi; trafik ve zorunlu sigortalar, hayat, hastalık, sağlık branşlarındaki bilgilerin tek bir merkezde toplanarak sigortacılık faaliyetlerinin daha kapsamlı ve aktif şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla kurulan Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği bünyesinde tüzel kişiliğe sahip bir kurumdur. Hastalık, sağlık, hayat, trafik ve zorunlu sigortalar branşlarında ruhsat sahibi olan sigorta şirketleri, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin üyesidir.

Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinde Şekil 2.9'daki sigortalara ilişkin bilgiler tutulmaktadır.

Şekil 2.9: Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinde bilgileri yer alan sigortalılar

Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi ilgili sigorta branşlarındaki uygulama birliğinin sağlanmasını, verilerin tek merkezde toplanarak sigortacılık faaliyetlerinin daha kapsamlı ve daha aktif şekilde yürütülmesini, güvenilir istatistiklerin tutulmasını, sağlıklı fiyatlandırma yapılabilmesini, suistimallerin önlenmesini, sigortaya olan güvenin artırılması ve kamu denetiminin etkinleştirilmesini hedeflemektedir.

2.4.4.1. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin (SBM) Görev ve Yetkileri

Kuruluşun merkezi İstanbul'dadır. Merkezin karar organı yönetim komitesidir. Yönetim komitesi, beş üyeden oluşur. Üyelerin görev süresi 3 yıldır. Bütün sigorta şirketleri Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin üyesidir. Merkezin görev ve yetkileri aşağıda sıralanmıştır.

- Faaliyetlerin daha aktif bir şekilde yönetilmesini sağlamak,
- Doğru fiyatlandırma yapılabilmesini sağlamak,
- Suistimallerin önlenmesini sağlamak,
- Doğru verilerle istatistik kayıtları tutmak,
- Halkta sigorta sistemine olan güvenin artmasını sağlamak,
- Kamu otoritesinin gözetim ve denetiminin etkinleştirilmesini sağlamaktır.

Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin çatısı altında toplanan dört alt merkez bulunmaktadır. Bunlar Şekil 2.10'da gösterilmiştir.

Şekil 2.10: Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin çatısı altında toplanan merkezler

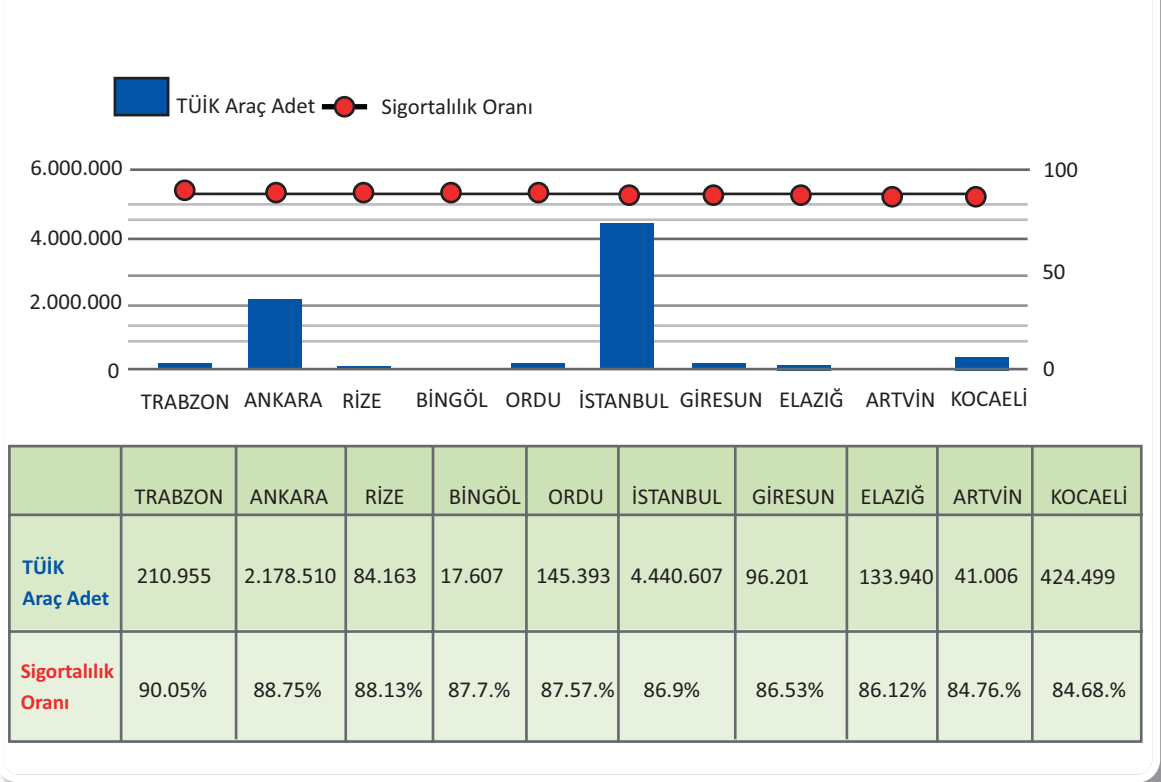
a) Trafik Sigortaları Bilgi ve Gözetim Merkezi (TRAMER): Trafik sigortalarına ilişkin istatistiklerin temin edilmesi, uygulama birliği sağlanması, kamu denetiminin daha etkin bir şekilde yerine getirilmesi, tazminat ödemelerinin doğru biçimde gerçekleştirilmesi, motorlu araç işletenlerden zorunlu sigortalarını yaptırmamış olanların tespiti ve sigortalı oranlarının artırılmasını sağlama gibi görevleri olan merkezdir.

b) Sağlık Sigortaları Bilgi ve Gözetim Merkezi (SAGMER): Sağlık ve hastalık branşları altında sunulan sigorta ürünlerine ilişkin güvenilir istatistiklerin üretilmesi, kamu gözetim ve denetiminin daha etkin bir şekilde yerine getirilmesi faaliyetlerini yürütür.

- c) **Hayat Sigortası Bilgi ve Gözetim Merkezi (HAYMER):** Hayat ve kaza branşları altında sunulan sigorta ürünlerine ilişkin güvenilir istatistiklerin üretilmesi, kamu gözetim ve denetiminin daha etkin bir şekilde yerine getirilmesi faaliyetlerini yürütür.
- d) **Sigorta Hasar Takip ve Gözetim Merkezi (HATMER):** Zorunlu sigortalara ilişkin uygulama birliğinin sağlanması, sağlıklı fiyatlandırma ve hasar ödemesi yapılması, sigorta hasarları ve bunların ekspertizi ile ödemelerine ilişkin verilerin merkezî bir veri tabanında toplanması, bunların takibi ile bu verilerin belirlenen yetki düzeyine göre ilgili tarafların kullanımına sunulmasını amaçlayan merkezdir.

Sigortalılık Oranı En Yüksek 10 il (Tüm Araç Türleri Dahil) (2021 Şubat)

Grafik 2.1: Sigortalılık oranı en yüksek on il

BUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

2021 yılı Temmuz ayı itibarıyla kesilen toplam trafik sigortası poliçe adedi 13.029.484'tür.

SIRA SİZDE

Aşağıda verilen görsellerdeki durumların Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin içerisinde yer alan hangi merkeze ait olduğunu görselin altına yazınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

UYGULAMA NUMARASI	2.6
UYGULAMA ADI	Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin Çatısı Altındaki Merkezler
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 2 saat
UYGULAMA AMACI	Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin çatısı altında toplanan alt merkezleri kavrama

AÇIKLAMA: Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin çatısı altında toplanan dört alt merkezle ilgili 15 soruluk bir röportaj hazırlayarak çevrenizdeki bir sigorta şirketi veya acenteyi ziyaret ediniz. Görüştüğünüz şirket veya acente yetkilisiyle röportaj yapınız.

Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır.

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmalı ve Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin çatısı altında toplanan merkezlerle ilgili tüm konuları içermelidir.
- Röportaj, tarafından seçilen araçlarla özgün bir şekilde hazırlanmalıdır.
- Röportaj soruları Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin çatısı altında toplanan merkezlerle ilgili bilgileri tespit etmeye yönelik olmalıdır.
- Röportaj içeriğinde yeterli sayıda soru yer almalıdır.
- Röportajda Türkçe doğru kullanılmalı, yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.

Not: Uygulama faaliyetinin değerlendirilmesinde EK-1 bölümünde yer alan derecelendirme ölçeği kullanılacaktır.

2.4.5. Sigortacılık Eğitim Merkezi (SEGEM)

Toplumdaki sigorta bilincinin geliştirilmesindeki temel unsur sigortacılık eğitimidir. Bu amaçla ülkemizde sektörün eğitimine ve gelişimine katkıda bulunmak, hizmet kalitesini arttırmak amacıyla Sigortacılık Eğitim Merkezi (SEGEM) kurulmuştur.

Sigortacılık Eğitim Merkezi, temeli 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'na dayanan bir meslek kuruluşudur. Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketler Birliği bünyesinde tüzel kişiliğe sahip bir meslek kuruluşu olarak kurulmuştur (Görsel 2.24).

Görsel 2.24: Sigortacılık Eğitim Merkezi logosu

2.4.5.1. Sigortacılık Eğitim Merkezinin (SEGEM) Görev ve Yetkileri

Sigortacılık Eğitim Merkezinin kuruluş ve faaliyet yapısı, 01.06.2008 tarihinde ve 26893 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sigortacılık Eğitim Merkezi Yönetmeliği ile düzenlenmiştir. Sigortacılık Eğitim Merkezi, çeşitli görev ve yetkilere sahiptir. Bu görev ve yetkiler aşağıda sıralanmıştır.

- Sigortacılık sektörüne yönelik sınavların sağlıklı şekilde yapılmasını sağlamak,
- Sigortacılık eğitim programlarının geliştirilmesini sağlamak,
- Yurt içi/ yurt dışı veya uluslararası eğitim talepleri arasında uyumu sağlamak,
- Sigorta faaliyetleriyle ilgili konferansların düzenlenmesi; kitap, dergi ve broşürlerin yayınlanmasını sağlamak,
- Sektöre yönelik eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik araştırmalar yapmak,
- Sınavların objektif olarak uygulanması ve değerlendirilmesi için gerekli önlemleri almak,
- Sınavlara ilişkin hazırlıkların yapılması, yapılan sınavlarda birlikteliğin sağlanması ve sınavlara yönelik diğer iş ve işlemlerin yürütülmesini sağlamak,
- Sigorta sektörü için nitelikli eleman istihdamına katkıda bulunmak,
- Sigortacılık sektöründeki eğitim faaliyetlerine yönelik yurt içi ve yurt dışındaki kuruluşlarla işbirliği yapmak,
- Sigorta konusunda toplumun bilinçlendirilmesi ve sigortacılığın ayrı bir uzmanlık alanı olarak benimsenmesini sağlamaktır.

SIRA SİZDE

Aşağıda verilen kavramlar arasındaki ilişkileri değerlendirerek fikirlerinizi sınıfta paylaşınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

UYGULAMA NUMARASI	2.7
UYGULAMA ADI	Sigortacılık Eğitim Merkezi Tarafından Yürütülen Sınavlar
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 2 saat
UYGULAMA AMACI	Sigortacılık Eğitim Merkezini kavrama

AÇIKLAMA: Sigortacılık Eğitim Merkezi tarafından yürütülen, içinde bulunduğunuz yıla ait sektörel personel (aktüer, teknik personel, eksper vb.) yetiştirmeye yönelik planlanan sınavlara ilişkin bilgileri toplayarak bir dosya oluşturunuz. Oluşturduğunuz dosyada teknik personel sınavlarına yönelik hazırlanan sorulardan 2 örneğe yer veriniz.

Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır.

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmalı ve Sigortacılık Eğitim Merkezi tarafından yapılan sınavlarla ilgili tüm konuları içermelidir.
- Dosya içeriğinde yazı, resim, tablo, grafik, şekil, fotoğraf gibi farklı materyaller kullanılmalıdır.
- Dosya hazırlanırken Türkçe doğru kullanılmalı, yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.
- Dosya öğrenci tarafından seçilen araçlarla özgün bir şekilde hazırlanmalıdır.

Not: Uygulama faaliyetinin değerlendirilmesinde EK-1 bölümünde yer alan derecelendirme ölçeği kullanılacaktır.

2.4.6. Emeklilik Gözetim Merkezi (EGM)

Gelişmiş ülkelerin ekonomik yapılarına en büyük katkıyı sağlayan sistemlerden bir tanesi özel emeklilik fonlarının yönetimidir. Sosyal güvenlik sistemlerinin üzerindeki yükü hafifleten ve uzun süreli tasarruf yaparak fonların birikmesini sağlayan bu sistem, günümüzde oldukça önem kazanmıştır. Türkiye’de 2003 yılında Bi-

reysel Emeklilik Sistemi (BES) faaliyete geçmiştir. Bu sistem uzun yıllar tasarruf yapan bireylerin fonlarını diledikleri gibi seçip yönetebildiği bir sistemdir (Görsel 2.25). Toplanan bu fonlar yatırıma yönlendirilerek ekonomiye ve yeni yatırımların yapılmasına katkı sağlamaktadır.

EMEKLİLİK GÖZETİM MERKEZİ

Görsel 2.25: Emeklilik Gözetim Merkezi logosu

“Ekonomi ve çevre aynı şeydir. Doğanın kuralı budur.”

Mollie Beattie (Moli Biidi)

Bireysel Emeklilik Sistemi'nin daha etkin şekilde gözetiminin sağlanabilmesi için Emeklilik Gözetim Merkezi (EGM) kurulmuştur. Merkez, Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ve ilgili mevzuat gereğince 10.07.2003 tarihinde faaliyetlerine başlamıştır.

2.4.6.1. Emeklilik Gözetim Merkezinin (EGM) Görev ve Yetkileri

Emeklilik Gözetim merkezi İstanbul'da yer almaktadır. Bakanlığın yetkilendirmesi çerçevesinde Emeklilik Gözetim Merkezinin çeşitli görev ve yetkileri bulunmaktadır. Bu görev ve yetkiler aşağıda sıralanmıştır.

- Bireysel emeklilik sözleşmeleri, hesapları ve katılımcılara ait bilgileri elektronik ortamda saklamak (Görsel 2.26)
- Güvenli ve aktif bir biçimde Bireysel Emeklilik Sisteminin işletilmesini sağlamak
- Sisteme katılanların hak ve menfaatlerini korumak
- Bireysel emeklilik araçlarının faaliyetlerinin düzenli olarak gözetlenmesini sağlamak
- Bireysel emeklilik konusunda katılımcıları ve halkı bilgilendirmek
- Gözetim ve denetim faaliyetlerinin etkin şekilde işleyebilmesi için gerekli altyapıyı oluşturmak ve sonuçları kamu otoritelerine sunmak
- Bireysel emeklilik araçları sınavına ilişkin işlemleri yapmak
- Hayat sigortaları ile diğer sigorta branşlarına ait verilen diğer görevleri yerine getirmek
- İstatistiki veriler üretmek

Görsel 2.26: İstatistiki verileri saklamak

SIRA SİZDE

1. 9×9 cm boyutunda kartlar hazırlayınız.
2. Kartlara Emeklilik Gözetim Merkezinin görev ve yetkilerini yazarak öğretmeninizin masasında bulunan kutuya atınız.
3. Daha sonra bu kartlardan birer tane çekerek yazılan bilgilerin doğru mu yanlış mı olduğunu arkadaşlarınızla tartışınız. Doğru olanları tahtaya yazınız.

KART

KUTU

SIRA SİZDE

Sınıfı altışar kişilik gruplara ayırınız. Her bir grup üyesi altı şapkalı düşünme tekniğinde yer alan bir şapkayı üstleniniz. Bireysel Emeklilik Sistemi'nin kişilere ve ülke ekonomisine katkısı hakkındaki düşüncelerinizi aşağıda belirtilen tekniklere uygun olacak şekilde sınıf ortamında paylaşınız.

Beyaz (Tarafsız)

Sisteme tarafsız, objektif şekilde bakacaktır.

Mavi (Karar Verici)

Sistem hakkında ortaya çıkan düşünceleri değerlendirecek ve sonuca ulaşmaya çalışacaktır.

Sarı (İyimser)

Sistemi olumlu ve fırsatlar açısından ele alacaktır.

Kırmızı (Duygusal)

Sisteme duygusal ve sezgisel açıdan odaklanacaktır.

Yeşil (Yaratıcı)

Sistemin kullanılabileceği yeni alanlar ve sağlayabileceği yeni faydalara odaklanacaktır.

Siyah (Karamsar)

Sistemin olumsuz taraflarına odaklanacaktır.

Sigorta müşterilerinin Bireysel Emeklilik Sistemi (BES) ile ilgili araştırma yaparken internet sitelerinde sıkça sordukları sorular vardır. Bireysel Emeklilik Sistemi ile ilgili sıkça sorulan soru örnekleri Şekil 2.11'de verilmiştir.

Devlet katkısı nedir?

Ödemelerime ara verebiliyor muyum?

Birikimime ne gibi kesintiler uygulanıyor?

Emekli olduğumda ödemem nasıl yapılıyor?

Devlet katkısı dışında BES'in bir getirisi var mı?

Bireysel Emeklilik Sistemi'nden nasıl emekli olabilirim?

Şekil 2.11: Bireysel Emeklilik Sistemi ile ilgili sıkça sorulan sorular

UYGULAMA FAALİYETİ

UYGULAMA NUMARASI	2.8
UYGULAMA ADI	Emeklilik Gözetim Merkezi ve Bireysel Emeklilik Sistemi ile ilgili En Sık Sorulan Sorular
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 1 hafta
UYGULAMA AMACI	Emeklilik Gözetim Merkezi ve Bireysel Emeklilik Sistemini kavrama

AÇIKLAMA: Emeklilik Gözetim Merkezi ve Bireysel Emeklilik Sistemi ile ilgili en çok sorulan sorulardan oluşan bir afiş çalışması hazırlayarak sınıf panosunda sergileyiniz.

Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır.

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmalı ve Emeklilik Gözetim Merkezi ve Bireysel Emeklilik Sistemi ile ilgili tüm konuları içermelidir.
- Afiş içeriğinde yazı, resim, tablo, grafik, şekil, fotoğraf gibi farklı materyaller kullanılmalıdır.
- Afiş hazırlanırken Türkçe doğru kullanılmalı, yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.
- Afiş en az A3 boyutunda olmalıdır.

Not: Uygulama faaliyetinin değerlendirilmesinde EK-1 bölümünde yer alan derecelendirme ölçeği kullanılacaktır.

2.4.7. Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu (TMTB)

Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu (TMTB), Yeşil Kart Sistemine katılmak amacıyla Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği nezdinde “Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği Motorlu Taşıt Bürosu” olarak 19.10.1963 tarihinde kurulmuştur. 1 Ocak 1964 tarihinde ise Bürolar Konseyine üye olunmuştur.

Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunun unvanı 21033 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan yönetmelik çerçevesinde 26.10.1991 tarihinde “Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu” olarak değiştirilmiş olup hâlen 28.06.2008 tarihli 26920 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yönetmelik çerçevesinde yürütmektedir (Görsel 2.27).

Görsel 2.27: Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu logosu

Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunun amacı, Yeşil Kart Sistemi ile uluslararası seyahat eden motorlu taşıt kullanıcılarına destek olmak ve ilgili motorlu taşıt kullanıcılarının seyahat ettikleri ülkelerde sebebiyet verdikleri kazalar sonucunda zarar görenlerin mağdur olmamalarını sağlamaktır. Ayrıca Yeşil Kart Sistemi'nin Türkiye'deki işleyişini de bu büro sağlamaktadır. Ayrıca Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu, yeşil kartı bulunan yabancı plakalı araçların Türkiye'de üçüncü şahıslara verebilecekleri zararları gidermek adına yeşil kart sigortacısı adına devreye girmektedir (Görsel 2.28).

Görsel 2.28: Motorlu taşıt araçları

2.4.7.1. Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunun (TMTB) Görev ve Yetkileri

Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunun Yeşil Kart Sistemi ve Riskli Sigortalar Havuzu yönetimi kapsamında çeşitli görev, yetki ve sorumlulukları bulunur. Bu görev, yetki ve sorumluluklar aşağıda sıralanmıştır.

- Ülkemizde gerçekleşen kazalarda yurt dışında düzenlenmiş geçerli yeşil kart sigortası bulunan yabancı plakalı araçların Türkiye'de neden olduğu zararları yeşil kart sigortacısı adına karşılamak ile yükümlüdür (Görsel 2.29).
- Yurt dışında düzenlenmiş yeşil kartlardan karşılanacak talepler ile ilgili açılan davalarda taraf olma yetkisine sahiptir.
- Üye olan sigorta kurumları tarafından düzenlenen yeşil kartların dağıtım ve denetiminden sorumludur.
- Yeşil kartı bulunan bir Türk plakalı aracın yeşil kart sistemine dâhil diğer ülkelerde neden olduğu zararları üyeleri adına gidermekle görevlidir.
- Riskli sigortalar havuzu hasar dosyalarını incelemek, sonuçlarını komiteye sunmakla sorumludur.
- Diğer ülke bürolarına yeşil kartlar ile ilgili sorumluluklar bakımından garanti sağlamakla sorumludur.
- Değerlendirme komitesinin sekretaryasını yürütme yetkisine sahiptir.
- Büro kapsamındaki sigortalara ilişkin tarifelerin, üye sigortacılar tarafından uygulanmasıyla görevlidir.

Görsel 2.29: Trafik kazası

- Yabancı ülkenin yetkili kurumları ve diğer ülke büroları ile büro görev alanı ile ilgili konularda anlaşma yapma yetkisine sahiptir.
- Riskli sigortalar havuzu kapsamındaki poliçelere ilişkin hesapları yönetmekle görevlidir.
- Riskli sigortalar havuzu ve üye sigorta şirketleri arasındaki işlemlere ilişkin anlaşmazlıkları, Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda gidermekle yükümlüdür.

BUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

Yeşil Kart, Yeşil Kart Sistemi'ne üye ülkelerde geçerli olmak üzere düzenlenen uluslararası motorlu taşıt sigorta kartıdır.

UYGULAMA FAALİYETİ

UYGULAMA NUMARASI	2.9
UYGULAMA ADI	Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunun Görev ve Yetkileri
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 2 saat
UYGULAMA AMACI	Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunun görev ve yetkilerini kavrama

AÇIKLAMA: Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunun görev ve yetkilerini içeren bir dosya hazırlayınız.

Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır.

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmalı ve Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunun görev ve yetkileri ile ilgili tüm konuları içermelidir.
- Dosya içeriğinde yazı, resim, tablo, grafik, şekil, fotoğraf gibi farklı materyaller kullanılmalıdır.
- Dosya hazırlanırken Türkçe doğru kullanılmalı, yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.
- Dosya öğrenci tarafından seçilen araçlarla özgün bir şekilde hazırlanmalıdır.

Not: Uygulama faaliyetinin değerlendirilmesinde EK-1 bölümünde yer alan derecelendirme ölçeği kullanılacaktır.

2.4.8. Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM)

Tarım sektörü; bir ülkenin beslenmesini sağlayan, istihdam yaratan ve böylelikle ekonomik kalkınmasında önemli rol oynayan bir faaliyet alanıdır. İnsanlığın beslenmesindeki fonksiyonunun etkili bir şekilde yerine getirilmesi için tarımsal üretimi tehdit eden risklerin doğru yönetilmesi gerekmektedir.

“Toprak o kadar cömert ki dökülen her damla alın terinin karşılığını verir.”

Mustafa Kemal Atatürk

Görsel 2.30: Tarım sektöründe kuraklık riski

Tarımsal faaliyetler, doğa şartlarına bağlı olarak üretim yapılmasının yanı sıra ekonomik, sosyal, siyasal, teknolojik ve hava şartlarına bağlı risklerden fazlaca etkilenen bir özelliğe sahiptir (Görsel 2.30). Tarımsal faaliyetlerde üretimi direkt olarak tehdit eden rizikoların yönetimi, bu bağlamda tarım sigortaları uygulamaları ile risk paylaşımı ve riskin doğru şekilde yönetilmesi sigortanın önemli ve yaygın bir faaliyet alanını oluşturur.

Tarım faaliyetlerini tehdit eden risklerin güvence kapsamına alınabilmesi amacıyla ülkemizde sigorta sisteminin devreye konması düşünülmüş ve bu amaçla 14.06.2005 tarihli 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çıkarılmıştır.

Yapılacak sigorta poliçelerinde standardın sağlanması, riskin en iyi koşullarda transferi için uygun ortam oluşturulması, oluşacak hasarlarda tazminatın tek merkezden ödenmesi, tarım sigortalarının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla yönelik bir sigorta havuzu kurulmuştur.

Tarım Sigortaları Havuzu, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamında havuza, sisteme katılan sigorta kurumlarının ortaklaşa kurdukları, kâr amacı olmayan anonim bir şirket olarak kurulmuştur (Görsel 2.31).

Görsel 2.31: Tarım Sigortaları Havuz İşletmesi logosu

Bu havuza katılan sigorta şirketlerinin tüm iş ve işlemleri sigorta prensiplerine göre Tarım Sigortaları Havuzu tarafından yönetilmektedir. Sigorta şirketleri, tarım sigortası sözleşmelerini havuz adına ve havuz tarafından belirlenmiş olan poliçeler üzerinden yapmaktadır. Devlet tarafından sigorta yaptırmak isteyen çiftçilere sigorta primi desteği sağlanmaktadır. Prim desteğinin miktarı, her yıl için bölgenin özellikleri, ürünün türü, riziko yapısı ve işletme ölçeklerine göre Cumhurbaşkanlığı kararıyla belirlenmektedir. Tarım Sigortaları Havuzu bünyesindeki devlet destekli sigortalar Şekil 2.12’de verilmiştir.

a) Bitkisel Ürün Sigortası

b) İlçe Bazlı Kuraklık Verim Sigortası

c) Sera Sigortası

ç) Büyükbaş Hayvan Hayat Sigortası

d) Küçükbaş Hayvan Hayat Sigortası

e) Kümes Hayvanları Hayat Sigortası

f) Su Ürünleri Hayat Sigortası

g) Arıcılık Sigortası

Şekil 2.12: Tarım Sigortaları Havuzu bünyesindeki devlet destekli sigortalar

2.4.8.1. Devlet Destekli Tarım Sigortaları Kapsamında Sunulan Teminatlar

Devlet Destekli Tarım Sigortaları kapsamında aşağıdaki riskler güvence altına alınmaktadır.

- a) Bitkisel Ürün Sigortası:** Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) kayıtlı bitkisel ürünler için sel ve su baskını, fırtına, hortum, dolu, yangın, heyelan, deprem risklerinin neden olduğu miktar kaybı ile yaş sebze, meyve ve kesme çiçekler için doludan kaynaklanan kalite kaybı bu sigorta ile güvence altına alınmaktadır(Görsel 2.32).

Meyvelerde doludan kaynaklı miktar kaybı; meyve bahçeleri ve bağlarda dolu ağı ve örtü sistemleri; tarla ürünleri, sebzeler ve fidanlarda yaban domuzu zararı; arpa, buğday, çavdar ve yulaf ürünlerinde sap unsuru isteğe bağlı olarak sigorta kapsamına alınabilmektedir.

Görsel 2.32: Bitkisel ürünlerde yangın riski

Görsel 2.33: Fırtına riski

- b) Sera Sigortası:** Serada yetiştirilen bitkisel ürünlerin, sera yapı malzemelerinin, içindeki teknik donanımın risk değerlendirmesinin sonucuna göre dolu, hortum, yangın, heyelan, sel ve su baskını, fırtına, kar, deprem, taşıt çarpması ile dolu ağırlığı riskleri teminat kapsamındadır (Görsel 2.33).

- c) Büyükbaş Hayvan Hayat Sigortası:** Sigortalı büyükbaş hayvanlarda, her türlü hayvan hastalıkları ve gebelik, doğum veya cerrahi müdahale sonucu ölüm ile yavru atma ve yavru ölümü ile her türlü kaza, yılan ve böcek sokması, zehirli çayır otları ve yeme bağlı zehirlenmeler, her türlü doğal afet ve güneş çarpması, yangın veya infilak sebebiyle meydana gelen ölümler ve mecburi kesimler nedeniyle sigortalının doğrudan doğruya uğradığı maddi zararı karşılamaktadır.

- ç) Küçükbaş Hayvan Hayat Sigortası:** Sigortalı küçükbaş hayvanlarda; her türlü hayvan hastalıkları ve gebelik, doğum veya cerrahi müdahale sonucu ölüm ile her türlü kazalar, vahşi hayvan saldırısı, yılan ve böcek sokması, zehirli çayır otları ve yeme bağlı zehirlenmeler, her türlü doğal afetler ve güneş çarpması, yangın veya infilak sebebiyle meydana gelen ölümler ve mecburi kesimler nedeniyle sigortalının doğrudan doğruya uğradığı maddi zararı karşılamaktadır.

- d) Su Ürünleri Hayat Sigortası:** Sigortaya kabul edilen su ürünlerinde; her türlü hastalık ile yetiştiricinin kontrolü dışındaki kirlenme ve zehirlenmeler, her türlü doğal afet, kazalar, predatörler, alg patlaması nedeniyle meydana gelen ölümler ve fiziksel kayıplar sonucu sigortalının doğrudan doğruya uğradığı maddi zararı temin eder.

- e) Kümes Hayvanları Hayat Sigortası:** Sigortaya kabul edilen kümes hayvanlarında; her türlü kanatlı hayvan hastalıkları ile her türlü kaza ve zehirlenmeler, her türlü doğal afetler, yangın veya infilak her türlü kazalar ve zehirlenmeler, her türlü doğal afetler, yangın veya infilak, sebebiyle oluşan her türlü ölüm, itilaf ve mecburi kesim riskleri sigorta kapsamındadır.

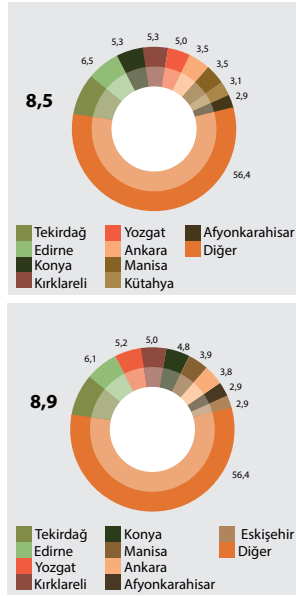

Görsel 2.34: Arıcılık

f) **Arıcılık (Arılı Kovan) Sigortası:** Hayvancılık Bilgi Sistemi (HAYBİS) ve Arıcılık Kayıt Sistemine (AKS) kayıtlı olan, plakalı, modern ve aktif (içinde arı olan) kovanlar sigorta kapsamındadır (Görsel 2.34).

Aktif (içinde arı olan) kovanlarda; fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, taşıt çarpması, sel ve su baskını, vahşi hayvan saldırısı, kovanların nakliyesi esnasında çarpma, çarpışma, devrilme, yanma vb. nedenler sonucu meydana gelen zararlar bu tarife çerçevesinde sigorta kapsamındadır.

İL BAZINDA POLİÇE SAYISI

Grafik 2.2: İl bazında tarım sigortası poliçe sayısı

Tarım Sigortaları Havuzu uygulamasındaki ana hedefler;

- sigorta şirketlerinin tek başına üstlenemeyeceği kuraklık ve don gibi katastrofik risklerin güvence altına alınabilmesi (Görsel 2.35)
- reasürans katılımının teşvik edilerek reasürans kapasitesinin genişletilmesi
- sigorta şirketlerinin kaynaklarının (bilgi, personel, mali vb.) daha verimli şekilde kullanılması
- devletin hasar fazlası ve prim desteğinin aktif şekilde kullanılması,
- fiyat konusunda haksız rekabetin önlenmesi
- sigortaya teşvikin ve katılımın artırılmasıdır.

Görsel 2.35: Tarımda dolu riski

2.4.8.2. Tarım Sigortaları Havuzunun (TARSİM) Görev ve Yetkileri

Tarım Sigortaları Havuzu Yönetim Kurulu, toplam yedi üyeden oluşmaktadır. Kurulda Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan ve Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan ikişer, Türkiye Sigorta Birliği, Türkiye Ziraat Odaları Birliği ve

Tarım Sigortaları Havuz İşletmesi AŞ'den birer üye yer almaktadır. Kurulun üç yıl süre ile görev yapacak ilk üyeleri 16.01.2006 tarihinde Hazine ve Maliye Bakanı oluru ile atanmış ve göreve başlamışlardır. Yönetim Kurulunun sorumlulukları, görev ve yetkileri aşağıda sıralanmıştır.

- Tarım Sigortaları Havuzunun işleyişine ilişkin uygulama esaslarını belirlemek,
- Hasar tespiti işlemlerine ilişkin esas ve usulleri belirlemek,
- Kanun kapsamında tarım sigortaları alanında faaliyet göstermek isteyen sigorta şirketleri ve Tarım Sigortaları Havuz İşletmesi AŞ ile sözleşme yapmak, kapsama alınacak riskler ve prim desteğinin belirlenmesi için çalışmalar yapmak,
- Uygulamada karşılaşılan sorunları tespit etmek ve bunların çözümüne yönelik çalışmalar yapmaktır.

Ülkemizdeki üreticilerin tarım sigortası yaptırabilmesi ve devlet prim desteğinden yararlanabilmesi için bazı kayıt işlemlerini yerine getirmeleri gerekmektedir. Bunun için üreticilerimiz;

- bitkisel ürünlerin sigortası için Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS),
- küçükbaş, büyükbaş ve kümes hayvanları için Tarım ve Orman Bakanlığı Kayıt Sistemine,
- sera bitkileri için Örtü Altı Kayıt Sistemine (ÖKS),
- su ürünleri için Su Ürünleri Kayıt Sistemine (SKS),
- arıcılık faaliyetleri için Arıcılık Kayıt Sistemine (AKS) kayıt yaptırmalı ve kayıtlarını güncel tutmalıdır.

Belirli prensiplere göre çalışan TARSİM, kamu otoritesinin denetimi ve gözetimi garantisinde faaliyet gösteren bir sigorta yapısıdır. Sistemde devlet tarafından sağlanacak prim desteği miktarları her yıl Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenmektedir.

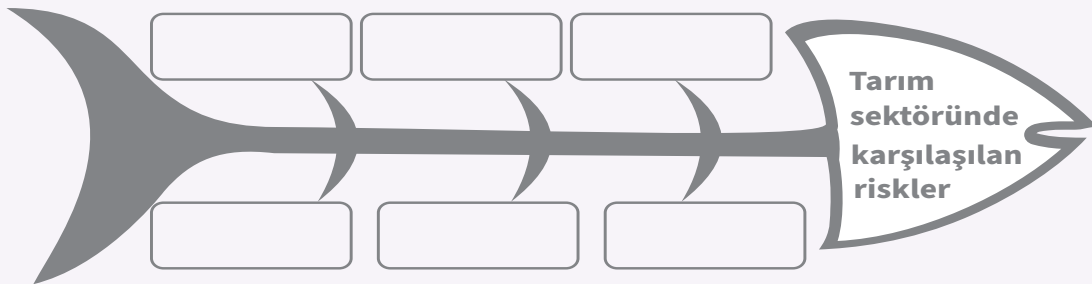
BUNU BİLİYOR MUSUNUZ?

2019 yılında, tarım sigortalarında en fazla hasar nedeni % 54,7 oranla dolu olarak kayıtlara geçmiştir. 2019 yılı için dolu hasarı 433.572.470 TL'dir.

SIRA SİZDE

Tarım sektöründe çeşitli risk faktörleri vardır. Bu risk faktörlerini balık kılıçığı modelindeki ilgili kutulara yazınız.

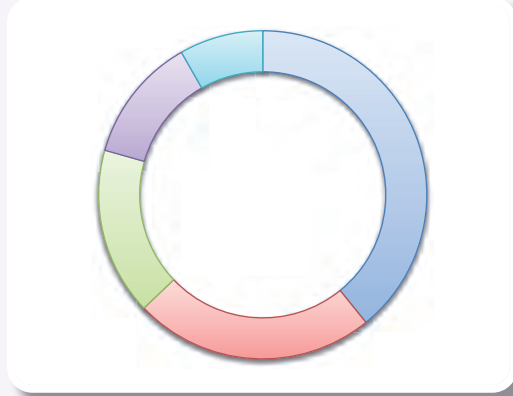

SIRA SİZDE

Aşağıda hayvancılık alanıyla ilgili hasar nedenleri ve bu hasar nedenlerine ait boş bir pasta grafiği verilmiştir. Maddeler hâlinde verilen hasar nedenlerini gerçekleşme sıklığına göre boş grafiğe yerleştiriniz.

Hasar Nedenleri

- Ölüm
- Hırsızlık
- Yavru Ölümü
- Zorunlu Kesim
- Yavru Atma

Grafik 2.3: Hasar nedenleri

UYGULAMA FAALİYETİ

UYGULAMA NUMARASI	2.10
UYGULAMA ADI	Tarım Sigortaları Havuzu Bünyesinde Yer Alan Sigortalar
UYGULAMA SÜRESİ	Önerilen 2 saat
UYGULAMA AMACI	Tarım Sigortaları Havuzu bünyesinde yer alan sigortaları kavrama

AÇIKLAMA: Tarım Sigortaları Havuzu bünyesinde yer alan sigortaların etkili şekilde satılabilmesi amacıyla gerekli bilgileri içeren bir broşür hazırlayınız.

Uygulama faaliyeti gerçekleştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır.

- İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
- Uygulama faaliyetinde verilen bilgiler doğru olmalı ve Tarım Sigortaları Havuzu bünyesinde yer alan sigortalar ile ilgili tüm konuları içermelidir.
- Broşür içeriğinde yazı, resim, tablo, grafik, şekil, fotoğraf gibi farklı materyaller kullanılmalıdır.
- Broşür hazırlanırken Türkçe doğru kullanılmalı, yazım ve noktalama kurallarına dikkat edilmelidir.
- Broşür en az A3 boyutunda olmalıdır.
- Broşür özgün bir şekilde hazırlanmalıdır.

Not: Uygulama faaliyetinin değerlendirilmesinde EK-1 bölümünde yer alan derecelendirme ölçeği kullanılacaktır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A) Aşağıdaki ifadelerin başındaki ☐ boşluğu ifade doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazınız.

1. ☐ Ülkemizde sigortacılık sektörünü düzenleme ve denetleme işlemleri Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yerine getirilmektedir.
2. ☐ Sigortacılık Genel Müdürlüğü ve Sigorta Denetleme Kurulu birleştirilerek Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu oluşturulmuştur.
3. ☐ Ülkemizde sigortacılık sektörünün denetiminin yapılması amacıyla 1963 yılında Sigorta Murakabe Kurulu kurulmuştur.
4. ☐ İnsanlar sigortayı can ve mal risklerinde oluşabilecek zararları azaltmak amacıyla tercih ederler.
5. ☐ Sigorta işiyle uğraşan kişi ve kurumlara olan ihtiyaç zaman içerisinde azalmıştır.
6. ☐ Bir kişinin acente açabilmesi için taşıması gereken şartlar Sigorta Acenteleri Yönetmeliği’nde belirtilmiştir.
7. ☐ Türkiye’de 2016 yılında oluşturulan primlerin %61,5’ini acenteler sağlamıştır.
8. ☐ Broker, ücretini sigortalıdan alır.
9. ☐ Broker, müşteriye temsil eder.
10. ☐ Sigorta eksperleri aynı anda birkaç dalda hizmet verebilirler.
11. ☐ Aktüerler isterlerse kendi acentelerinde isterlerse sigorta şirketlerinde çalışabilirler.
12. ☐ Mühendislik, tarım ve hayvan hayatı sigorta eksperliği branşlarındandır.
13. ☐ Sigorta şirketleri, sigorta sektöründe faaliyet gösteren aktörlerin dışındadır.
14. ☐ Sigorta şirketi, maddi olarak tek başına üstlenemeyeceği derecede hasar oluştuğunda zararların karşılanabilmesi için reasürans şirketi ile birlikte çalışır.
15. ☐ Bağımsız denetim kuruluşları yönetmeliği olmayan kuruluşlardandır.
16. ☐ Uygulanması zorunlu olan meslek kurallarını oluşturmak, TOBB Sigorta Acenteleri İcra Komitesinin görevlerindendir.
17. ☐ Türkiye Sigortalar Birliği, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nun 24. maddesi hükümlerine göre oluşturulmuştur.
18. ☐ Sigorta Acenteleri Meclisi üyelerinin görev süresi dört yıldır.
19. ☐ Sigorta Acentesi İcra Komitesine seçilebilmek için en az beş yıl acentelik faaliyetinde bulunmak gerekir.
20. ☐ Uygulama faaliyetlerinde birliği sağlamak, TOBB Sigorta Eksperleri İcra Komitesinin görevlerinden biridir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

21. ☐ TOBB Sigorta Eksperleri İcra Komitesi, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'na göre sekiz kişiden oluşur.
22. ☐ Ülkemiz topraklarının yüzde doksan sekizi aktif deprem kuşakları üzerinde yer almaktadır.
23. ☐ Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK), kamu tüzel kişiliğine sahip bir sigorta kurumudur.
24. ☐ DASK Yönetim Kurulu, kurum çalışmalarının teknik ve operasyonel işlerinden sorumludur.
25. ☐ DASK, biri başkan olmak üzere toplam yedi üyeden oluşan yönetim kurulu tarafından yönetilmektedir.
26. ☐ Sigorta Tahkim Komisyonuna yapılacak başvurularda uzmana gerek vardır.
27. ☐ Sigorta Tahkim Komisyonunun merkezi İstanbul'dadır.
28. ☐ Güvence Hesabı'nın gelir ve gider kaleminin denetimi; Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından yapılmaktadır.
29. ☐ Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi (SBM) devlet desteğiyle kurulmuştur.
30. ☐ Sigortacılık sektörüne yönelik sınavların yapılmasını sağlamak, Sigortacılık Eğitim Merkezinin görevidir.
31. ☐ Emeklilik Gözetim Merkezi (EGM), Bireysel Emeklilik Sistemi'nin daha aktif şekilde denetiminin sağlanabilmesi amacıyla kurulmuş bir yapıdır.
32. ☐ Yeşil Kart, taşıtlar için çıkarılan ulusal motorlu taşıt sigorta kartıdır.
33. ☐ Tarım sektörü, doğa şartlarından bağımsız bir sektördür.
34. ☐ Çiftçiler, tarım sigortası yaptırmadan önce Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıt yaptırmalıdır.
35. ☐ Tarım Sigortaları Havuzu, kâr amacı güden bir kuruluştur.

B) Aşağıda verilen cümlelerde yer alan boşlukları uygun ifadelerle doldurunuz.

36. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme ve Kurumu oluşturulmadan önce tüm sigorta inceleme ve denetim faaliyetlerini yerine getiren kurul kuruludur.
37. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu oluşturulmadan önce Türkiye'de sigortacılık sektöründe düzenleme faaliyetlerini ve idari süreçleri yürüten kuruluştur.
38. Meslek olarak sigorta şirketleri adına sigorta sözleşmelerine aracılık eden gerçek veya tüzel kişilere adı verilir.
39. Broker, prim ödenme zamanı geldiğinde adına davranır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

40. Kelime olarak “bilirkişi” anlamına gelen ve sigorta sektöründe faaliyet gösteren aktöre denir.
41. Meslek olarak yapacak kişinin sözlü iletişiminin güçlü ve istatistiki verileri risk tespitinde kullanabilecek matematik bilgisine sahip olması gerekir.
42. Sigorta sektöründe hukuka uygun olarak çalışan ve ruhsatlı olarak işleyişini sürdüren ticari işletmeye adı verilir.
43. Trete, ... ile reasürör şirket arasında gerçekleştirilen bir reasürans anlaşmasıdır.
44. Bağımsız denetim kuruluşlarının yaptığı denetlemelerin düzenlenmesinden sorumludur.
45. Sigorta mesleğinin geliştirilmesi, adaletli bir rekabet ortamı oluşturulması için kurulan, tüzel kişiliğe sahip meslek örgütüne adı verilir.
46. TSB’nin yönetim merkezi ilindedir.
47. 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu dâhilinde ve TOBB gözetiminde oluşturulmuştur.
48. Sigorta Acenteleri İcra Komitesi için üye seçimi, TOBB ile birlikte belirlediği usul ve esaslara göre yapılır.
49. TOBB Sigorta Ekspertleri İcra Komitesi için adet asil ve yedek üye seçimi yapılır.
50. Yıllık rapor hazırlayıp Yönetim Kuruluna sunmak, TOBB Sigorta Ekspertleri İcra Komitesinin görevlerinden biridir.
51. Yer kabuğunda bir anda ortaya çıkan enerji sonucunda meydana gelen sismik dalgalanmalara denir.
52. deprem ya da doğrudan depremden kaynaklanan yangın, tsunami ve benzeri kazalar sonucunda, bina bölümlerinde veya tamamında meydana gelen hasarları kapsayan sigorta türüdür.
53. Riskin gerçekleştiği tarihte sigortalının belirlenememesi veya geçerli bir sigortasının olmaması durumunda, kazada zarar gören bireylerin sigorta güvencesinden mahrum kalmamaları amacıyla kurulan yapıya denir.
54. Sigorta sektörüne yönelik mesleki eğitim ve sınav organizasyonlarının yürütülmesini sağlayan kuruma denir.
55. Kişilerin aktif çalışma yaşamları süresince yaptıkları tasarrufları uzun vadeli yatırıma yönlendirerek emeklilik dönemlerinde yaşam standartlarını koruyabilecekleri bir gelir elde etmelerini sağlayan özel emeklilik sistemine denir.
56. Uluslararası seyahat eden motorlu taşıt kullanıcılarının seyahat ettikleri ülkelerde sebebiyet verdikleri kazalar sonucunda zarar görenlerin korunmasını sağlayan sigortaya sigortası denir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

57. Sigortacılık faaliyet süreçlerinin yönetilmesi ve sigorta sektöründe oluşacak suistimallerin tespit edilmesi amacıyla kurulmuştur.

58. Sigortalıların kuraklık ve don gibi katastrofik risklerini güvence altına alan sigorta sigorta havuzuna denir.

C) Aşağıda verilen soruların doğru cevabını işaretleyiniz.

59. 2019 yılında Sigortacılık Genel Müdürlüğü ile Sigortacılık Denetleme Kurulunun birleştirilmesiyle kurulan yeni kurumun adı nedir?

- A) Hazine ve Maliye Bakanlığı B) SEDDK C) SEGEM D) TOBB E) TUIK

60. Aşağıdakilerden hangisi Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurulunun görevleri arasında yer almaz?

- A) Görev ve yetkileri kapsamında bulunan sigortacılık ilişkin konularda düzenlemeler yapmak
B) Kurumun stratejik plana uygun olarak hazırlanan bütçe teklifini görüşmek
C) Kurumun performansını ve mali durumunu gösteren raporları onaylamak
D) Kanunlarla ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak
E) Taşınmaz alımı, satımı konularındaki önerileri görüşüp Bakanlar Kuruluna yönlendirmek

61. Aşağıdakilerden hangisi Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurulunun görevler arasında yer almaz?

- A) Görev alanıyla ilgili mevzuata ve uygulamaya ilişkin her türlü araştırma çalışmalarını yürütmek
B) Sigortacılık alanında faaliyet gösteren kişi ve kuruluşlarla ilgili inceleme, denetleme ve soruşturma işlerini yürütmek
C) Komşu ülkelerde sigortacılık ve özel emeklilik alanında ortaya çıkan yanlışların düzeltilmesini sağlamak
D) Sigortalıların ve katılımcıların korunması için tedbirler almak ve tedbirlerin uygulanması konusunda önlemler almak
E) Diğer mevzuatta yer alan sigortacılık ve özel emekliliğe ilişkin görev ve yetkilerin düzenli bir şekilde yürütmek

62. Birden fazla sigorta şirketini temsil ederek çalışan ve sigortalıya belli bir orana kadar oluşan zarar için tazminat ödenmesinde yardımcı olan sigorta sektörü aktörü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Acente B) Broker C) Reasürans şirketi D) Sigorta eksper E) Sigorta şirketi

63.

- I. Araştırma yaparak müşterinin isteğine göre sigorta sözleşmesi hazırlamak
II. Hasarın meydana geldiği durumda oluşan maddi zararı karşılamak
III. Zararın oluşmasına sebep olan nedenleri belirlemek
IV. Sözleşmeden doğan hakkın takibinde sigortalı adına davranmak

Yukarıda verilen maddelerden hangisi/hangileri brokerin sorumluluklarından değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I, IV D) II, IV E) I, III, IV

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

64.

- I. Tarafsızlık
- II. Güven
- III. Mesleki ehliyet
- IV. Sır saklama

Yukarıda verilen maddelerden hangileri sigorta eksperlik mesleğinin dayandığı temel ilkelerdendir?

- A) I, II, III B) I, II, IV C) I, III, IV D) II, III, IV E) I, II, III, IV

65. Aşağıdakilerden hangisi sigorta sektöründe faaliyet gösteren ve 1951 yılında dernekleşme yoluna gitmiş olan sigorta aktörüdür?

- A) Acente B) Aktüer C) Broker D) Reasürans şirketi E) Sigorta eksper

66. Amacı, sigortalanacak müşterilere sigorta hizmeti sunarak poliçe üretimini çoğaltmak ve kâr elde etmek olan sigorta sektörü aktörü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aktüer
- B) Broker
- C) Reasürans şirketi
- D) Sigorta eksper
- E) Sigorta şirketi

67. Aşağıdaki cümlelerden hangisi reasürör şirket tanımına karşılık gelmektedir?

- A) Sigortacının aldığı riski sigortalattığı, uzman olan sigorta şirkettir.
- B) Poliçeye dâhil olan riskin maddi hasarını karşılamakla sorumlu olan işletmedir.
- C) Oluşabilecek hasar için reasürans yapmak isteyen şirkete verilen addır.
- D) Riskin oluşma durumuna karşı malı sigortalatmak isteyen sigorta şirkettir.
- E) Bağımsız denetim kuruluşlarının yaptığı denetimleri araştırıp inceleyen kuruluştur.

68.

- I. Belirli paylı anlaşmalar
- II. Toplam hasar fazlası anlaşmalar
- III. Aşkın bedel anlaşmalar
- IV. Hasar fazlası anlaşmalar

Yukarıda verilen rizikonun paylaşım durumuna göre reasürans anlaşmaları çeşitlerinden hangileri, bölüşmesiz reasürans anlaşmalarına ait değildir?

- A) I, III B) I, IV C) II, III D) II, IV E) III, IV

69. Sigorta ve emeklilik ile reasürans şirketlerinin faaliyetlerinin yürütülmesi, güven ve açıklık dâhilinde yapılması ve kamuya gerçek bilgilerin aktarılması için oluşturulan yönetmelik aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Bağımsız Denetim Kuruluşları
- B) Sosyal Güvenlik Kurumu
- C) Sosyal Sigortalar Kurumu
- D) Sigorta Tahkim Komisyonu
- E) TOBB

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

70.

- I. Sigorta şirketi
- II. Broker
- III. Sigorta eksperisi
- IV. Acente

Police hazırlamak yukarıda verilen sigorta aktörlerinden hangilerinin görevidir?

- A) I, III B) III, IV C) I, II, III D) II, III, IV E) I, II, III, IV

71. Aşağıdakilerden hangisi bağımsız denetim kuruluşlarının denetleyebileceği kurumların sahip olması gereken özelliklerden değildir?

- A) Sigortacılık mevzuatına tabi olan kurumlardan olmak
- B) Türkiye'de kurulmuş olmak
- C) Sigorta ve reasürans şirketi olmak
- D) Kuruluşu yabancı ülkede olup mali raporları Türkiye'deki şubelerinin hesap ve kayıtlarına göre oluşturulmuş olmak
- E) Yurt dışındaki şubelerinin yıl sonu mali raporlarının yurt dışındaki kayıtlara göre oluşturulmuş olmak

72. Ülkemizde faaliyetine devam eden yerli ve yabancı sigorta şirket veya şubelerinin üye olması gereken birlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hazine ve Maliye Bakanlığı
- B) Sigorta Şirketleri Birliği
- C) Sigortacılık Kanunu
- D) TOBB
- E) Türkiye Sigortalar Birliği

**73. I. Siyaset ve strateji yapılması için fikir beyan etmek
II. Sigorta Acenteleri İcra Komitesi üyelerini seçmek**

Yukarıdaki görevlerden sorumlu olan kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sigorta Acenteleri Sektör Meclisi
- B) TOBB Sigorta Acenteleri İcra Komitesi
- C) TOBB Sigorta Eksperleri İcra Komitesi
- D) Türkiye Odalar Borsalar Birliği
- E) Türkiye Sigortalar Birliği

74. Aşağıdakilerden hangisi TOBB Sigorta Acenteleri İcra Komitesine seçilecek üyelerin taşıması gereken özelliklerden biri değildir?

- A) Mesleğinde güvenilir ve deneyim sahibi olmak
- B) Levhaya kayıtlı olan bir acente olmak
- C) Yüz kızartıcı suçlardan herhangi birini işlemiş olmak
- D) En az on yıl bilfiil eksperlik faaliyetini yapmış olmak
- E) Hazine ve Maliye Bakanlığı ile TOBB'un belirlediği usul ve esaslara göre seçilmiş olmak

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

75. TOBB sigorta eksperleri icra komitesi kaç kişiden oluşur?

- A) Beş B) Altı C) Yedi D) Sekiz E) Dokuz

76.

- I. Sigortacılık sektöründe rekabetin arttırılması
- II. Aktif şekilde kanun ve mevzuatların takip edilmesi ve uygulamaya geçirilmesi
- III. Sigortacılık sistemine olan güvenin arttırılması
- IV. Sigortalıların menfaatlerinin göz ardı edilmesi

Yukarıda verilen ifadelerden hangisi / hangileri sigortacılık sektöründe denetim ve gözetimin temel amaçları içerisinde yer almaz?

- A) Yalnız I B) II, III C) I, II ve IV D) I, II, III ve IV E) I, IV

77. Aşağıda verilenlerden hangisi DASK yönetim kurulunun görev ve yetkileri içerisinde yer alır?

- A) Kurum fonlarını yatırıma yönlendirmek
- B) Teknik işleticinin çalışma usullerini belirlemek
- C) Halkla ilişkiler ve eğitim hizmetlerini yürütmek
- D) Yönetim Kurulunun sekretarya hizmetlerini yürütmek
- E) Yönetim Kurulunca verilen görevleri yerine getirmek

78. Aşağıda verilenlerden hangisi Zorunlu Deprem Sigortası'nda teminat dışında kalan bina bölümlerinden veya durumlarından biridir?

- A) Ana duvarlar
- B) Bağımsız bölümleri ayıran ortak duvarlar
- C) Kâr kaybı
- D) Tavan ve tabanlar
- E) Çatılar

79. Sigorta ettiren ile riski üzerine alan sigortacı taraf arasında sigorta sözleşmesinden doğan anlaşmazlıkların çözümü için başvurulacak kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) EGM
- B) SEGEM
- C) Tahkim Komisyonu
- D) TARSİM
- E) TOBB

80. Aşağıda verilenlerden hangisi Güvence Hesabı kapsamında var olan sigorta dalları içerisinde yer almaz?

- A) Trafik Sigortası
- B) Tehlikeli Maddeler ve Tehlikeli Atık Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası
- C) Bireysel Emeklilik Sigortası
- D) Maden Çalışanları Zorunlu Ferdi Kaza Sigortası
- E) Tüp Gaz Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

81. Güvence Hesabı'na başvuru işlemleri ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) Sigortanın tabi olduğu zaman aşımı süresi içinde yazılı olarak başvuru yapılmalıdır.
- B) Hak sahiplerinden başvuruda sadece ad-soyad bilgisi istenmektedir.
- C) Tazminat miktarı, yönetim tarafından gerekli incelemeler yapıldıktan sonra ödenmektedir.
- D) Daha önce hasar dosyası açılmış ise bu dosyadaki belge veya bilgiler başvuruda geçerlidir.
- E) Rizikonun meydana geldiği tarihte geçerli olan zorunlu sigorta poliçesinin teminat limitleri ile sınırlıdır.

82.

- I. Hastane raporu aslı veya resmî tasdikli sureti
- II. Poliçe sureti
- III. Eksper Raporu
- IV. Aile nüfus kaydı aslı
- V. Sigortalı tarafından ödenmiş hasar bedeli ile ilgili belgelerin suretleri

Yukarıda verilenlerden hangileri bedensel zararlar dışındaki maddi hasarlarda Güvence Hesabı'na başvuru belgeleri arasında yer almaktadır?

- A) I, II
- B) II, III
- C) III, IV ve V
- D) I, II, III, IV ve V
- E) II, III ve V

83. Aşağıda verilenlerden hangisi Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezinin çatısı altında toplanan alt merkezlerden biri değildir?

- A) DASK
- B) HATMER
- C) HAYMER
- D) SAGMER
- E) TRAMER

84. Aşağıda verilenlerden hangisi Sigortacılık Eğitim Merkezinin görev ve yetkileri arasında yer almaz?

- A) Sigortacılık sektörüne yönelik sınavların yapılması
- B) Sigortacılık sektörüne yönelik suistimallerin önlenmesi
- C) Mevcut sigortacılık eğitim programlarının geliştirilmesi
- D) Sektöre yönelik eğitim ihtiyaçlarının araştırılması
- E) Sınavlara yönelik gerekli hazırlıkların yapılması

85. Aşağıda hangisi Emeklilik Gözetim Merkezinin görev ve yetkileri içerisinde yer alır?

- A) Sigorta konusunda toplumun bilinçlendirilmesi
- B) Hasar tespitine ve tazminat ödemelerine ilişkin usullerin belirlenmesi
- C) Sigorta faaliyetleriyle ilgili konferansların düzenlenmesi
- D) Emeklilik araçlarının faaliyetlerinin düzenli olarak gözetlenmesi
- E) Nitelikli eleman istihdamına katkıda bulunması

86.

- I. Riskli sigortalar havuzu hasar dosyalarını incelemek.
- II. Sigortacılığın ayrı bir uzmanlık alanı olarak benimsenmesini sağlamak.
- III. Yeşil kartı bulunan bir Türk plakalı bir aracın neden olduğu zararları gidermek.
- IV. Sigortacılık eğitim programlarının geliştirilmesini sağlamak.

Yukarıda verilenlerden hangileri Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunun görev ve yetkileri içerisinde yer alır?

- A) I, III
- B) I, II
- C) III, IV
- D) II, III ve IV
- E) I, II, III ve IV

87. Aşağıdakilerden hangisi Tarım Sigortaları Havuzu bünyesinde yer alan sigortalardan biri değildir?

- A) Bitkisel ürün sigortası
- B) Orman sigortası
- C) Sera sigortası
- D) Su ürünleri hayat sigortası
- E) Arıcılık sigortası

EK-1 DERECELENDİRME ÖLÇEKLERİ

SUNUM HAZIRLAMA EK-1 DERECELENDİRME ÖLÇEKLERİ					
Öğrencinin Adı Soyadı					
Sınıfı- No					
Tarih					
Genel Değerlendirme Puanı					
Yönerge: Sunum hazırlama uygulama faaliyetini aşağıdaki değerlendirme kriterlerine göre (4) Çok iyi, (3) İyi, (2) Orta, (1) Geliştirilebilir derecelerini göz önünde bulundurarak değerlendiriniz.					
DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ		PERFORMANS DÜZEYİ			
		4	3	2	1
Hazırlık Araştırma	1. Gereken ön hazırlıkları yaptı.				
	2. Kaynak araştırmalarını yaptı.				
İçerik	3. Faaliyette doğru bilgiler verdi.				
	4. Faaliyette yeterli bilgiler verdi.				
Materyal	5. Faaliyeti farklı materyaller ile destekledi.				
Etkili Sunum Becerisi	6. Türkçeyi doğru kullandı.				
	7. Beden dilini doğru kullandı.				
	8. Etkili konuşma gerçekleştirdi.				
	9. Etkili iletişim tekniklerini kullandı.				
Zaman Yönetimi	10. Verilen süre içerisinde sunumunu tamamladı.				
Sütun Toplamları					
Ölçek Puanı					
Ölçek puanını 100'lük sisteme dönüştürme işlemi: Tabloda her kriter için en yüksek puan 4'tür. Tabloda toplam 10 kriter vardır. Alınabilecek en yüksek puan 40'tır. Puan: $[(\text{Ölçek puanı} \times 100) / 40]$ formülü uygulanarak değerlendirme yapılır. Elde edilen puan 100 üzerinden 70 ise bu öğrenme için başarı düzeyiniz yeterlidir. 69 veya altında bir puan aldıysanız ilgili öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir. Uygulama ile ilgili Notlar:					

ŞEMA/ BROŞÜR/ AFİŞ EK-1 DERECELENDİRME ÖLÇEKLERİ					
Öğrencinin Adı Soyadı					
Sınıfı- No					
Tarih					
Genel Değerlendirme Puanı					
Yönerge: Şema/broşür/afiş hazırlama uygulama faaliyetini aşağıdaki değerlendirme kriterlerine göre (4) Çok iyi, (3) İyi, (2) Orta, (1) Geliştirilebilir derecelerini göz önünde bulundurarak değerlendiriniz.					
DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ		PERFORMANS DÜZEYİ			
		4	3	2	1
Hazırlık Araştırma	1. Gereken ön hazırlıkları yaptı.				
	2. Kaynak araştırmalarını yaptı.				
İçerik	3. Faaliyette doğru bilgiler verdi.				
	4. Faaliyette yeterli bilgiler verdi.				
Materyal	5. Faaliyeti farklı materyaller ile destekledi.				
Görsel Tasarım	6. Görseli dikkat çekici hazırladı.				
	7. Görseli özenli hazırladı.				
	8. Görseli özgün hazırladı				
Yazım Kuralları	9. Türkçeyi doğru kullandı.				
	10. Yazım ve noktalama kurallarına uydu.				
Zaman Yönetimi	11. Verilen süre içerisinde teslim edildi.				
Sütun Toplamları					
Ölçek Puanı					
Ölçek puanını 100'lük sisteme dönüştürme işlemi: Tabloda her kriter için en yüksek puan 4'tür. Tabloda toplam 11 kriter vardır. Alınabilecek en yüksek puan 44'tür.					
Puan: $[(\text{Ölçek puanı} \times 100) / 44]$ formülü uygulanarak değerlendirme yapılır. Elde edilen puan 100 üzerinden 70 ise bu öğrenme için başarı düzeyiniz yeterlidir. 69 veya altında bir puan aldıysanız ilgili öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.					
Uygulama ile ilgili Notlar:					

DOSYA HAZIRLAMA EK-1 DERECELENDİRME ÖLÇEKLERİ

Öğrencinin Adı Soyadı	
Sınıfı- No	
Tarih	
Genel Değerlendirme Puanı	

Yönerge: Dosya hazırlama uygulama faaliyetini aşağıdaki değerlendirme kriterlerine göre (4) Çok iyi, (3) İyi, (2) Orta, (1) Geliştirilebilir derecelerini göz önünde bulundurarak değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ		PERFORMANS DÜZEYİ			
		4	3	2	1
Hazırlık Araştırma	1. Gereken ön hazırlıkları yaptı.				
	2. Kaynak araştırmalarını yaptı.				
İçerik	3. Faaliyette doğru bilgiler verdi.				
	4. Faaliyette yeterli bilgiler verdi.				
	5. Dosyayı özgün hazırladı				
Dosya Düzeni	6. Dosyayı özen göstererek hazırladı.				
	7. Faaliyeti farklı materyaller ile destekledi.				
Yazım Kuralları	8. Türkçeyi doğru kullandı.				
	9. Yazım ve noktalama kurallarına uydu.				
Zaman Yönetimi	10. Dosyayı zamanında teslim etti.				

Sütun Toplamları

Ölçek Puanı

Ölçek puanını 100'lük sisteme dönüştürme işlemi: Tabloda her kriter için en yüksek puan 4'tür. Tabloda toplam 10 kriter vardır. Alınabilecek en yüksek puan 40'tır.

Puan: $[(\text{Ölçek puanı} \times 100) / 40]$ formülü uygulanarak değerlendirme yapılır. Elde edilen puan 100 üzerinden 70 ise bu öğrenme için başarı düzeyiniz yeterlidir. 69 veya altında bir puan aldıysanız ilgili öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.

Uygulama ile ilgili Notlar:

ANKET EK-1 DERECELENDİRME ÖLÇEKLERİ

Öğrencinin Adı Soyadı					
Sınıfı- No					
Tarih					
Genel Değerlendirme Puanı					
Yönerge: Anket hazırlama uygulama faaliyetini aşağıdaki değerlendirme kriterlerine göre (4) Çok iyi, (3) İyi, (2) Orta, (1) Geliştirilebilir derecelerini göz önünde bulundurarak değerlendiriniz.					
DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ		PERFORMANS DÜZEYİ			
		4	3	2	1
Hazırlık Araştırma	1. Gereken ön hazırlıkları yaptı.				
	2. Kaynak araştırmalarını yaptı.				
İçerik	3. Anketteki soruları ölçülmek istenen amaca yönelik hazırlandı.				
	4. Anketi istenen sayıda katılımcıya uyguladı.				
	5. Her bir kişi için bir anket formu kullandı.				
	6. Ankete verilen cevapları değerlendirdi.				
Anket Düzeni	7. Anketi anlaşılır hazırladı.				
	8. Kısa cevaplı sorular hazırladı.				
	9. Türkçeyi doğru kullandı.				
	10. Yazım ve noktalama kurallarına uydu.				
Zaman Yönetimi	11. Anketi zamanında teslim etti.				
Sütun Toplamları					
Ölçek Puanı					
Ölçek puanını 100'lük sisteme dönüştürme işlemi: Tabloda her kriter için en yüksek puan 4'tür. Tabloda toplam 11 kriter vardır. Alınabilecek en yüksek puan 44'tür Puan: $[(\text{Ölçek puanı} \times 100) / 44]$ formülü uygulanarak değerlendirme yapılır. Elde edilen puan 100 üzerinden 70 ise bu öğrenme için başarı düzeyiniz yeterlidir. 69 veya altında bir puan aldıysanız ilgili öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir. Uygulama ile ilgili Notlar:					

RÖPORTAJ EK-1 DERECELENDİRME ÖLÇEKLERİ

Öğrencinin Adı Soyadı	
Sınıfı- No	
Tarih	
Genel Değerlendirme Puanı	

Yönerge: Röportaj hazırlama uygulama faaliyetini aşağıdaki değerlendirme kriterlerine göre (4) Çok iyi, (3) İyi, (2) Orta, (1) Geliştirilebilir derecelerini göz önünde bulundurarak değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ		PERFORMANS DÜZEYİ			
		4	3	2	1
Materyal	1. Röportaj için gerekli materyalleri kullandı.				
	2. Röportaj için gerekli materyalleri tam kullandı ancak analiz yapılmadı.				
	3. Röportaj için gerekli materyalleri eksik kullandı ancak analiz yapıldı.				
	4. Röportaj için gerekli materyaller eksik kullandı ve analiz yapılmadı.				
İçerik	5. Sorular istenen amaca yönelik hazırlandı.				
	6. Sorulan sorularda kısmen yanlışlık vardı.				
	7. Sorulan sorular doğru ancak kapsam yeterli derecede yansıtılmadı.				
	8. Sorularda önemli derecede yanlışlıklar vardı.				
Sorular	9. Sorular açık ve anlaşılır hazırlandı.				
	10. Sorular yeterli sayıda hazırlandı.				
	11. Sorular eksik ancak açık ve anlaşılır olarak hazırlandı.				
	12. Sorular eksik hazırlandı aynı zamanda açık ve anlaşılır hazırlanmadı.				
Röportaj Düzeni	13. Türkçeyi doğru kullandı.				
	14. Yazım ve noktalama kurallarına uydu.				
Zaman Yönetimi	15. Verilen süre içinde sunumunu tamamladı.				

Sütun Toplamları

Ölçek Puanı

Ölçek puanını 100'lük sisteme dönüştürme işlemi: Tabloda her kriter için en yüksek puan 4'tür. Tabloda toplam 15 kriter vardır. Alınabilecek en yüksek puan 60'tır.

Puan: $[(\text{Ölçek puan} \times 100) / 60]$ formülü uygulanarak değerlendirme yapılır. Elde edilen puan 100 üzerinden 70 ise bu öğrenme için başarı düzeyiniz yeterlidir. 69 veya altında bir puan aldıysanız ilgili öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.

Uygulama ile İlgili Notlar:

KAYNAKÇA

- AKSU, P. D. (2017). *Borçlar Hukuku. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi.*
- AKPINAR, Ö. (2017, Eylül 30). Sigorta Sektöründe Pazarlama Süreci: Acentelerin Rolü ve Önemi. *Başkent Üniversitesi Ticari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 1(1), s. 45-55.
- ATEŞ, H. (2013). *Güvence hesabı. TBB*, 350-354.
- AYDIN, P. N., DELİKANLI, D. İ., ÇABUKEL, D. R., ERDAL, D. L., ERDAL, P. F., & ERGEÇ, D. E. (2018). Bankacılık ve. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- AYDIN, N., DELİKANLI, İ., ÇABUKEL, R., ERDAL, L., ERDAL, F., & ERGEÇ, E. (2012). *Bankacılık ve Sigortacılığa Giriş. T.C. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Yayını*, 158-169.
- ÇİLİNGİR AZİMLİ, G. (2018). *Türkiye’de Uygulanan Afet Yönetimi Politikalarının İncelenmesi:Yasal Düzenlemeler ve DASK. Dirençlilik Dergisi*, 6-19.
- KAYA, F., & KAHYA, M. (2017). *Sigorta ve Sigortacılık. İstanbul: Beta Yayınevi.*
- KIRKBEŞOĞLU, E., & YILDIRIM, İ. (2018). *Sigortacılık Uygulamaları. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi.*
- KIRKBEŞOĞLU, E. (2018). *Sigortacılık Uygulamaları. Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi*, 229-240.
- LIGHT, D. A. (2012). *Sigorta Sözleşmesi Süresi İçinde Sigorta Ettirenin Yükümlülükleri. İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1-8.
- ÖZBOLAT, M. (2014). *Temel Sigortacılık. Ankara: Seçkin Yayıncılık.*
- YILDIZ, H. (2018). *Sigorta Sözleşmesinin Son Bulması ve Zamanaşımı. Yorum-Yönetim-Yöntem Uluslararası Yönetim-Ekonomi ve Felsefe Dergisi*, 1-8.
- TİRYAKİ, T., ACINAN, H., ÖZCAN, H., KÖSE, A., BÜLBÜL, S., UĞUR, F., . . . TUNAY, N. (2017). *Temel Sigortacılık ve Risk. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi.*
- YENİSU, E. (2019, Temmuz 6). *Sigortacılık Sektörü ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Türkiye Örneği. Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(2), s. 206-209.
- YASLIDAĞ, B. (2017). *Sigortacılık Sigorta Aracıları-Sigorta İşlemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.*
- YAŞAR, T. N. (2018). *Sigorta Hukukunda Tahkim. TAAD*, 215-217.

GÖRSEL KAYNAKÇASI

<http://kitap.eba.gov.tr/karekod/Kaynak.php?KOD=2915>

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1. ÖĞRENME BİRİMİ									
A) DOĞRU/ YANLIŞ CEVAPLARI	1. Y	2. D	3. D	4. Y	5. Y	6. D	7. Y	8. Y	9. Y
	10. D	11. Y	12. D	13. Y	14. D	15. D	16. Y	17. D	18. D
	19. Y	20. Y	21. D	22. D	23. Y	24. D	25. D	26. Y	27. D
	28. D								
B) BOŞLUK DOLDURMA CEVAPLARI	29. 5684		30. T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı				31. Uygunluk belgesi		
	32. TOBB İnternet Sitesi			33. On Beş		34. Kalıcı Veri Saklayıcısı		35. On	
	36. Şikayet Birimi			37. Bireysel Kredi			38. Kredi Kuruluşuna		
	39. Üç ay içinde		40. Görüldükten belli bir süre sonra				41. Sigorta şirketleri		
	42. Sigorta		43. Sigorta Suistimalleri Bilgi Paylaşım Sistemi					44. Sözleşme	
	45. Sigortacı		46. Poliçe		47. Sigortacı		48. Lehtar		49. Riziko
	50. 1 yıl	51. Nakit	52. 1 Ay	53. 2 yıldır					
C) TEST CEVAPLARI	54. A	55. D	56. A	57. A	58. B	59. B	60. A	61. E	62. C
	63. E	64. E	65. C	66. D	67. D	68. E	69. C	70. E	71. B
	72. B	73. B	74. B						

2. ÖĞRENME BİRİMİ									
A) DOĞRU/ YANLIŞ CEVAPLARI	1. D	2. D	3. D	4. D	5. Y	6. D	7. D	8. Y	9. D
	10. Y	11. D	12. D	13. Y	14. D	15. Y	16. Y	17. D	18. D
	19 Y	20. D	21. Y	22. D	23. D	24. Y	25. D	26. Y	27. D
	28. D	29 D	30. D	31. D	32. Y	33. Y	34. D	35. Y	
B) BOŞLUK DOLDURMA CEVAPLARI	36. Sigorta Denetleme Kurulu				37. Sigortacılık Genel Müdürlüğü				
	38. Sigorta Acenteleri		39. Sigortacı	40. Sigorta Eksperi	41. Aktüer	42. Sigorta Şirketi			
	43. Sedan Şirket		44. Hazine ve Maliye Bakanlığı				45. Türkiye Sigortalar Birliği		
	46. İstanbul	47. Sigorta Acenteleri Sektör Meclisi				48. Hazine ve Maliye Bakanlığı			
	49. Yedişer		50. TOBB		51. Deprem		52. Zorunlu Deprem Sigortası		
	53. Güvence Hesabı		54. Sigortacılık Eğitim Merkezi				55. Bireysel Emeklilik Sistemi		
	56. Yeşil Kart		57. Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi				58. Tarım Sigortaları Havuzu		
C) TEST CEVAPLARI	59. B	60. E	61. C	62. A	63. C	64. E	65. B	66. E	67. C
	68. A	69. A	70. D	71. E	72. E	73. A	74. C	75. E	76. E
	77. B	78. C	79. C	80. C	81. B	82. E	83. A	84. B	85. D
	86. A	87. B							

NOTLAR

NOTLAR

NOTLAR